

ความยากจนแฝง ของครัวเรือน

พ.ศ. 2563

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ความยากจนแฝงของครัวเรือน พ.ศ. 2563

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หน่วยงานเจ้าของเรื่อง

กลุ่มงานวิเคราะห์และพยากรณ์สถิติเชิงเศรษฐกิจ
กองสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ
โทรศัพท์ 0 2141 7498
โทรสาร 0 2143 8132
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: forecast.eco@nso.go.th

หน่วยงานที่เผยแพร่

กองสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 2 ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กทม. 10210
โทรศัพท์ 0 2141 7489
โทรสาร 0 2143 8132
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: binfopub@nso.go.th

ปีที่เผยแพร่

พ.ศ. 2565

คำนำ

ความยากจน เป็นปัญหาที่รัฐบาลของทุกประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญและร่วมกันผลักดัน ซึ่งถูกบรรจุอยู่ในเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป้าหมายที่ 1 “ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่” เนื่องจากความยากจนเป็นปัญหาพื้นฐานที่สามารถส่งผลให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ได้อีกมากมาย เช่น ปัญหาคุณภาพประชากร ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม รวมทั้งยังเป็นอุปสรรคสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สำหรับประเทศไทย ภาครัฐได้มุ่งมั่นแก้ไขปัญหาคความยากจนมาโดยตลอด ทำให้มีจำนวนครัวเรือนยากจนลดลงอย่างต่อเนื่อง ในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา ซึ่งสะท้อนความสำเร็จของภาครัฐในการพยายามขจัดความยากจน

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำรายงานเชิงวิเคราะห์ เรื่อง ความยากจนแฝงของครัวเรือน พ.ศ. 2563 เพื่อวิเคราะห์ “ความยากจนแฝง” ที่มีอยู่ในครัวเรือน ซึ่งทำให้ครัวเรือนบางครัวเรือน อาจมองข้ามไปและไม่ได้รับความช่วยเหลือบางมิติจากภาครัฐ โดยในรายงานฉบับนี้ ได้นำเสนอ ลักษณะของครัวเรือนยากจนแฝงในประเทศไทย และการจำลองสถานการณ์ (Scenario) การเปลี่ยนแปลง ประเภทของครัวเรือนยากจนแฝง รวมถึงการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นครัวเรือนยากจนแฝง กลุ่มที่สนใจ โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2563

สำนักงานสถิติแห่งชาติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง สำหรับใช้ในการประกอบการวิเคราะห์และวางแผนนโยบาย ในการแก้ไขปัญหาความยากจนแฝงของครัวเรือน

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

มีนาคม 2565

สารบัญ

หน้า

คำนำ	III
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความนำ	2
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 แหล่งข้อมูล	3
บทที่ 2 วิธีการวิเคราะห์	7
2.1 กรอบแนวคิด	8
2.2 แนวคิดเส้นความยากจน	9
2.3 การจำแนกประเภทครัวเรือน	13
2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างครัวเรือนยากจน/ไม่ยากจน กับครัวเรือน 4 ประเภท	17
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์	19
3.1 ครัวเรือนยากจนแฝงในประเทศไทย	20
3.2 การจำลองสถานการณ์ (Scenario) เมื่อแปลงค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค	49
3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นครัวเรือนยากจนแฝง	60
บทที่ 4 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	77
4.1 สรุปผลการวิเคราะห์	78
4.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Recommendations)	80

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

83

ภาคผนวก 1 นิยามที่ใช้ในการศึกษา

84

ภาคผนวก 2 การจัดทำเส้นความยากจน (Poverty Line)

91

ภาคผนวก 3 ขั้นตอนและการแปลผลการวิเคราะห์

104

ภาคผนวก 4 ตารางข้อมูลสถิติ

109

บรรณานุกรม

194

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 2.1	ความสัมพันธ์ระหว่างครัวเรือนยากจน/ไม่ยากจน กับครัวเรือน 4 ประเภท	18
ภาพ 3.1	สัดส่วนของครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร และครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร ในแต่ละภาค	22
ภาพ 3.2	ค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกพึงพิงบุคคลอื่นหรือต้องการคนดูแล ของครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน	24
ภาพ 3.3	ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือนที่มีงานทำ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม	27
ภาพ 3.4	ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยทั่วไป ของครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) และครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)	31
ภาพ 3.5	จำนวนรถจักรยานยนต์ที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของเฉลี่ยต่อครัวเรือน ของครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) เทียบกับครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	35
ภาพ 3.6	ค่าเฉลี่ยของจำนวนโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน ที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ (เครื่อง/ครัวเรือน)	38
ภาพ 3.7	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของกลุ่มครัวเรือนยากจนกับครัวเรือนไม่ยากจน	42
ภาพ 3.8	ร้อยละของการมีสวัสดิการรักษายาบาลของบุคคลในครัวเรือนยากจนและครัวเรือนไม่ยากจน	46
ภาพ 3.9	จำนวนและร้อยละของครัวเรือนที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ตามการจำลองสถานการณ์ L50 และ L100 พ.ศ. 2563	52
ภาพ 3.10	จำนวนและร้อยละของครัวเรือนในแต่ละประเภทที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ตามการจำลองสถานการณ์ D50 และ D100 พ.ศ. 2563	55
ภาพ 3.11	จำนวนและร้อยละของครัวเรือนที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ตามการจำลองสถานการณ์ S50 และ S100 พ.ศ. 2563	58
ภาพ 3.12	กรอบแนวคิดปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นครัวเรือนยากจนแฝง	61

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 2.1	การประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) สำหรับการบริโภคสินค้าแต่ละหมวด	10
ตาราง 2.2	ปริมาณความต้องการแคลอรีขั้นต่ำของคนไทย (กิโลแคลอรี/คน/วัน)	11
ตาราง 2.3	ปริมาณความต้องการโปรตีนขั้นต่ำของคนไทย (กรัม/คน/วัน)	12
ตาราง 2.4	สรุปประเภทครัวเรือน 4 ประเภท	16
ตาราง 3.1	จำนวนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความยากจนของครัวเรือน ประเภทของครัวเรือน และพื้นที่ พ.ศ. 2563	23
ตาราง 3.2	ค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำแนกตามความยากจนของครัวเรือน และประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563	25
ตาราง 3.3	จำนวนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน พ.ศ. 2563	28
ตาราง 3.4	จำนวนและร้อยละ หรือค่าเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2563	32
ตาราง 3.5	ค่าเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามความเป็นเจ้าของสิ่งของต่าง ๆ ของครัวเรือน พ.ศ. 2563	36
ตาราง 3.6	ค่าเฉลี่ยต่อครัวเรือน และสัดส่วน จำแนกตามมิติด้านดิจิทัล พ.ศ. 2563	39
ตาราง 3.7	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่าย พ.ศ. 2563	43
ตาราง 3.8	ร้อยละของบุคคล จำแนกตามสวัสดิการรักษายาบาลหรือผลประโยชน์จากโครงการช่วยเหลือของรัฐ พ.ศ. 2563	47
ตาราง 3.9	ค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ย ตามการจำลองสถานการณ์ L50 และ L100 พ.ศ. 2563	52
ตาราง 3.10	จำนวนและร้อยละของครัวเรือน 4 ประเภท ตามการจำลองสถานการณ์ L50 และ L100 พ.ศ. 2563	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตาราง 3.11	ค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ย ตามการจำลองสถานการณ์ D50 และ D100 พ.ศ. 2563	54
ตาราง 3.12	จำนวนและร้อยละของคร้วเรื้อน 4 ประเภท ตามการจำลองสถานการณ์ D50 และ D100 พ.ศ. 2563	56
ตาราง 3.13	ค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ย ตามการจำลองสถานการณ์ S50 และ S100 พ.ศ. 2563	57
ตาราง 3.14	จำนวนและร้อยละของคร้วเรื้อน 4 ประเภท ตามการจำลองสถานการณ์ S50 และ S100 พ.ศ. 2563	59
ตาราง 3.15	สรุปตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	62
ตาราง 3.16	ค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติกส์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ และค่า Odds Ratio ของตัวแบบการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ที่เหมาะสม	67
ตาราง 3.17	ค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติกส์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ และค่า Odds Ratio ของตัวแบบการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ที่เหมาะสม	72
ตาราง 3.18	การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตกเป็นคร้วเรื้อนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร และปัจจัยที่มีผลต่อการตกเป็นคร้วเรื้อนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร	75

สารบัญภาคผนวก

หน้า

สารบัญภาพ

ภาพ ผ2.1	แนวคิดในการคำนวณเส้นความยากจนในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร	97
ภาพ ผ2.2	ขั้นตอนและเทคนิคการคำนวณเส้นความยากจนใหม่	99

หน้า

สารบัญตาราง

ตาราง ผ3.1	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Correlation Matrix)	108
------------	--	-----

ตารางข้อมูลสถิติแบ่งตามภาค

ตาราง ผ4.1	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ทั่วราชอาณาจักร	111
ตาราง ผ4.2	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 กรุงเทพมหานครและ 3 จังหวัด	112
ตาราง ผ4.3	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ภาคกลาง	113
ตาราง ผ4.4	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ภาคเหนือ	114
ตาราง ผ4.5	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	115
ตาราง ผ4.6	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ภาคใต้	116

สารบักญภาคพนวก (ต่อ)

หน้า

ตารางข้อมูลสถิติแบ่งตามจังหวัด

ตาราง ผ4.7	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรอณ จำแนกตามประเภทของคร้วเรอณ พ.ศ. 2563 กรุงเทพมหานคร	117
ตาราง ผ4.8	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรอณ จำแนกตามประเภทของคร้วเรอณ พ.ศ. 2563 จังหวัดสมุทรปราการ	118
ตาราง ผ4.9	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรอณ จำแนกตามประเภทของคร้วเรอณ พ.ศ. 2563 จังหวัดนนทบุรี	119
ตาราง ผ4.10	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรอณ จำแนกตามประเภทของคร้วเรอณ พ.ศ. 2563 จังหวัดปทุมธานี	120
ตาราง ผ4.11	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรอณ จำแนกตามประเภทของคร้วเรอณ พ.ศ. 2563 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	121
ตาราง ผ4.12	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรอณ จำแนกตามประเภทของคร้วเรอณ พ.ศ. 2563 จังหวัดอ่างทอง	122
ตาราง ผ4.13	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรอณ จำแนกตามประเภทของคร้วเรอณ พ.ศ. 2563 จังหวัดลพบุรี	123
ตาราง ผ4.14	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรอณ จำแนกตามประเภทของคร้วเรอณ พ.ศ. 2563 จังหวัดสิงห์บุรี	124
ตาราง ผ4.15	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรอณ จำแนกตามประเภทของคร้วเรอณ พ.ศ. 2563 จังหวัดชัยนาท	125
ตาราง ผ4.16	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรอณ จำแนกตามประเภทของคร้วเรอณ พ.ศ. 2563 จังหวัดสระบุรี	126
ตาราง ผ4.17	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรอณ จำแนกตามประเภทของคร้วเรอณ พ.ศ. 2563 จังหวัดชลบุรี	127

สารบัญภาคผนวก (ต่อ)

หน้า

ตาราง ผ4.18	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดระยอง	128
ตาราง ผ4.19	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดจันทบุรี	129
ตาราง ผ4.20	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดตราด	130
ตาราง ผ4.21	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดฉะเชิงเทรา	131
ตาราง ผ4.22	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดปราจีนบุรี	132
ตาราง ผ4.23	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดนครนายก	133
ตาราง ผ4.24	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดสระแก้ว	134
ตาราง ผ4.25	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดราชบุรี	135
ตาราง ผ4.26	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดกาญจนบุรี	136
ตาราง ผ4.27	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดสุพรรณบุรี	137
ตาราง ผ4.28	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดนครปฐม	138
ตาราง ผ4.29	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดสมุทรสาคร	139

สารบัญภาคผนวก (ต่อ)

หน้า

ตาราง ผ4.30	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรเอน จำแนกตามประเภทของคร้วเรเอน พ.ศ. 2563 จังหวัดสมุทรสงคราม	140
ตาราง ผ4.31	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรเอน จำแนกตามประเภทของคร้วเรเอน พ.ศ. 2563 จังหวัดเพชรบุรี	141
ตาราง ผ4.32	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรเอน จำแนกตามประเภทของคร้วเรเอน พ.ศ. 2563 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	142
ตาราง ผ4.33	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรเอน จำแนกตามประเภทของคร้วเรเอน พ.ศ. 2563 จังหวัดเชียงใหม่	143
ตาราง ผ4.34	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรเอน จำแนกตามประเภทของคร้วเรเอน พ.ศ. 2563 จังหวัดลำพูน	144
ตาราง ผ4.35	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรเอน จำแนกตามประเภทของคร้วเรเอน พ.ศ. 2563 จังหวัดลำปาง	145
ตาราง ผ4.36	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรเอน จำแนกตามประเภทของคร้วเรเอน พ.ศ. 2563 จังหวัดอุดรดิตต์	146
ตาราง ผ4.37	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรเอน จำแนกตามประเภทของคร้วเรเอน พ.ศ. 2563 จังหวัดแพร่	147
ตาราง ผ4.38	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรเอน จำแนกตามประเภทของคร้วเรเอน พ.ศ. 2563 จังหวัดน่าน	148
ตาราง ผ4.39	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรเอน จำแนกตามประเภทของคร้วเรเอน พ.ศ. 2563 จังหวัดพะเยา	149
ตาราง ผ4.40	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรเอน จำแนกตามประเภทของคร้วเรเอน พ.ศ. 2563 จังหวัดเชียงราย	150
ตาราง ผ4.41	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรเอน จำแนกตามประเภทของคร้วเรเอน พ.ศ. 2563 จังหวัดแม่ฮ่องสอน	151

สารบัญภาคผนวก (ต่อ)

หน้า

ตาราง ผ4.42	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดนครสวรรค์	152
ตาราง ผ4.43	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดอุทัยธานี	153
ตาราง ผ4.44	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดกำแพงเพชร	154
ตาราง ผ4.45	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดตาก	155
ตาราง ผ4.46	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดสุโขทัย	156
ตาราง ผ4.47	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดพิษณุโลก	157
ตาราง ผ4.48	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดพิจิตร	158
ตาราง ผ4.49	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดเพชรบูรณ์	159
ตาราง ผ4.50	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดนครราชสีมา	160
ตาราง ผ4.51	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดบุรีรัมย์	161
ตาราง ผ4.52	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดสุรินทร์	162
ตาราง ผ4.53	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดศรีสะเกษ	163

สารบัญภาคผนวก (ต่อ)

หน้า

ตาราง ผ4.54	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดอุบลราชธานี	164
ตาราง ผ4.55	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดยโสธร	165
ตาราง ผ4.56	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดชัยภูมิ	166
ตาราง ผ4.57	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดอำนาจเจริญ	167
ตาราง ผ4.58	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดบึงกาฬ	168
ตาราง ผ4.59	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดหนองบัวลำภู	169
ตาราง ผ4.60	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดขอนแก่น	170
ตาราง ผ4.61	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดอุดรธานี	171
ตาราง ผ4.62	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดเลย	172
ตาราง ผ4.63	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดหนองคาย	173
ตาราง ผ4.64	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดมหาสารคาม	174
ตาราง ผ4.65	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดร้อยเอ็ด	175

สารบัญภาคผนวก (ต่อ)

หน้า

ตาราง ผ4.66	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดกาฬสินธุ์	176
ตาราง ผ4.67	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดสกลนคร	177
ตาราง ผ4.68	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดนครพนม	178
ตาราง ผ4.69	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดมุกดาหาร	179
ตาราง ผ4.70	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดนครศรีธรรมราช	180
ตาราง ผ4.71	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดกระบี่	181
ตาราง ผ4.72	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดพังงา	182
ตาราง ผ4.73	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดภูเก็ต	183
ตาราง ผ4.74	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดสุราษฎร์ธานี	184
ตาราง ผ4.75	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดระนอง	185
ตาราง ผ4.76	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดชุมพร	186
ตาราง ผ4.77	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 จังหวัดสงขลา	187

สารบัญภาคผนวก (ต่อ)

	หน้า
ตาราง ผ4.78 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดสตูล	188
ตาราง ผ4.79 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดตรัง	189
ตาราง ผ4.80 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดพัทลุง	190
ตาราง ผ4.81 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดปัตตานี	191
ตาราง ผ4.82 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดยะลา	192
ตาราง ผ4.83 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคร้วเรื่อน จำแนกตามประเภทของคร้วเรื่อน พ.ศ. 2563 จังหวัดนราธิวาส	193

บทที่

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความนำ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ จัดทำรายงานความยากจนแฝงของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ฉบับนี้ เป็นฉบับแรก ซึ่งเป็นรายงานเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับความยากจนของครัวเรือนในประเทศไทย โดยใช้เส้นความยากจนด้านอาหาร (**Food Poverty Line: FPL**) และเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร (**Non-food Poverty Line: NFPL**) ตามวิธีการคำนวณของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งประเภทครัวเรือนออกเป็น 4 ประเภท

การแบ่งประเภทครัวเรือนดังกล่าว ทำให้สามารถเห็นถึง **"ความยากจนแฝง"** ที่มีอยู่ในครัวเรือนได้ กล่าวคือ แม้ว่าครัวเรือนจะไม่ใช่ครัวเรือนยากจน (มีค่าใช้จ่ายครัวเรือนสูงกว่าหรือเท่ากับเส้นความยากจน (Poverty Line: PL) แต่ครัวเรือนนั้นก็อาจจะเป็นครัวเรือนที่มี **"ความยากจนแฝง"** ด้านอาหาร (food) และด้านที่ไม่ใช่อาหาร (non-food) อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ซึ่งครัวเรือนยากจนแฝงดังกล่าวนี้ ไม่ควรถูกทอดทิ้งตามหลักการสากล **Leave No One Behind** ขององค์การสหประชาชาติ และสมควรได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลในบางมิติเช่นเดียวกับครัวเรือนยากจน

1.2 วัตถุประสงค์

1

เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของครัวเรือนในประเทศไทย จาก
การแบ่งประเภทครัวเรือนตามมิติ
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร และค่าใช้จ่าย
ด้านที่ไม่ใช่อาหาร

2

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ
การเป็นครัวเรือนยากจนแฝง
ประเภทต่าง ๆ ที่สนใจ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1

มีข้อมูลสถิติและสารสนเทศเบื้องต้นเกี่ยวกับความยากจนแฝงของครัวเรือนประเทศไทย จากการวิเคราะห์แยกมิติค่าใช้จ่ายด้านอาหาร (Food Expenditure) และค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food Expenditure)

2

สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับความยากจนแฝงของครัวเรือนประเทศไทย ไปใช้ในการวิเคราะห์ และสรุปสถานการณ์ เพื่อประกอบการวางแผน กำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาครัวเรือนยากจนแฝง ทั้งแฝงด้านอาหารและแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร โดยเฉพาะครัวเรือนที่มีความยากจนแฝงด้านอาหาร ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มครัวเรือนที่ควรให้ความสำคัญ ควรมีการวางแผน หรือจัดทำนโยบายให้ความช่วยเหลือดูแลเป็นพิเศษ นอกจากนี้ ยังสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงขั้นต้นสำหรับการศึกษาวิจัยเชิงลึกต่อไป

3

เป็นต้นแบบในการพัฒนาการจัดทำรายงานเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับความยากจนของครัวเรือนไทย แยกมิติรูปแบบอื่น ๆ ที่หลากหลายมากขึ้น

1.4 แหล่งข้อมูล

ในการจัดทำรายงานความยากจนแฝงของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ฉบับนี้ ได้ใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งมีขนาดตัวอย่างจำนวน 48,210 ครัวเรือน โดยไม่มีการถ่วงน้ำหนัก (Unweight Data) ซึ่งมีรายละเอียดของโครงการ ดังนี้

1) วัตถุประสงค์ของการสำรวจ

เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญด้านเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน เช่น ค่าใช้จ่าย โครงสร้างของสมาชิกในครัวเรือน ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนการได้รับสวัสดิการ/ความช่วยเหลือจากรัฐ และใช้บริการของภาครัฐ เป็นต้น

2) กลุ่มรวม

การสำรวจนี้มีกลุ่มรวมคือ ครัวเรือนส่วนบุคคลในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งที่อยู่ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล **ยกเว้น** ครัวเรือนทูต ผู้แทนต่างประเทศ และผู้อยู่อาศัยในประเทศไทยชั่วคราว

3) ระเบียบวิธี

การสำรวจนี้เป็นการสำรวจตัวอย่าง (Sample Survey Method) โดยใช้แผนการเลือกตัวอย่างแบบ Stratified Two – Stage Sampling โดยมีกรุงเทพมหานคร และจังหวัดเป็นสตราตัม (Stratum) ซึ่งมีทั้งสิ้น 77 สตราตัม และในแต่ละสตราตัม (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ได้ทำการแบ่งเป็น 2 สตราตัมย่อย ตามลักษณะการปกครอง คือ ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล โดยมีเขตแขวงนับ (EA) เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง และครัวเรือนส่วนบุคคล เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่สอง

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ส่วนกลาง และสำนักงานสถิติจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ผ่านการอบรมเกี่ยวกับระเบียบวิธี นิยาม และรายละเอียดแบบสอบถามของโครงการฯ ก่อนการปฏิบัติงานแล้ว

5) คาบเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตั้งแต่เดือนมกราคม — ธันวาคม 2563 ด้วยจำนวนครัวเรือนตัวอย่างที่เท่ากันในแต่ละเดือน และกระจายอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อขจัดปัญหาความแปรปรวนของข้อมูลอันเกิดจากฤดูกาล

6) รายการข้อมูลที่เก็บรวบรวม

แบบสำรวจสมาชิกและการใช้จ่ายของครัวเรือน ประกอบด้วย 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สมาชิกของครัวเรือน

ลักษณะที่อยู่อาศัย ตอนที่ 2

ตอนที่ 3 ค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ

ค่าใช้จ่ายอาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ ตอนที่ 4

ตอนที่ 5 แหล่งซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค ส่วนใหญ่ของครัวเรือน

“

สำหรับคำจำกัดความที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และนิยามที่ใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ในรายงานฉบับนี้ สามารถดูรายละเอียดได้จาก ภาคผนวก 1 นิยามที่ใช้ในการศึกษา

”

บทที่

บทที่ 2 วิธีการวิเคราะห์

2.1 กรอบแนวคิด

ในปัจจุบัน ประเทศไทยใช้เส้นความยากจน (Poverty Line: PL) ตามแนวทางของธนาคารโลก (World Bank) เป็นเกณฑ์วัดความยากจน โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำเส้นความยากจน ซึ่งเส้นความยากจนนี้ เป็นการวัดความยากจนเชิงสัมบูรณ์ (Absolute Poverty) รูปแบบหนึ่ง กล่าวคือ มีการกำหนดปริมาณเงินขั้นต่ำที่มนุษย์จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ไว้อย่างชัดเจน โดยปริมาณเงินนั้น คำนวณมาจากความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีพ ทั้งนี้ เส้นความยากจน (Poverty Line: PL) คำนวณมาจากผลรวมของเส้นความยากจนด้านอาหาร (Food Poverty Line: FPL) และเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food Poverty Line: NFPL)

“เส้นความยากจน (PL) = เส้นความยากจนด้านอาหาร (FPL) + เส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร (NFPL)”

แนวคิดในการจัดทำรายงานความยากจนแฝงของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ฉบับนี้ เกิดขึ้นอันเนื่องมาจาก การวัดความยากจนโดยใช้เส้นความยากจน (Poverty Line: PL) อาจทำให้ไม่เห็นถึง **“ความยากจนแฝง”** ในบางครัวเรือนได้ ดังตัวอย่าง 2 กรณีต่อไปนี้

กรณีที่ 1 ครัวเรือนมีสมาชิก 1 คน (นาย ก.) มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าเส้นความยากจน จึงไม่ถูกนับเป็นครัวเรือนยากจน แต่ นาย ก. เป็นคนที่เข้ามาทำงานในเมืองใหญ่ ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จึงเป็นค่าเช่าบ้านและค่าเดินทางไปกลับที่ทำงาน (ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหารสูงกว่าเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร) นาย ก. จึงเหลือเงินจำนวนน้อยมากสำหรับใช้จ่ายเป็นค่าอาหาร ต้องอดมื้อกินมื้อ (ค่าใช้จ่ายด้านอาหารต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านอาหาร)

กรณีเช่นนี้ ครัวเรือนของ นาย ก. จึงมีความยากจนด้านอาหารแฝงอยู่ แม้ว่าครัวเรือนนี้จะไม่เป็นครัวเรือนยากจนก็ตาม

กรณีที่ 2 ครัวเรือนมีสมาชิก 3 คน (มารดา และบุตร 2 คนในวัยเด็ก) มีค่าใช้จ่ายครัวเรือนสูงกว่าเส้นความยากจน จึงไม่ถูกนับเป็นครัวเรือนยากจน แต่เนื่องจากการคาดต้องรับผิดชอบบุตร 2 คนที่อยู่ในวัยกำลังเจริญเติบโต ค่าใช้จ่ายเกือบทั้งหมดของครัวเรือนจึงเป็นค่าอาหาร (ค่าใช้จ่ายด้านอาหารสูงกว่าเส้นความยากจนด้านอาหาร) เหลือค่าใช้จ่ายสำหรับสิ่งที่ไม่ใช่อาหารจำนวนน้อยมาก (ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหารต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร) บุตร 2 คนจึงไม่ได้รับการศึกษาเนื่องจากไม่มีค่าเดินทางไปโรงเรียน ต้องใส่เสื้อผ้าที่เก่าโทรม และขาดผ้าห่มในฤดูหนาว

กรณีครัวเรือนดังกล่าวนี้ มีความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหารแฝงอยู่ แม้ว่าครัวเรือนนี้จะไม่เป็นครัวเรือนยากจนก็ตาม

จากตัวอย่างทั้ง 2 ครัวเรือนจะเห็นได้ว่า แม้ครัวเรือนจะไม่ใช่ครัวเรือนยากจนตามเกณฑ์เส้นความยากจน (Poverty Line: PL) ของประเทศ แต่ก็มีความยากจนแฝงของครัวเรือนในบางมิติ ซึ่งเป็นครัวเรือนที่ไม่ควรถูกทอดทิ้งตามหลักการสากล Leave No One Behind ขององค์การสหประชาชาติ และสมควรได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลในบางมิติด้วยเช่นกัน

ดังนั้น การจำแนกครัวเรือนโดยใช้เส้นความยากจน (Poverty Line: PL) ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ครัวเรือนยากจน และครัวเรือนไม่ยากจน แม้จะสามารถนำผลการวิเคราะห์ไปใช้กำหนดนโยบาย/มาตรการช่วยเหลือได้ดีในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังไม่สามารถบ่งชี้ได้ถึง "ความยากจนแฝง" ในบางมิติรายงานฉบับนี้ได้ดำเนินการวิเคราะห์โดยการแยกมิติค่าใช้จ่ายด้านอาหาร (Food Expenditure) และค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food Expenditure) เพื่อให้เห็นความยากจนในมิติอื่นของครัวเรือนได้มากขึ้น สามารถนำข้อมูลการวิเคราะห์ไปใช้ในการจัดทำแผนหรือนโยบายลดความยากจนในมิติที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้เหมาะสมมากขึ้น

2.2 แนวคิดเส้นความยากจน

เส้นความยากจน เป็นเกณฑ์ที่อยู่บนแนวคิดของการบริโภคปัจจัย 4 ขั้นพื้นฐาน โดยในการคำนวณ ได้แบ่งการบริโภคดังกล่าวออกเป็นการบริโภคอาหารให้ได้สารอาหารที่เหมาะสมในแต่ละเพศ และวัย และการบริโภคสินค้าอื่นที่ไม่ใช่อาหารตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน หรืออาจกล่าวได้ว่า

ความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Need) = อาหารขั้นพื้นฐาน (Basic Food)

+ สินค้าขั้นพื้นฐานอื่นที่ไม่ใช่อาหาร (Basic Non-food)

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการคำนวณเส้นความยากจน มีดังนี้

- 1) ทฤษฎีอรรถประโยชน์สูงสุดของผู้บริโภค (Consumer Theory): คนรวยที่บริโภคสินค้าราคาแพง จะได้รับความพอใจเท่ากับคนจนที่บริโภคอาหารราคาถูกไม่แพง
- 2) คำนี้ถึง "มาตรฐานการครองชีพ" ที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ (Specification): ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในต่างพื้นที่ และต่างสังคมกัน จะมีมาตรฐานการครองชีพที่แตกต่างกัน
- 3) กำหนดให้มีการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) ในการบริโภคสินค้าแต่ละประเภท ตามตารางที่ 2.1 **การประหยัดต่อขนาด มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 โดยถ้ามีค่าเท่ากับ 0 หมายความว่า สามารถแบ่งกันบริโภคได้อย่างสมบูรณ์ และหากเท่ากับ 1 หมายความว่าไม่สามารถแบ่งกันบริโภคได้เลย**

ตัวอย่างเช่น ค่าเชื้อเพลิงและแสงสว่าง มีการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) เท่ากับ 0.2 ซึ่งหมายความว่า ค่าเชื้อเพลิงและแสงสว่างสามารถใช้ร่วมกันได้ โดยไม่ทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมาก การอยู่คนเดียวหรืออยู่สองคน อาจมีค่าใช้จ่ายที่เท่า ๆ กันได้ ในขณะที่ค่าเสื้อผ้าและรองเท้า มีการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) เท่ากับ 0.9 ซึ่งหมายความว่า ค่าเสื้อผ้าและรองเท้าเป็นค่าใช้จ่ายที่แทบจะไม่สามารถใช้ร่วมกันได้

ตาราง 2.1 การประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) สำหรับการบริโภคสินค้าแต่ละหมวด

หมวด	รายการ	Economy of Scale Parameter
1	อาหาร	0.9
2	ค่าเสื้อผ้าและรองเท้า	0.9
3	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	0.2
4	ค่าเชื้อเพลิงและแสงสว่าง	0.2
5	ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดในบ้าน	0.2
6	ค่ารักษาพยาบาล	1.0
7	ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	1.0
8	ค่าเดินทางและคมนาคม	สัดส่วนคนทำงานและนักเรียน
9	ค่าใช้จ่ายด้านการสื่อสาร	สัดส่วนคนทำงานและนักเรียน
10	ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา	สัดส่วนนักเรียน

ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาประเด็นเชิงนโยบายด้านความยากจนและการกระจายรายได้ 2556, หน้า 156

นอกจากนี้ ในการคำนวณเส้นความยากจนด้านอาหาร ยังอ้างอิงไปถึงข้อมูลปริมาณสารอาหารขั้นต่ำ (แคลอรีและโปรตีน) ที่คนไทยควรได้รับต่อวัน กำหนดโดยกองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งความต้องการสารอาหารของครัวเรือนจะแตกต่างกันตามจำนวนสมาชิกเพศ และอายุของสมาชิกในแต่ละครัวเรือน รายละเอียดตามตาราง 2.2 และ 2.3

ตาราง 2.2 ปริมาณความต้องการแคลอรีขั้นต่ำของคนไทย (กิโลแคลอรี/คน/วัน)

อายุ (ปี)	ชาย	หญิง
น้อยกว่า 1 ปี	800	800
1-3	1,000	1,000
4-5	1,300	1,300
6-8	1,400	1,400
9-12	1,700	1,600
13-15	2,100	1,800
16-18	2,300	1,850
19-30	2,150	1,750
31-50	2,100	1,750
51-70	2,100	1,750
ตั้งแต่ 71 ปีขึ้นไป	1,750	1,550

ที่มา: กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ตาราง 2.3 ปริมาณความต้องการโปรตีนขั้นต่ำของคนไทย (กรัม/คน/วัน)

อายุ (ปี)	ชาย	หญิง
น้อยกว่า 1 ปี	16	16
1-3	19	19
4-5	25	25
6-8	28	28
9-12	42	42
13-15	61	57
16-18	62	48
ตั้งแต่ 19 ปีขึ้นไป	57	52

ที่มา: กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

“ สำหรับรายละเอียดวิธีการคำนวณเส้นความยากจนของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สามารถศึกษาได้จาก แผนก 2 การจัดทำเส้นความยากจน (Poverty Line) ”

2.3 การจำแนกประเภทครัวเรือน

ในการจัดทำรายงานความยากจนแฝงของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ฉบับนี้ ได้คำนวณเส้นความยากจนด้านอาหาร (Food Poverty Line: FPL) และเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food Poverty Line: NFPL) ตามแนวคิดและวิธีการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งสามารถศึกษารายละเอียดได้จาก แผนก 2 การจัดทำเส้นความยากจน (Poverty Line)

ในการคำนวณจำนวนหรือสัดส่วนคนจน ตามแนวคิดและวิธีการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะใช้**ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค (Consumption Expenditure: CE) ซึ่งเป็นผลรวมของค่าใช้จ่ายด้านอาหารกับค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร** มาเปรียบเทียบกับเส้นความยากจน (Poverty Line) ส่วนการจำแนกครัวเรือนออกเป็น 4 ประเภท ตามการวิเคราะห์ในรายงานฉบับนี้ จะใช้**ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร (Food Expenditure: FE) และค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food Expenditure: NFE) มาเปรียบเทียบกับเส้นความยากจนด้านอาหารและเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร** ตามลำดับ ซึ่งค่าใช้จ่ายทั้งสองด้าน คำนวณมาจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ดังนี้

1

ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร (Food Expenditure: FE) ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายหมวดอาหารและเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ และหมวดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

2

ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food Expenditure: NFE) ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายหมวดที่อยู่อาศัย (รวมประเมินค่าเช่าบ้านของตนเอง) หมวดเครื่องแต่งบ้าน เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด และการดำเนินการในครัวเรือน หมวดค่าจ้างบุคคลที่ให้บริการแก่ครัวเรือน หมวดผ้า เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย หมวดรองเท้า หมวดของใช้/บริการส่วนบุคคล หมวดเวชภัณฑ์และค่ารักษาพยาบาล หมวดการเดินทางและการสื่อสาร หมวดการศึกษา หมวดการบันเทิง การอ่าน และกิจกรรมทางศาสนา หมวดการจัดงานพิธีในโอกาสพิเศษ และหมวดยาสูบ

อนึ่ง ยังมีอีกหนึ่งแนวคิดที่เรียกว่า ความยากจนด้านอาหาร (Food Poverty) ซึ่งเป็นการวัดความสามารถในการได้รับหรือบริโภคอาหารในปริมาณที่เพียงพอตามเกณฑ์ที่สังคมยอมรับ โดยในการคำนวณตามแนวคิดนี้ มักจะใช้รายได้หรือค่าใช้จ่ายเปรียบเทียบกับเส้นความยากจนด้านอาหาร (Food Poverty Line: FPL) กล่าวคือ ถ้าคนหรือครัวเรือนมีรายได้หรือค่าใช้จ่ายต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านอาหาร แสดงว่า คนหรือครัวเรือนนั้น ไม่มีความสามารถในการได้รับหรือบริโภคอาหารในปริมาณที่เพียงพอ จึงตกเป็นคนหรือครัวเรือนยากจนด้านอาหาร

สำหรับประเทศไทย ได้มีการนำแนวคิดความยากจนด้านอาหาร (Food Poverty) มาใช้ในการจัดทำข้อมูล **"ครัวเรือนยากจนด้านอาหาร"** ซึ่งหมายถึง ครัวเรือนที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค (Consumption Expenditure: CE) ต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านอาหาร (Food poverty line: FPL) กล่าวคือ เป็นการเปรียบเทียบกับ 1 เกณฑ์ โดยเปรียบเทียบรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค (ผลรวมของค่าใช้จ่ายด้านอาหาร (Food Expenditure: FE) และค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food Expenditure: NFE) กับเส้นความยากจนด้านอาหาร (Food poverty line: FPL) ซึ่งเขียนเป็นเงื่อนไขได้ว่า

ผลรวมของค่าใช้จ่ายด้านอาหารและค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร (FE + NFE)

< เส้นความยากจนด้านอาหาร (FPL)

แนวคิดความยากจนด้านอาหาร (Food Poverty) ดังกล่าว มีความแตกต่างกับแนวคิดความยากจนแฝงในรายงานฉบับนี้ กล่าวคือ ความยากจนด้านอาหาร เป็นการวัดความสามารถในมิติด้านอาหารเพียงด้านเดียว โดยไม่ได้คำนึงถึงมิติด้านที่ไม่ใช่อาหารแต่อย่างใด กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีรายได้หรือค่าใช้จ่ายเท่ากับเส้นความยากจนด้านอาหารหรือมากกว่าเล็กน้อย จะถูกนับเป็นครัวเรือนไม่ยากจนด้านอาหาร แม้ว่าในความเป็นจริงแล้วนั้น รายได้หรือค่าใช้จ่ายดังกล่าวไม่ได้นำไปใช้เพื่อค่าอาหารทั้งหมดก็ตาม ซึ่งครัวเรือนดังกล่าวจะไม่ถูกละเลยในการคำนวณด้วยแนวคิดความยากจนแฝงของรายงานฉบับนี้ แนวคิดความยากจนแฝงในรายงานฉบับนี้ เป็นการวัดความสามารถในการได้รับหรือบริโภคอาหาร เทียบกับความจำเป็นขั้นพื้นฐานด้านอาหารที่ต้องได้รับ และวัดความสามารถในการได้รับหรืออุปโภคสิ่งของที่ไม่ใช่อาหาร ไปพร้อม ๆ กัน จึงเป็นแนวคิดที่ไม่ได้มองข้ามมิติด้านใดด้านหนึ่ง

เมื่อคำนวณเส้นความยากจนด้านอาหาร (**Food Poverty Line: FPL**) และเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร (**Non-Food Poverty Line: NFPL**) พร้อมทั้งคำนวณค่าใช้จ่ายด้านอาหาร (**Food Expenditure: FE**) และค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร (**Non-Food Expenditure: NFE**) ของแต่ละครัวเรือนเรียบร้อยแล้ว จึงทำการเปรียบเทียบเส้นความยากจนกับค่าใช้จ่ายแต่ละด้าน กล่าวคือ เปรียบเทียบเส้นความยากจนด้านอาหาร (FPL) กับค่าใช้จ่ายด้านอาหาร (FE) และเปรียบเทียบเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร (NFPL) กับค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร (NFE) เพื่อแบ่งครัวเรือนออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

โดยนิยามให้ **"ครัวเรือนตกเกณฑ์ด้านอาหาร"** หมายถึง ครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายด้านอาหารต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านอาหาร ($FE < FPL$) และ **"ครัวเรือนผ่านเกณฑ์ด้านอาหาร"** หมายถึง ครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายด้านอาหาร ไม่ต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านอาหาร ($FE \geq FPL$)

"ครัวเรือนตกเกณฑ์ด้านที่ไม่ใช่อาหาร" หมายถึง ครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหารต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร ($NFE < NFPL$) และ **"ครัวเรือนผ่านเกณฑ์ด้านที่ไม่ใช่อาหาร"** หมายถึง ครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร ไม่ต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร ($NFE \geq NFPL$)

ทั้งนี้ เพื่อให้สะดวกต่อการอ้างอิง ในรายงานฉบับนี้จะเรียกครัวเรือนประเภทที่ 1 — 4 ดังตาราง 2.4

ตาราง 2.4 สรุปรูปแบบครัวเรือน 4 ประเภท

ประเภทครัวเรือน และชื่อเรียก	รายละเอียด	การเปรียบเทียบ ด้านอาหาร	การเปรียบเทียบ ด้านที่ไม่ใช่อาหาร
ประเภทที่ 1 ครัวเรือนยากจนแฝง ทั้งสองด้าน	ครัวเรือนตกเกณฑ์ ด้านอาหาร และตกเกณฑ์ ด้านที่ไม่ใช่อาหาร	$FE < FPL$	$NFE < NFPL$
ประเภทที่ 2 ครัวเรือนยากจนแฝง ด้านอาหาร	ครัวเรือนตกเกณฑ์ ด้านอาหาร แต่ผ่านเกณฑ์ ด้านที่ไม่ใช่อาหาร	$FE < FPL$	$NFE \geq NFPL$
ประเภทที่ 3 ครัวเรือนยากจนแฝง ด้านที่ไม่ใช่อาหาร	ครัวเรือนผ่านเกณฑ์ ด้านอาหาร แต่ตกเกณฑ์ ด้านที่ไม่ใช่อาหาร	$FE \geq FPL$	$NFE < NFPL$
ประเภทที่ 4 ครัวเรือนไม่ยากจนแฝง	ครัวเรือนผ่านเกณฑ์ ด้านอาหาร และผ่านเกณฑ์ ด้านที่ไม่ใช่อาหาร	$FE \geq FPL$	$NFE \geq NFPL$

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างครัวเรือนยากจน/ไม่ยากจน กับ ครัวเรือน 4 ประเภท

การใช้เกณฑ์เส้นความยากจน (Poverty Line: PL) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ สามารถแบ่งครัวเรือนออกมาได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ครัวเรือนยากจน และ ครัวเรือนไม่ยากจน ส่วนการใช้เกณฑ์เส้นความยากจนด้านอาหาร (Food Poverty Line: FPL) และ เส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food Poverty Line: NFPL) ตามการวิเคราะห์ในหัวข้อ 2.3 สามารถแบ่งครัวเรือนออกมาได้ 4 ประเภท ได้แก่ ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร และครัวเรือนไม่ยากจนแฝง ซึ่งครัวเรือนที่ได้จากการแบ่งทั้ง 2 รูปแบบนี้ มีความสัมพันธ์เบื้องต้น ตามภาพ 2.1 ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

1

ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)
จะเป็นครัวเรือนยากจนเสมอ

2

ครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)
จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนเสมอ

3

ครัวเรือนยากจน จะเป็นครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) หรือครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) หรือครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) เท่านั้น

4

ครัวเรือนไม่ยากจน จะเป็นครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) หรือครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) หรือครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) เท่านั้น

จากความสัมพันธ์ข้อที่ 4 เห็นได้ว่า ถึงแม้ว่าเป็นครัวเรือนไม่ยากจน ก็มีโอกาที่จะตกเป็นครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) หรือครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) ได้เช่นกัน ซึ่งครัวเรือนเหล่านี้อาจจะเป็นครัวเรือนที่ถูกมองข้ามไป ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากนโยบายภาครัฐในมิติที่ขาดแคลน

ภาพ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างครัวเรือนยากจน/ไม่ยากจน กับครัวเรือน 4 ประเภท

บทที่

บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์

ในบทนี้ เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการแบ่งครัวเรือนออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งได้แก่ **ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)** **ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)** **ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)** และ **ครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)** โดยใช้ข้อมูลโครงการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งมีจำนวนครัวเรือนตัวอย่าง 48,210 ครัวเรือน และไม่มีการถ่วงน้ำหนัก (Unweight Data)

ผลการวิเคราะห์ในบทนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาลักษณะของครัวเรือนยากจนแฝงในประเทศไทย โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ส่วนที่ 2 เป็นการจำลองสถานการณ์ (Scenario) การเปลี่ยนแปลงประเภทของครัวเรือนยากจนแฝง เมื่อเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับการอุปโภคบริโภคให้เป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหาร และส่วนที่ 3 เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นครัวเรือนยากจนแฝงกลุ่มที่สนใจ

3.1 ครัวเรือนยากจนแฝงในประเทศไทย

ในส่วนนี้ จะทำการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะบางประการที่น่าสนใจของครัวเรือนยากจนแฝงในประเทศไทย โดยจำแนกครัวเรือนออกเป็นครัวเรือนยากจนและครัวเรือนไม่ยากจน ตามเกณฑ์เส้นความยากจน (Poverty Line: PL) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และจำแนกครัวเรือนตามประเภทของครัวเรือนยากจนแฝง 4 ประเภท

ทั้งนี้ ตามความสัมพันธ์ในหัวข้อ 2.4 พบว่า **ครัวเรือนยากจน** ประกอบด้วยครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) และครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) เท่านั้น **ส่วนครัวเรือนไม่ยากจน** จะประกอบด้วยครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) และครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) เท่านั้น

3.1.1 การกระจายตัวของครัวเรือน

เพื่อทำการศึกษาลักษณะของครัวเรือนยากจนแฝงว่า มีครัวเรือนจำนวนมากน้อยเพียงใดที่อาจถูกมองข้ามไป และสมควรได้รับความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากภาครัฐในบางมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครัวเรือนไม่ยากจนที่ตกเป็นครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) หรือครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)

ผลการวิเคราะห์ ตามตาราง 3.1 พบว่า ครัวเรือนไม่ยากจนที่ตกเป็นครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) หรือ **“ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร”** มีร้อยละ 10.6 ของจำนวนครัวเรือนตัวอย่างทั้งหมด และครัวเรือนไม่ยากจนที่ตกเป็นครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) หรือ **“ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร”** มีร้อยละ 3.0 ของจำนวนครัวเรือนตัวอย่างทั้งหมด เมื่อรวมครัวเรือนทั้งสองกลุ่มดังกล่าว ซึ่งเป็นครัวเรือนที่ภาครัฐควรหามาตรการเหมาะสมมาช่วยเหลือเพิ่มเติม จะอยู่ที่ร้อยละ 13.6 ของจำนวนครัวเรือนตัวอย่างทั้งหมด โดยประมาณคร่าว ๆ ได้จำนวน 3 ล้านครัวเรือน เมื่อคำนวณจากจำนวนครัวเรือนทั้งประเทศ 21,884,396 ครัวเรือน อ้างอิงจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน พ.ศ. 2563 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาครัวเรือนทั้งสองกลุ่มในระดับภาค พบว่า พื้นที่กรุงเทพมหานครและ 3 จังหวัด มีสัดส่วนของครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร ร้อยละ 2.4 ของจำนวนครัวเรือนตัวอย่างในพื้นที่ และมีสัดส่วนของครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร ร้อยละ 1.0 เมื่อรวมครัวเรือนทั้งสองกลุ่มดังกล่าว จะมีค่าเพียงร้อยละ 3.4 ซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่ที่มีสถานการณ์ความยากจนแฝงในกลุ่มครัวเรือนไม่ยากจน ไม่รุนแรง

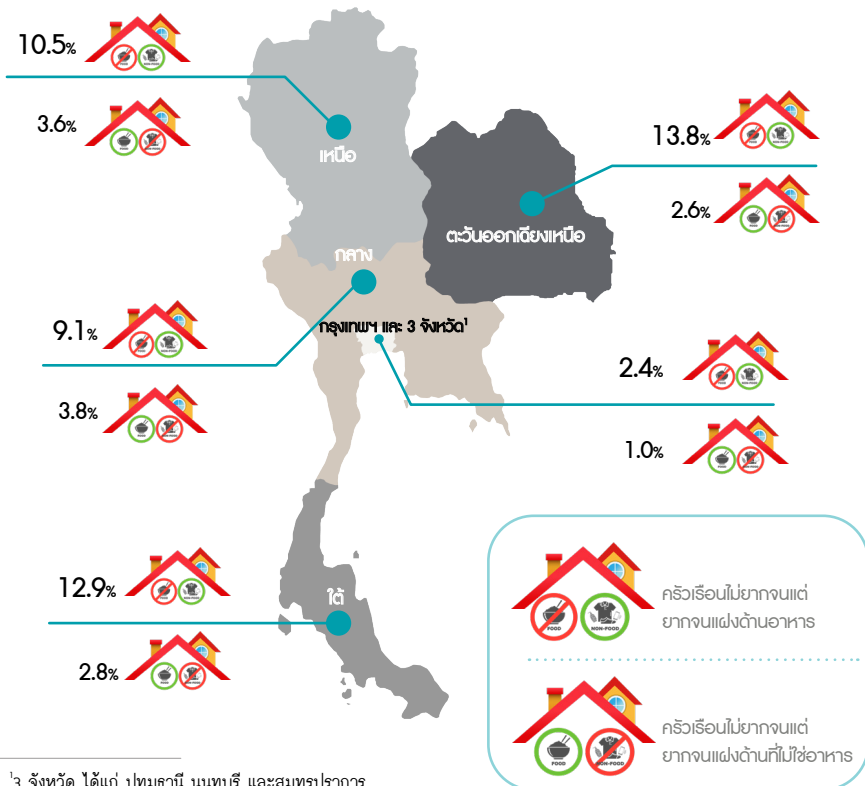
ส่วนภาคที่ถือว่ามีความยากจนแฝงรุนแรงที่สุด เมื่อพิจารณาเฉพาะในกลุ่มครัวเรือนไม่ยากจน คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีสัดส่วนของครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร ร้อยละ 13.8 ของจำนวนครัวเรือนตัวอย่างในพื้นที่ และมีสัดส่วนของครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร ร้อยละ 2.6 ซึ่งเมื่อรวมครัวเรือนทั้งสองกลุ่มดังกล่าว จะสูงถึงร้อยละ 16.4

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาการกระจายตัวของครัวเรือนยากจนแฝงและครัวเรือนไม่ยากจนแฝงทั้ง 4 ประเภท พบว่า มีครัวเรือนตัวอย่างที่ตกเป็นครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) จำนวน 1,477 ครัวเรือน (ร้อยละ 3.1 ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น) โดยกระจายอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด ส่วนครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) มีจำนวน 6,575 ครัวเรือน (ร้อยละ 13.7 ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น) โดยกระจายอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุดเช่นเดียวกันกับครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน ตามมาด้วยภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และพื้นที่กรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัด ตามลำดับ

สำหรับครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) มีครัวเรือนตัวอย่างจำนวน 1,881 ครัวเรือน (ร้อยละ 3.9 ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น) ที่กระจายอยู่ในภาคกลางมากที่สุด ตามมาด้วย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และพื้นที่กรุงเทพมหานครและ 3 จังหวัด ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากการกระจายของครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) อย่างชัดเจน ส่วนครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) มีครัวเรือนตัวอย่างจำนวน 38,277 ครัวเรือน (ร้อยละ 79.4 ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น) กระจายอยู่ในภาคกลางมากที่สุด

เมื่อพิจารณาการกระจายตัวตามเขตการปกครอง (ในเขตเทศบาล/นอกเขตเทศบาล) พบว่า ครั้วเรือนทุกประเภท กระจายตัวอยู่ในเขตเทศบาลมากกว่านอกเขตเทศบาล ยกเว้น ครั้วเรือนยากจนแฝง ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) ทั้งที่เป็นครั้วเรือนยากจนและไม่ยากจน กระจายตัวอยู่นอกเขตเทศบาล มากกว่าในเขตเทศบาลเล็กน้อย

ภาพ 3.1 สัดส่วนของครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร และครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร ในแต่ละภาค

³ จังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรปราการ

ตาราง 3.1 จำนวนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความยากจนของครัวเรือน ประเภทของครัวเรือน และพื้นที่ พ.ศ. 2563

พื้นที่	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือนยากจนแบ่ง		
	ครัวเรือนยากจนแบ่ง			รวม	ครัวเรือนยากจนแบ่ง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแบ่ง	รวม		ครัวเรือน ทั้งหมด	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)						
ทั่วราชอาณาจักร	1,477 (3.1)	1,472 (3.1)	428 (0.9)	3,377 (7.0)	5,103 (10.6)	1,453 (3.0)	38,277 (79.4)	44,833 (93.0)	48,210 (100.0)	6,575 (13.7)	1,881 (3.9)	
กรุงเทพฯ และ 3 จังหวัด ¹	12 (0.3)	7 (0.1)	4 (0.1)	23 (0.5)	115 (2.4)	48 (1.0)	4,561 (96.1)	4,724 (99.5)	4,747 (100.0)	122 (2.5)	52 (1.1)	
กลาง	316 (2.6)	204 (1.7)	134 (1.1)	654 (5.3)	1,114 (9.1)	462 (3.8)	9,995 (81.8)	11,571 (94.7)	12,225 (100.0)	1,318 (10.8)	596 (4.9)	
เหนือ	371 (3.3)	367 (3.3)	111 (1.0)	849 (7.5)	1,184 (10.5)	410 (3.6)	8,815 (78.3)	10,409 (92.5)	11,258 (100.0)	1,551 (13.8)	521 (4.6)	
ตะวันออก เฉียงเหนือ	431 (3.5)	583 (4.7)	97 (0.8)	1,111 (8.9)	1,717 (13.8)	324 (2.6)	9,314 (74.7)	11,355 (91.1)	12,466 (100.0)	2,300 (18.5)	421 (3.4)	
ใต้	347 (4.6)	311 (4.1)	82 (1.1)	740 (9.8)	973 (12.9)	209 (2.8)	5,592 (74.4)	6,774 (90.2)	7,514 (100.0)	1,284 (17.0)	291 (3.9)	
เขตการปกครอง	1,477 (100.0)	1,472 (100.0)	428 (100.0)	3,377 (100.0)	5,103 (100.0)	1,453 (100.0)	38,277 (100.0)	44,833 (100.0)	48,210 (100.0)	6,575 (100.0)	1,881 (100.0)	
ในเขตเทศบาล	776 (52.5)	840 (57.1)	204 (47.7)	1,820 (53.9)	2,791 (54.7)	719 (49.5)	22,182 (58.0)	25,692 (57.3)	27,512 (57.1)	3,631 (55.2)	923 (49.1)	
นอกเขตเทศบาล	701 (47.5)	632 (42.9)	224 (52.3)	1,557 (46.1)	2,312 (45.3)	734 (50.5)	16,095 (42.0)	19,141 (42.7)	20,698 (42.9)	2,944 (44.8)	958 (50.9)	

หมายเหตุ: ข้อมูลสถิติที่น่าเสนอในรายงานฉบับนี้ ได้จากการประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการสำรวจทั่วประเทศ โดยในตารางสถิติบางตาราง ผลรวมของแต่ละจำนวนอาจจะไม่เท่ากับยอดรวม และข้อมูลในแต่ละตารางอาจมีความแตกต่างกัน เนื่องจากข้อมูลแต่ละจำนวนได้มีการปิดเศษ โดยอิสระจากกัน

¹ จังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรปราการ

3.1.2 โครงสร้างทั่วไปของครัวเรือน

โครงสร้างทั่วไปของครัวเรือนตามตาราง 3.2 พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) และครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) มีค่าเฉลี่ยประมาณ 3.4 — 3.6 คนต่อครัวเรือน ซึ่งสูงกว่าของครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) และครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 2.3 — 2.7 คนต่อครัวเรือนเท่านั้น

นอกจากนี้ โดยเฉลี่ยแล้ว ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) มีจำนวนเด็ก (0.91 คนต่อครัวเรือน) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่กำลังเรียนหนังสือ (0.93 คนต่อครัวเรือน) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ไม่สามารถดูแลตนเองในชีวิตประจำวัน (0.20 คนต่อครัวเรือน) และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ไม่สามารถเดินทางไปนอกเขตพื้นที่ที่อยู่อาศัย (0.58 คนต่อครัวเรือน) สูงที่สุด ซึ่งกลุ่มประชากรเหล่านี้ล้วนแต่เป็นคนที่ต้องพึ่งพิงบุคคลอื่นหรือต้องการคนดูแลทั้งสิ้น แตกต่างกับครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) ที่มีค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรดังกล่าวว่าน้อยที่สุด

ทั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่า ค่าเฉลี่ยของโครงสร้างทั่วไปของครัวเรือนทุกรายการในครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร

ภาพ 3.2 ค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกพึ่งพิงบุคคลอื่นหรือต้องการคนดูแล ของครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน

ตาราง 3.2 ค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำแนกตามความยากจนของครัวเรือน และประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

โครงสร้างทั่วไป ของครัวเรือน	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแฝง	
	ครัวเรือนยากจนแฝง			รวม	ครัวเรือนยากจนแฝง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
จำนวนสมาชิกใน ครัวเรือน	3.41	3.58	2.69	3.39	3.58	2.35	2.66	2.76	2.80	3.58	2.42
จำนวนเด็ก (อายุ 0-14 ปี) ในครัวเรือน	0.91	0.66	0.80	0.79	0.61	0.55	0.42	0.44	0.47	0.62	0.60
จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน วัยกำลังแรงงาน (อายุ 15-59 ปี)	1.60	1.94	1.16	1.70	2.05	1.15	1.63	1.66	1.66	2.03	1.15
จำนวนผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ในครัวเรือน	0.90	0.98	0.73	0.91	0.93	0.65	0.62	0.65	0.67	0.94	0.67
จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน ที่กำลัง เรียนหนังสือ	0.93	0.75	0.80	0.83	0.70	0.54	0.47	0.50	0.52	0.71	0.60
จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน ที่ทำงาน หารายได้	1.70	1.83	1.37	1.71	1.96	1.33	1.61	1.64	1.64	1.93	1.34
จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน ที่ไม่มีรายได้	1.70	1.73	1.29	1.66	1.59	1.00	1.04	1.10	1.14	1.62	1.07

ตารางที่ 3.2 ค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำแนกตามความยากจนของครัวเรือน และประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563 (ต่อ)

โครงสร้างทั่วไป ของครัวเรือน	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแฝง	
	ครัวเรือนยากจนแฝง			รวม	ครัวเรือนยากจนแฝง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน ที่เป็น ผู้มีการ	0.21	0.24	0.17	0.22	0.18	0.16	0.09	0.10	0.11	0.19	0.16
จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน ที่ไม่ สามารถดูแลตนเองใน ชีวิตประจำวัน (ต้องมี คนช่วยเหลือ)	0.20	0.17	0.18	0.19	0.18	0.13	0.14	0.14	0.15	0.18	0.14
จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน ที่ไม่ สามารถเดินทางไป นอกเขตพื้นที่ที่อยู่ อาศัย (ต้องมีผู้ดูแล)	0.58	0.45	0.57	0.52	0.46	0.45	0.34	0.35	0.37	0.46	0.48

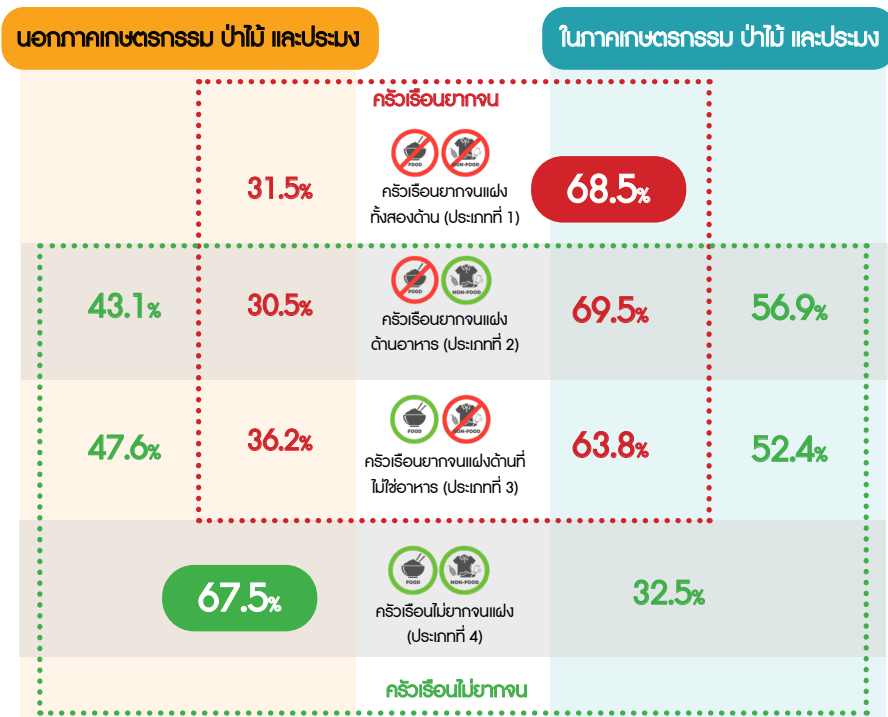
3.1.3 ลักษณะการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

สำหรับลักษณะการทำงานของหัวหน้าครัวเรือนในตาราง 3.3 พบว่า ในภาพรวมของประเทศ หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.3) เป็นผู้ทำงานหารายได้ โดยเมื่อพิจารณาเฉพาะหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นผู้ทำงาน พบว่า ทุกประเภทครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นการทำธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง ตามมาด้วยการเป็นลูกจ้างเอกชน

ส่วนสถานภาพการทำงานที่เป็นลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) มีสัดส่วนหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจมากที่สุด (ร้อยละ 12.8) มากกว่าครัวเรือนประเภทที่ 1 — 3 ซึ่งมีสัดส่วนที่น้อยกว่ามากอย่างชัดเจน (ร้อยละ 1.7 — 5.9)

นอกจากนี้ ยังพบว่า ครัวเรือนประเภทที่ 1 — 3 มีหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในภาคเกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง ซึ่งแตกต่างกับครัวเรือนประเภทที่ 4 ที่ทำงานอยู่นอกภาคเกษตรกรรม ป่าไม้ และประมงเป็นหลัก (ร้อยละ 67.5)

ภาพ 3.3 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือนที่มีงานทำ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ตาราง 3.3 จำนวนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน พ.ศ. 2563

ลักษณะการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือนทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแฝง	
	ครัวเรือนยากจนแฝง			รวม	ครัวเรือนยากจนแฝง		ครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
การมีงานทำของหัวหน้าครัวเรือน	1,477 (100.0)	1,472 (100.0)	428 (100.0)	3,377 (100.0)	5,103 (100.0)	1,453 (100.0)	38,277 (100.0)	44,833 (100.0)	48,210 (100.0)	6,575 (100.0)	1,881 (100.0)
เป็นผู้มีงานทำ	1,019 (69.0)	985 (66.9)	309 (72.2)	2,313 (68.5)	3,536 (69.3)	1,079 (74.3)	28,868 (75.4)	33,483 (74.7)	35,796 (74.3)	4,521 (68.8)	1,388 (73.8)
เป็นผู้ไม่ได้ทำงานหารายได้	458 (31.0)	487 (33.1)	119 (27.8)	1,064 (31.5)	1,567 (30.7)	374 (25.7)	9,409 (24.6)	11,350 (25.3)	12,414 (25.7)	2,054 (31.2)	493 (26.2)
การมีงานทำของหัวหน้าครัวเรือน	1,477 (100.0)	1,472 (100.0)	428 (100.0)	3,377 (100.0)	5,103 (100.0)	1,453 (100.0)	38,277 (100.0)	44,833 (100.0)	48,210 (100.0)	4,521 (100.0)	1,388 (100.0)
นายจ้าง/การรวมกลุ่ม	11 (1.1)	13 (1.3)	2 (0.6)	26 (1.1)	101 (2.8)	12 (1.1)	1,461 (5.1)	1,574 (4.7)	1,600 (4.5)	114 (2.6)	14 (1.0)
ทำธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง	648 (63.6)	687 (69.7)	185 (59.9)	1,520 (65.7)	2,401 (67.9)	594 (55.1)	14,178 (49.1)	17,173 (51.3)	18,693 (52.2)	3,088 (68.3)	779 (56.1)
ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง	42 (4.1)	48 (4.9)	10 (3.2)	100 (4.3)	125 (3.5)	22 (2.0)	720 (2.5)	867 (2.6)	967 (2.7)	173 (3.8)	32 (2.3)
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	17 (1.7)	25 (2.5)	7 (2.3)	49 (2.1)	209 (5.9)	21 (1.9)	3,686 (12.8)	3,916 (11.7)	3,965 (11.1)	234 (5.2)	28 (2.0)
ลูกจ้างเอกชน	301 (29.5)	212 (21.5)	105 (34.0)	618 (26.7)	700 (19.8)	430 (39.9)	8,823 (30.6)	9,953 (29.7)	10,571 (29.5)	912 (20.2)	535 (38.5)

ตาราง 3.3 จำนวนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน พ.ศ. 2563 (ต่อ)

ลักษณะการทำงาน ของหัวหน้า ครัวเรือน	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแบ่ง	
	ครัวเรือนยากจนแบ่ง			รวม	ครัวเรือนยากจนแบ่ง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแบ่ง (ประเภทที่ 4)	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
ประเภทอุตสาหกรรม ของหัวหน้าครัวเรือน ที่ทำงานทำ	1,477 (100.0)	1,472 (100.0)	428 (100.0)	3,377 (100.0)	5,103 (100.0)	1,453 (100.0)	38,277 (100.0)	44,833 (100.0)	48,210 (100.0)	4,521 (100.0)	1,388 (100.0)
นอกภาค เกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง	321 (31.5)	300 (30.5)	112 (36.2)	733 (31.7)	1,525 (43.1)	514 (47.6)	19,477 (67.5)	21,516 (64.3)	22,249 (62.2)	1,825 (40.4)	626 (45.1)
ในภาคเกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง	698 (68.5)	685 (69.5)	197 (63.8)	1,580 (68.3)	2,011 (56.9)	565 (52.4)	9,391 (32.5)	11,967 (35.7)	13,547 (37.8)	2,696 (59.6)	762 (54.9)

3.1.4 ลักษณะที่อยู่อาศัย

ลักษณะที่อยู่อาศัยตามตาราง 3.4 พบว่า ที่อยู่อาศัยของครัวเรือนทุกประเภท ส่วนใหญ่เป็นบ้านเดี่ยว (ประมาณร้อยละ 76 — 95) ตามมาด้วยห้องแถว/ตึกแถว/อาคารพาณิชย์/ทาวน์เฮาส์/บ้านแฝด โดยเป็นที่น่าสังเกตว่า เทบจะไม่มีครัวเรือนยากจนแฝงประเภทที่ 1 — 3 อาศัยอยู่ในห้องชุด (อพาร์ทเมนต์ แฟลต หรือคอนโดมิเนียม) เลย

สำหรับวัสดุของที่อยู่อาศัย พบว่า ครัวเรือนทุกประเภท ส่วนใหญ่มีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นตึก โดยมีความแตกต่างกันที่อันดับที่ 2 คือ ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) และครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) จะมีวัสดุเป็นครึ่งตึกครึ่งไม้ ส่วนครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) และครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) จะมีวัสดุเป็นไม้

เมื่อพิจารณาสถานภาพการครอบครองที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน (ร้อยละ 72 — 89) และเป็นที่น่าสังเกตว่า ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) มีสัดส่วนการอยู่อาศัยโดยไม่เสียค่าเช่า สูงกว่าครัวเรือนประเภทอื่นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร ที่มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 12.4

สำหรับค่าเช่าต่อเดือนหรือการประเมินค่าเช่าบ้านต่อเดือน (ถ้าเจ้าของอยู่เองหรือไม่เสียค่าเช่า) มีค่าเฉลี่ยทั่วประเทศประมาณ 2,600 บาทต่อเดือน โดยครัวเรือนไม่ยากจน (2,732 บาทต่อเดือน) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครัวเรือนยากจน (1,183 บาทต่อเดือน) 2.3 เท่า นอกจากนี้ ยังพบว่า ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (1,032 บาทต่อเดือน) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร (2,206 บาทต่อเดือน) อย่างเห็นได้ชัด

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนห้องที่อยู่อาศัยเฉลี่ย พบว่า ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) มีจำนวนห้องที่อยู่อาศัย (ไม่รวมห้องน้ำห้องส้วม) โดยเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 3 ห้อง เป็นห้องที่ชื้นอนประมาณ 2 ห้อง ซึ่งมีจำนวนมากกว่าที่อยู่อาศัยของครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) ที่มีจำนวนห้อง (ไม่รวมห้องน้ำห้องส้วม) โดยเฉลี่ยประมาณ 2 ห้อง โดยเป็นห้องที่ชื้นอนประมาณ 1.3 ห้อง

โดยสรุปแล้ว ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) ส่วนใหญ่ แม้จะมีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นบ้านเดี่ยว ที่เป็นตึกหรือครึ่งตึกครึ่งไม้ แต่เป็นบ้านที่มีห้องโดยเฉลี่ยเพียง 3 ห้อง และมีค่าเช่าเฉลี่ยประมาณ 2,000 บาทต่อเดือนเท่านั้น ส่วนครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) ส่วนใหญ่ แม้จะมีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นบ้านเดี่ยว ที่เป็นตึกหรือไม้ แต่มีห้อง (ไม่รวมห้องน้ำห้องส้วม) โดยเฉลี่ยเพียง 2 ห้อง และมีค่าเช่าเฉลี่ยประมาณ 1,000 บาทต่อเดือน

ภาพ 3.4 ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยทั่วไป ของครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) และครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)

ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)

ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)

ตาราง 3.4 จำนวนและร้อยละ หรือค่าเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2563

ลักษณะที่อยู่อาศัย	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแฝง		
	ครัวเรือนยากจนแฝง			รวม	ครัวเรือนยากจนแฝง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแฝง	รวม		ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)						
ประเภทที่อยู่อาศัย	1,477 (100.0)	1,472 (100.0)	428 (100.0)	3,377 (100.0)	5,103 (100.0)	1,453 (100.0)	38,277 (100.0)	44,833 (100.0)	48,210 (100.0)	6,575 (100.0)	1,881 (100.0)	
บ้านเดี่ยว	1,399 (94.7)	1,385 (94.1)	398 (93.0)	3,182 (94.2)	4,680 (91.7)	1,258 (86.6)	29,077 (76.0)	35,015 (78.1)	38,197 (79.2)	6,065 (92.2)	1,656 (88.0)	
ห้องแถว/ตึกแถว/ อาคารพาณิชย์/ ทาวน์เฮาส์/บ้านแฝด	69 (4.7)	82 (5.6)	27 (6.3)	178 (5.3)	414 (8.1)	168 (11.6)	7,680 (20.1)	8,262 (18.4)	8,440 (17.5)	496 (7.6)	195 (10.4)	
ห้องชุด (อพาร์ทเมนต์ แฟลต หรือ คอนโดมิเนียม)	0 (0.0)	2 (0.1)	1 (0.2)	3 (0.1)	6 (0.1)	6 (0.4)	1,322 (3.5)	1,334 (3.0)	1,337 (2.8)	8 (0.1)	7 (0.4)	
ห้องภายในบ้าน เพิงพักชั่วคราว และอื่นๆ	9 (0.6)	3 (0.2)	2 (0.5)	14 (0.4)	3 (0.1)	21 (1.4)	198 (0.5)	222 (0.5)	236 (0.5)	6 (0.1)	23 (1.2)	
วัตถุของที่อยู่อาศัย	1,477 (100.0)	1,472 (100.0)	428 (100.0)	3,377 (100.0)	5,103 (100.0)	1,453 (100.0)	38,277 (100.0)	44,833 (100.0)	48,210 (100.0)	6,575 (100.0)	1,881 (100.0)	
ตึก	561 (38.0)	606 (41.2)	178 (41.6)	1,345 (39.8)	2,601 (51.0)	639 (44.0)	24,561 (64.2)	27,801 (62.0)	29,146 (60.5)	3,207 (48.8)	817 (43.4)	
ไม้	532 (36.0)	347 (23.6)	172 (40.2)	1,051 (31.1)	776 (15.2)	511 (35.2)	4,580 (12.0)	5,867 (13.1)	6,918 (14.3)	1,123 (17.1)	683 (36.3)	
ครึ่งตึกครึ่งไม้	353 (23.9)	509 (34.6)	60 (14.0)	922 (27.3)	1,706 (33.4)	253 (17.4)	9,029 (23.6)	10,988 (24.5)	11,910 (24.7)	2,215 (33.7)	313 (16.6)	

ตาราง 3.4 จำนวนและร้อยละ หรือค่าเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2563 (ต่อ)

ลักษณะที่อยู่อาศัย	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแบ่ง	
	ครัวเรือนยากจนแบ่ง			รวม	ครัวเรือนยากจนแบ่ง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแบ่ง	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
วัสดุไม่ถาวร (เช่น ไม้ไผ่) วัสดุที่ใช้แล้ว วัสดุเหลือใช้ (เช่น ฝ้าย สิ่ง) และอื่น ๆ	31 (2.1)	10 (0.7)	18 (4.2)	59 (1.7)	20 (0.4)	50 (3.4)	107 (0.3)	177 (0.4)	236 (0.5)	30 (0.5)	68 (3.6)
สถานภาพการครอบครองที่อยู่อาศัย	1,477 (100.0)	1,472 (100.0)	428 (100.0)	3,377 (100.0)	5,103 (100.0)	1,453 (100.0)	38,277 (100.0)	44,833 (100.0)	48,210 (100.0)	6,575 (100.0)	1,881 (100.0)
เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน	1,173 (79.4)	1,303 (88.5)	324 (75.7)	2,800 (82.9)	4,478 (87.8)	1,046 (72.0)	28,203 (73.7)	33,727 (75.2)	36,527 (75.8)	5,781 (87.9)	1,370 (72.8)
เป็นเจ้าของบ้าน แต่เช่าที่ดิน/อยู่บนที่ดินสาธารณะ	122 (8.3)	54 (3.7)	32 (7.5)	208 (6.2)	183 (3.6)	75 (5.2)	999 (2.6)	1,257 (2.8)	1,465 (3.0)	237 (3.6)	107 (5.7)
เช่าซื้อ/เช่า	75 (5.1)	76 (5.2)	32 (7.5)	183 (5.4)	294 (5.8)	152 (10.5)	6,401 (16.7)	6,847 (15.3)	7,030 (14.6)	370 (5.6)	184 (9.8)
อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า และอื่นๆ	107 (7.2)	39 (2.6)	40 (9.3)	186 (5.5)	148 (2.9)	180 (12.4)	2,674 (7.0)	3,002 (6.7)	3,188 (6.6)	187 (2.8)	220 (11.7)
ค่าเช่าต่อเดือนหรือประเมินค่าบ้านต่อเดือน (ถ้าเจ้าของอยู่เองหรือไม่เสียค่าเช่า) เฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท)	996	1,461	878	1,183	2,206	1,032	2,867	2,732	2,624	2,039	997

ตาราง 3.4 จำนวนและร้อยละ หรือค่าเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2563 (ต่อ)

ลักษณะที่อยู่อาศัย	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแฝง	
	ครัวเรือนยากจนแฝง			รวม	ครัวเรือนยากจนแฝง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
จำนวนห้องเฉลี่ยต่อครัวเรือน (ห้อง)											
จำนวนห้องที่อยู่อาศัยทั้งหมด (ไม่รวม ห้องน้ำห้องส้วม)	2.36	2.82	2.04	2.52	3.09	2.12	2.93	2.92	2.89	3.03	2.10
จำนวนห้องที่ใช้นอน	1.55	1.84	1.33	1.65	2.04	1.35	1.85	1.86	1.84	2.00	1.34

3.1.5 ความเป็นเจ้าของสิ่งของต่าง ๆ ของครัวเรือน

ในส่วนของคุณสมบัติความเป็นเจ้าของในทรัพย์สินของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) เป็นเจ้าของยานพาหนะโดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนสูงกว่าครัวเรือนกลุ่มอื่น ยกเว้น รถยนต์ส่วนบุคคล ที่ครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) มีค่าเฉลี่ยต่อครัวเรือนสูงที่สุด ทั้งนี้ ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) และครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) เป็นเจ้าของรถยนต์ส่วนบุคคลน้อยที่สุด มีค่าน้อยกว่า 0.01 คันต่อครัวเรือน (หรือน้อยกว่า 1 คัน ต่อ 100 ครัวเรือน)

สำหรับรถจักรยานยนต์ พบว่า ครัวเรือนทุกประเภทมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 1 คันต่อครัวเรือน ยกเว้น ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) ที่เป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์ เฉลี่ยอยู่ที่ ประมาณ 0.7 คันต่อครัวเรือน (หรือประมาณ 2 คันต่อ 3 ครัวเรือน) ซึ่งน้อยกว่าครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) ประมาณ 2 เท่า

นอกจากนี้ เป็นที่น่าสนใจว่า สำหรับครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) การเป็นเจ้าของยานพาหนะของครัวเรือนไม่ยากจนจะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าของครัวเรือนยากจน ยกเว้น รถอีแต่น/รถอื่น ๆ ประเภทเดียวกัน ที่ครัวเรือนยากจนเป็นเจ้าของมากกว่าครัวเรือนไม่ยากจนเล็กน้อย

สำหรับการเป็นเจ้าของเครื่องใช้ต่าง ๆ พบว่า ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) และครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) มีตู้เย็นเฉลี่ยประมาณ 1 ตู้ต่อครัวเรือน ซึ่งแตกต่างจาก ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) และครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) ที่มีตู้เย็นเฉลี่ยเพียงประมาณ 0.7-0.8 ตู้ต่อครัวเรือน (หรือประมาณ 2 ตู้ต่อ 3 ครัวเรือน)

ส่วนการเป็นเจ้าของเครื่องใช้ที่สามารถบ่งชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างครัวเรือนยากจน กับครัวเรือนไม่ยากจนได้ชัดเจน ก็คือ เครื่องปรับอากาศ เครื่องทำน้ำอุ่น และเตาไมโครเวฟ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องปรับอากาศ ที่ครัวเรือนไม่ยากจนครอบครองมากกว่าครัวเรือนยากจน เกือบ 30 เท่า

ภาพ 3.5 จำนวนรถจักรยานยนต์ที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของเฉลี่ยต่อครัวเรือน ของครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) เทียบกับครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)

ตาราง 3.5 ค่าเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามความเป็นเจ้าของสิ่งของต่าง ๆ ของครัวเรือน พ.ศ. 2563

ความเป็นเจ้าของ สิ่งของต่าง ๆ ของครัวเรือน	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแฝง	
	ครัวเรือนยากจนแฝง			รวม	ครัวเรือนยากจนแฝง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
จำนวนยานพาหนะเฉลี่ย (คัน/ครัวเรือน)											
รถจักรยาน	0.47	0.49	0.44	0.48	0.53	0.41	0.43	0.44	0.44	0.52	0.42
รถจักรยานยนต์	1.00	1.37	0.70	1.12	1.55	0.73	1.24	1.25	1.25	1.51	0.72
รถยนต์ส่วนบุคคล	0.01	0.04	0.00	0.02	0.17	0.01	0.28	0.26	0.24	0.14	0.01
รถบรรทุกเล็ก/รถ ปิคอัพ/รถตู้	0.03	0.12	0.02	0.07	0.39	0.02	0.36	0.35	0.33	0.33	0.02
รถอีแต่น/รถอื่นๆ ประเภทเดียวกัน	0.09	0.13	0.06	0.10	0.12	0.06	0.09	0.09	0.09	0.12	0.06
เรือยนต์	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00
จำนวนเครื่องใช้เฉลี่ย (เครื่อง/ครัวเรือน)											
เครื่องปรับอากาศ	0.01	0.04	0.00	0.02	0.33	0.02	0.63	0.57	0.53	0.26	0.01
เครื่องทำน้ำอุ่น	0.03	0.05	0.03	0.04	0.16	0.04	0.27	0.25	0.23	0.14	0.03
เตาไมโครเวฟ	0.01	0.04	0.02	0.02	0.16	0.01	0.30	0.27	0.26	0.13	0.01
ตู้เย็น	0.78	0.92	0.71	0.83	1.03	0.75	1.02	1.01	1.00	1.00	0.74
เครื่องซักผ้า	0.40	0.62	0.37	0.49	0.81	0.39	0.78	0.77	0.75	0.77	0.38

3.1.6 มิติด้านดิจิทัลของครัวเรือน

เมื่อพิจารณาจำนวนอุปกรณ์ ICT ที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ ตามตาราง 3.6 พบว่า ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) เป็นเจ้าของอุปกรณ์ ICT โดยเฉลี่ยน้อยกว่าครัวเรือนประเภทอื่นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน ที่มีค่าเฉลี่ยไม่ถึง 1 เครื่องต่อครัวเรือน ซึ่งหมายความว่า ยังมีครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) จำนวนหนึ่งที่ไม่มีความพร้อมของโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการรับความช่วยเหลือจากภาครัฐในบางโครงการ

เมื่อรวมโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟนและแบบปุ่มกด พบว่า ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) เป็นเจ้าของโทรศัพท์มือถือ เฉลี่ยประมาณ 1.34 เครื่องต่อครัวเรือน ในขณะที่จำนวนสมาชิกเฉลี่ยของครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) มีค่าอยู่ที่ 2.42 คนต่อครัวเรือน นั่นคือ จะมีประมาณ 1 คนในครัวเรือนประเภทนี้ ที่ไม่มีโทรศัพท์มือถือเป็นของตนเอง ซึ่งเป็นสถานการณ์เช่นเดียวกับครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) ที่เป็นเจ้าของโทรศัพท์มือถือ เฉลี่ยประมาณ 2.5 เครื่องต่อครัวเรือน ในขณะที่จำนวนสมาชิกเฉลี่ยของครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) อยู่ที่ 3.58 คนต่อครัวเรือน นั่นคือ มีประมาณ 1 คนต่อครัวเรือนที่ไม่มีโทรศัพท์มือถือเป็นของตนเอง

ส่วนการเป็นเจ้าของเครื่องคอมพิวเตอร์ของครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) พบว่ามีค่าเฉลี่ยเป็น 0 เครื่องต่อครัวเรือน ซึ่งหมายความว่า แทบจะไม่มีครัวเรือนประเภทที่ 3 ครัวเรือนใดเป็นเจ้าของเครื่องคอมพิวเตอร์เลย นอกจากนี้ จำนวนสมาชิกที่มีการใช้อินเทอร์เน็ต (ผ่านคอมพิวเตอร์/โทรศัพท์/มือถือ/แท็บเล็ต ฯลฯ โดยไม่คำนึงว่าจะใช้ในสถานที่ใด) ของครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) ก็มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (0.78 คนต่อครัวเรือน) ซึ่งน้อยกว่าครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) และน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ประมาณ 2 เท่า

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) เป็นครัวเรือนที่ควรส่งเสริมสนับสนุนให้เข้าถึงอุปกรณ์ ICT ต่าง ๆ มากที่สุด และควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนมากกว่าครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ พอจะอนุมานได้ว่า ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) สามารถบริหารจัดการค่าใช้จ่ายให้สามารถเข้าถึงอุปกรณ์ ICT ได้ดีกว่าครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) ซึ่งจำเป็นต้องใช้จ่ายส่วนใหญ่นำไปกับค่าอาหาร

เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ ICT พบว่า ในครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) และครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) ไม่มีครัวเรือนตัวอย่างครัวเรือนใดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องเลย ส่วนครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) ก็มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรายการดังกล่าวที่น้อยมาก

สำหรับค่าใช้จ่ายบริการและค่าโทร และค่าสมาชิกและค่าบริการอินเทอร์เน็ต ซึ่งถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายจำเป็นในยุคนดิจิทัล โดยพบว่า ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) มีค่าใช้จ่ายที่ต่ำมาก ซึ่งน้อยกว่าครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) ประมาณ 3 – 4 เท่า

ภาพ 3.6 ค่าเฉลี่ยของจำนวนโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน ที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ (เครื่อง/ครัวเรือน)

พบว่า ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) มีค่าเฉลี่ยการมีโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟนน้อยกว่าครัวเรือนประเภทอื่น ซึ่งอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการรับความช่วยเหลือจากภาครัฐในบางโครงการ

ตาราง 3.6 ค่าเฉลี่ยต่อครัวเรือน และสัดส่วน จำแนกตามมิติด้านดิจิทัล พ.ศ. 2563

มิติด้านดิจิทัล	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแบ่ง	
	ครัวเรือนยากจนแบ่ง			รวม	ครัวเรือนยากจนแบ่ง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแบ่ง	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
จำนวนอุปกรณ์ ICT ต่าง ๆ ที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของเฉลี่ย (เครื่อง/ครัวเรือน)											
เครื่องคอมพิวเตอร์ (ทั้งสิ้น)	0.01	0.02	0.00	0.01	0.11	0.00	0.22	0.20	0.19	0.09	0.00
เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.02	0.00	0.01	0.09	0.00	0.18	0.17	0.16	0.07	0.00
โทรศัพท์มือถือแบบ ปุ่มกด	0.54	0.61	0.52	0.57	0.55	0.46	0.31	0.34	0.36	0.57	0.47
โทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟน	1.10	1.59	0.81	1.28	2.05	0.89	1.86	1.85	1.81	1.95	0.87
สัดส่วนโทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟนต่อ สมาชิก	0.32	0.44	0.30	0.38	0.57	0.38	0.70	0.67	0.65	0.54	0.36
สัดส่วนสมาชิกที่ไม่ปี การใช้อินเทอร์เน็ต	0.70	0.61	0.71	0.66	0.49	0.67	0.36	0.39	0.41	0.52	0.68
จำนวนสมาชิกที่มีการ ใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ย (คน/ครัวเรือน)	1.02	1.38	0.78	1.15	1.81	0.78	1.70	1.68	1.64	1.72	0.78

ตาราง 3.6 ค่าเฉลี่ยต่อครัวเรือน และสัดส่วน จำแนกตามมิติด้านดิจิทัล พ.ศ. 2563 (ต่อ)

มิติด้านดิจิทัล	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแฝง	
	ครัวเรือนยากจนแฝง			รวม	ครัวเรือนยากจนแฝง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเกี่ยวกับอุปกรณ์ ICT (บาท/เดือน/ครัวเรือน)*											
ค่าซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง	0.00	0.00	0.00	0.00	1.23	0.00	4.10	3.64	3.39	0.95	0.00
ค่าซื้อเครื่องโทรศัพท์	2.38	5.36	0.88	3.49	15.71	2.02	27.84	25.62	24.07	13.39	1.76
ค่าใช้บริการและค่าโทร	144.34	218.40	101.81	171.23	339.66	122.21	403.29	386.94	371.83	312.52	117.57
ค่าสมาชิกและค่าบริการใช้อินเทอร์เน็ต	94.25	173.06	74.98	126.16	347.83	89.88	441.10	419.10	398.58	308.70	86.49
ค่าจากรับสัญญาณดาวเทียม กล้องทีวีดิจิทัล และค่าติดตั้งเคเบิลทีวี	0.00	0.12	0.00	.050	0.21	0.10	0.66	0.59	0.55	0.19	0.08

หมายเหตุ: *ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในตารางนี้ คำนวณมาจากผลรวมของค่าใช้จ่ายรายการที่สนใจของครัวเรือน ทหารด้วยจำนวนครัวเรือนทั้งหมด (ทุกครัวเรือนทั้งที่มีและไม่มีค่าใช้จ่ายรายการนั้น)

3.1.7 ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน

สำหรับค่าใช้จ่ายของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนยากจนมีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ย 7,196 บาทต่อเดือน ซึ่งน้อยกว่าครัวเรือนไม่ยากจน (18,340 บาทต่อเดือน) ประมาณ 2.5 เท่า และเมื่อพิจารณาตามประเภทครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) มีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยน้อยที่สุด

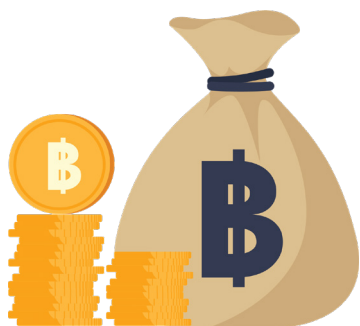
เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มครัวเรือนที่อาจถูกมองข้าม พบว่า ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร มีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ย 13,750 บาท โดยมีสัดส่วนการใช้จ่ายสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หมาดอาหารและเครื่องดื่ม (ไม่มีแอลกอฮอล์) (ร้อยละ 33.0) ตามมาด้วยการเดินทาง (ร้อยละ 21.8) และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย (ร้อยละ 16.9)

ส่วนครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร มีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ย 7,933 บาท ซึ่งน้อยกว่าครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารประมาณ 1.7 เท่า โดยมีสัดส่วนการใช้จ่ายสูงสุดในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม (ไม่มีแอลกอฮอล์) (ร้อยละ 66.5) ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่สูงมาก และสูงกว่าของครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร (ร้อยละ 33.0) กว่า 2 เท่า และตามมาด้วยค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย (ร้อยละ 11.6) และเครื่องแต่งบ้าน เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด (ร้อยละ 6.8)

นอกจากนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่า สำหรับครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร เมื่อค่าใช้จ่ายของครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่อาหารจึงมีสัดส่วนที่ต่ำมาก เช่น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผ้า เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย เฉลี่ยอยู่ที่ 30 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน ซึ่งน้อยกว่าครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร ประมาณ 6.6 เท่า (199 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน) หรือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรองเท้า เฉลี่ยอยู่ที่ 9 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน ซึ่งน้อยกว่าครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร ประมาณ 6.9 เท่า (62 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน)

สำหรับค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค พบว่า แม้จะมีสถานะเป็นครัวเรือนยากจนแฝง แต่ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร ก็มีค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินหรือสิ่งของที่ส่งให้บุคคลนอกครัวเรือน เฉลี่ยประมาณ 350 บาทต่อเดือน ซึ่งสูงกว่าของครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร (เฉลี่ยประมาณ 330 บาทต่อเดือน) เล็กน้อย นอกจากนี้ ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร ก็ยังมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล หวย และการพนันอื่น ๆ เฉลี่ยประมาณ 86 บาทต่อเดือน ซึ่งน้อยกว่าของครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร (เฉลี่ยประมาณ 168 บาทต่อเดือน) ประมาณ 2 เท่า

ภาพ 3.7 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของกลุ่มครัวเรือนยากจนกับครัวเรือนไม่ยากจน

ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของกลุ่มครัวเรือนยากจน

7,196 บาทต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของกลุ่มครัวเรือนไม่ยากจน

18,340 บาทต่อเดือน

พบว่า ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนยากจน
น้อยกว่ากลุ่มครัวเรือนไม่ยากจน ประมาณ **2.5** เท่า

รายการค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค 3 อันดับแรก จำแนกตามประเภทครัวเรือน

	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3
 ครัวเรือนยากจนแฝง ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	 อาหารและเครื่องดื่ม (ไม่มีแอลกอฮอล์)	 ที่อยู่อาศัย	 เครื่องแต่งบ้าน เครื่องใช้ เบ็ดเตล็ด
 ครัวเรือนยากจนแฝง ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	 อาหารและเครื่องดื่ม (ไม่มีแอลกอฮอล์)	 การเดินทาง	 ที่อยู่อาศัย
 ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)	 อาหารและเครื่องดื่ม (ไม่มีแอลกอฮอล์)	 ที่อยู่อาศัย	 เครื่องแต่งบ้าน เครื่องใช้ เบ็ดเตล็ด
 ครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)	 อาหารและเครื่องดื่ม (ไม่มีแอลกอฮอล์)	 การเดินทาง	 ที่อยู่อาศัย

ตาราง 3.7 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่าย พ.ศ. 2563

หมวดค่าใช้จ่าย	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแฝง	
	ครัวเรือนยากจนแฝง			รวม	ครัวเรือนยากจนแฝง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ย*	7,171	8,753	7,280	7,875	15,315	8,801	22,356	21,116	20,188	13,846	8,455
ค่าใช้จ่ายเพื่อการ อุปโภคบริโภคเฉลี่ย*	6,564 (100.0)	7,986 (100.0)	6,662 (100.0)	7,196 (100.0)	13,750 (100.0)	7,933 (100.0)	19,348 (100.0)	18,340 (100.0)	17,560 (100.0)	12,460 (100.0)	7,644 (100.0)
อาหารและเครื่องดื่ม (ไม่มีแอลกอฮอล์)	3,732 (56.9)	3,687 (46.2)	4,286 (64.3)	3,783 (52.6)	4,540 (33.0)	5,274 (66.5)	7,560 (39.1)	7,142 (38.9)	6,907 (39.3)	4,349 (34.9)	5,049 (66.1)
เครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์	45 (0.7)	35 (0.4)	98 (1.5)	48 (0.7)	63 (0.5)	185 (2.3)	267 (1.4)	241 (1.3)	228 (1.3)	56 (0.5)	165 (2.2)
ยาสูบ และอื่น ๆ	52 (0.8)	77 (1.0)	37 (0.6)	61 (0.8)	111 (0.8)	46 (0.6)	126 (0.7)	122 (0.7)	118 (0.7)	104 (0.8)	44 (0.6)
ที่อยู่อาศัย	961 (14.6)	1,416 (17.7)	845 (12.7)	1,145 (15.9)	2,320 (16.9)	917 (11.6)	2,889 (14.9)	2,760 (15.0)	2,647 (15.1)	2,118 (17.0)	901 (11.8)
เครื่องแต่งบ้าน เครื่องใช้ติดเตหีด	592 (9.0)	792 (9.9)	502 (7.5)	668 (9.3)	1,279 (9.3)	541 (6.8)	1,466 (7.6)	1,415 (7.7)	1,363 (7.8)	1,170 (9.4)	532 (7.0)
ค่าจ้างบุคคลให้ บริการแก่ครัวเรือน	0 (0.0)	1 (0.0)	1 (0.0)	0 (0.0)	27 (0.2)	1 (0.0)	73 (0.4)	65 (0.4)	61 (0.3)	21 (0.2)	1 (0.0)
ผ้า เสื้อผ้า และ เครื่องแต่งกาย	41 (0.6)	82 (1.0)	26 (0.4)	57 (0.8)	199 (1.4)	30 (0.4)	311 (1.6)	289 (1.6)	273 (1.6)	173 (1.4)	29 (0.4)
รองเท้า	15 (0.2)	25 (0.3)	9 (0.1)	19 (0.3)	62 (0.4)	9 (0.1)	96 (0.5)	89 (0.5)	84 (0.5)	54 (0.4)	9 (0.1)

หมายเหตุ: *ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในตารางนี้ คำนวณมาจากผลรวมของค่าใช้จ่ายรายการที่สนใจของครัวเรือน หาดด้วยจำนวนครัวเรือนทั้งหมด (ทุกครัวเรือนทั้งที่มีและไม่มีค่าใช้จ่ายรายการนั้น)

ตาราง 3.7 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่าย พ.ศ. 2563 (ต่อ)

หมวดค่าใช้จ่าย	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแฝง	
	ครัวเรือนยากจนแฝง			รวม	ครัวเรือนยากจนแฝง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแฝง	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
ของใช้และบริการส่วนบุคคล	247 (3.8)	328 (4.1)	212 (3.2)	278 (3.9)	507 (3.7)	228 (2.9)	689 (3.6)	653 (3.6)	627 (3.6)	467 (3.7)	224 (2.9)
เวชภัณฑ์และค่า ตรวจรักษาพยาบาล	53 (0.8)	85 (1.1)	34 (0.5)	65 (0.9)	290 (2.1)	46 (0.6)	356 (1.8)	339 (1.8)	319 (1.8)	244 (2.0)	43 (0.6)
การเดินทาง	434 (6.6)	812 (10.2)	304 (4.6)	582 (8.1)	3,002 (21.8)	323 (4.1)	3,874 (20.0)	3,659 (20.0)	3,444 (19.6)	2,512 (20.2)	319 (4.2)
การสื่อสาร	241 (3.7)	398 (5.0)	178 (2.7)	302 (4.2)	705 (5.1)	215 (2.7)	877 (4.5)	836 (4.6)	799 (4.5)	636 (5.1)	206 (2.7)
การศึกษา	68 (1.0)	111 (1.4)	53 (0.8)	85 (1.2)	240 (1.7)	34 (0.4)	301 (1.6)	285 (1.6)	271 (1.5)	211 (1.7)	38 (0.5)
การบันเทิง การอ่าน และกิจกรรมทาง ศาสนา	70 (1.1)	124 (1.6)	72 (1.1)	94 (1.3)	226 (1.6)	80 (1.0)	322 (1.7)	303 (1.7)	289 (1.6)	203 (1.6)	79 (1.0)
ค่าใช้จ่ายในการจัด งานพิเศษ	12 (0.2)	11 (0.1)	4 (0.1)	11 (0.1)	180 (1.3)	4 (0.1)	140 (0.7)	140 (0.8)	131 (0.7)	142 (1.1)	4 (0.1)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับ การอุปโภคบริโภค เฉลี่ย*	607 (100.0)	767 (100.0)	618 (100.0)	678 (100.0)	1565 (100.0)	868 (100.0)	3,009 (100.0)	2,775 (100.0)	2,628 (100.0)	1,386 (100.0)	811 (100.0)
ภาษีเงินได้ ภาษี บำรุงท้องถิ่น และอื่น ๆ	13 (2.2)	18 (2.3)	16 (2.6)	16 (2.3)	32 (2.0)	21 (2.4)	119 (3.9)	106 (3.8)	99 (3.8)	29 (2.1)	20 (2.5)

หมายเหตุ: * ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในตารางนี้ คำนวณมาจากผลรวมของค่าใช้จ่ายรายการที่สนใจของครัวเรือน ทหารด้วยจำนวนครัวเรือนทั้งหมด (ทุกครัวเรือนทั้งที่มีและไม่มีค่าใช้จ่ายรายการนั้น)

ตาราง 3.7 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่าย พ.ศ. 2563 (ต่อ)

หมวดค่าใช้จ่าย	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแฝง	
	ครัวเรือนยากจนแฝง			รวม	ครัวเรือนยากจนแฝง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
สลากกินแบ่ง หวย และการพนันอื่น ๆ	51 (8.4)	95 (12.3)	58 (9.4)	71 (10.5)	168 (10.7)	86 (9.9)	278 (9.2)	259 (9.3)	246 (9.4)	151 (10.9)	80 (9.9)
เงินหรือสิ่งของที่ส่ง ให้บุคคลนอก ครัวเรือน	148 (24.3)	136 (17.7)	200 (32.3)	149 (22.0)	331 (21.1)	353 (40.6)	970 (32.2)	877 (31.6)	826 (31.4)	287 (20.7)	318 (39.2)
บริจาคเงินหรือซื้อ สิ่งของให้แก่องค์กร และมูลนิธิ	9 (1.4)	7 (1.0)	6 (0.9)	8 (1.1)	18 (1.1)	8 (0.9)	38 (1.3)	34 (1.2)	33 (1.2)	15 (1.1)	7 (0.9)
อื่น ๆ	387 (63.7)	511 (66.6)	339 (54.8)	435 (64.1)	1,017 (65.0)	400 (46.1)	1,605 (53.3)	1,499 (54.0)	1,424 (54.2)	904 (65.2)	386 (47.6)

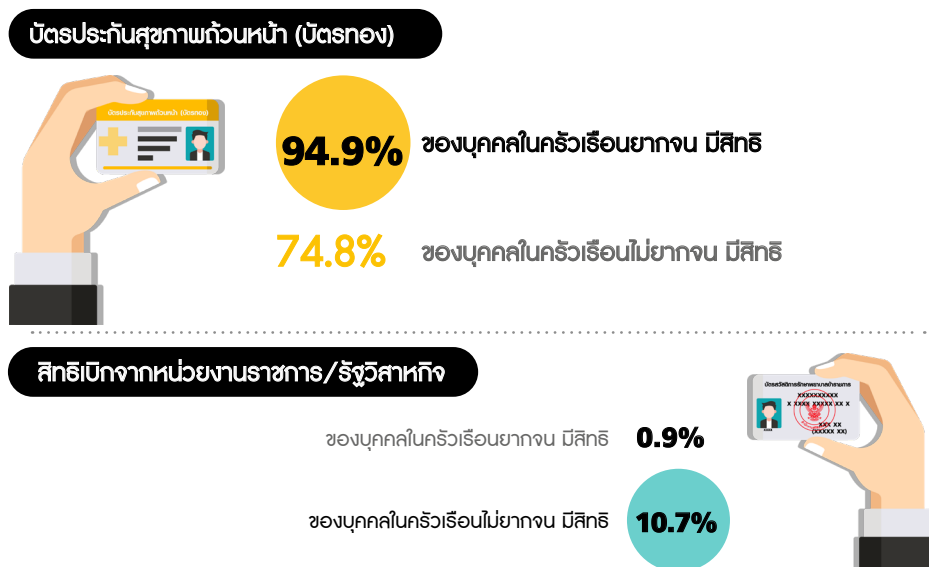
3.1.8 การได้รับสวัสดิการ/ผลประโยชน์ต่าง ๆ จากรัฐ

สวัสดิการรักษายาบาลของบุคคลในตาราง 3.8 พบว่า บุคคลในครัวเรือนทุกประเภท ส่วนใหญ่มีสิทธิรักษายาบาลจากบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า ส่วนสิทธิเบิกจากหน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่าบุคคลในครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) มีสิทธิมากที่สุด (ร้อยละ 13.0) ตามมาด้วยบุคคลในครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร (ร้อยละ 5.8) โดยบุคคลในครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) มีสิทธิเบิกจากหน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.4)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างครัวเรือนยากจนและครัวเรือนไม่ยากจน พบว่า สำหรับทุกสิทธิรักษายาบาลบุคคลในครัวเรือนไม่ยากจนมีสัดส่วนมากกว่าบุคคลในครัวเรือนยากจน ยกเว้นสิทธิรักษายาบาลจากบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า ที่ครัวเรือนยากจนมีสัดส่วนมากกว่า

สำหรับผลประโยชน์จากโครงการช่วยเหลือของรัฐ เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มครัวเรือนที่อาจถูกมองข้าม พบว่า ใน 100 คนที่อยู่ในครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร จะมีประมาณ 29 คน ได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ส่วนบุคคลที่อยู่ในครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร 100 คน จะมีประมาณ 36 คน ได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า แม้ประชาชนบางส่วนจะได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนทำให้ประชาชนกลุ่มนั้นสามารถก้าวผ่านเกณฑ์ความยากจนของประเทศมาได้ แต่อย่างไรก็ดี ความช่วยเหลือนั้นก็ยังไม่เพียงพอให้ประชาชนกลุ่มดังกล่าวผ่านเกณฑ์ความยากจนแฝงได้

ภาพ 3.8 ร้อยละของการมีสวัสดิการรักษายาบาลของบุคคลในครัวเรือนยากจนและครัวเรือนไม่ยากจน

ตาราง 3.8 ร้อยละของบุคคล จำแนกตามสวัสดิการรักษายาบาลหรือผลประโยชน์จากโครงการช่วยเหลือของรัฐ พ.ศ. 2563

มิติด้านดิจิทัล	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแบ่ง	
	ครัวเรือนยากจนแบ่ง			รวม	ครัวเรือนยากจนแบ่ง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแบ่ง	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
ร้อยละของบุคคลที่มีสวัสดิการรักษายาบาล											
สิทธิเบิกจากหน่วย งานราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	0.4	1.4	0.9	0.9	5.8	1.2	13.0	11.6	10.7	4.9	1.1
บัตรประกันสุขภาพ ถ้วนหน้า	94.7	94.8	96.3	94.9	87.7	90.1	71.9	74.8	76.5	89.3	91.6
ประกันสังคม ม.33 หรือ ม.39	1.4	1.6	1.5	1.5	5.3	4.5	13.7	12.2	11.3	4.5	3.8
ประกันสังคม ม.40	0.4	0.2	0.6	0.4	0.6	0.8	0.8	0.8	0.8	0.5	0.7
ประกันสุขภาพ เอกชน	1.4	0.7	2.3	1.2	1.9	1.5	4.9	4.4	4.1	1.7	1.7
สวัสดิการโดย นายจ้าง	0.2	0.3	0.1	0.2	0.1	0.4	0.4	0.4	0.4	0.1	0.3
ร้อยละของบุคคลที่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการช่วยเหลือของรัฐ											
เงินสงเคราะห์ผู้สูง อายุ	23.9	25.1	25.7	24.7	23.6	25.3	19.1	20.0	20.4	23.9	25.4
เงินสงเคราะห์ผู้ พิการ	4.6	5.5	5.4	5.1	3.7	5.0	2.2	2.5	2.8	4.1	5.1

ตาราง 3.8 ร้อยละของบุคคล จำแนกตามสวัสดิการรักษายาบาลหรือผลประโยชน์จากโครงการช่วยเหลือของรัฐ พ.ศ. 2563 (ต่อ)

มิติด้านดิจิทัล	ครัวเรือนยากจน				ครัวเรือนไม่ยากจน				ครัวเรือน ทั้งสิ้น	ครัวเรือนยากจนแฝง	
	ครัวเรือนยากจนแฝง			รวม	ครัวเรือนยากจนแฝง		ครัวเรือน ไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)	รวม		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่ อาหาร (ประเภทที่ 3)
	ทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)		ด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	ด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)					
อาหารกลางวัน/ นมฟรีสำหรับ นักเรียน	22.4	13.8	25.9	18.8	12.7	19.6	11.7	12.0	12.6	12.9	21.2
ทุนการศึกษาจากรัฐ	1.3	0.7	1.4	1.0	0.7	1.0	0.5	0.5	0.6	0.7	1.1
บัตรสวัสดิการ แห่งรัฐ	36.7	37.8	36.5	37.2	29.1	36.0	20.0	21.8	23.1	31.0	36.1
เงินอุดหนุนเลี้ยงดู เด็กแรกเกิด	3.1	1.8	2.4	2.4	1.7	2.5	1.9	1.9	1.9	1.8	2.5

3.2 การจำลองสถานการณ์ (Scenario) เมื่อแปลงค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค

ในการจำแนกครัวเรือนว่าเป็นครัวเรือนยากจนหรือครัวเรือนไม่ยากจน ตามวิธีการของสำนักงานคณะกรรมการสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะใช้ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค (Consumption Expenditure: CE) มาเปรียบเทียบกับเส้นความยากจน ส่วนในการจำแนกครัวเรือนออกเป็น 4 ประเภท ตามการวิเคราะห์ในรายงานฉบับนี้ ใช้ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร (Food Expenditure: FE) และค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food Expenditure: NFE) มาเปรียบเทียบกับเส้นความยากจนด้านอาหารและเส้นความยากจนได้ที่ไม่ใช่อาหาร ตามลำดับ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเท่ากับผลรวมของค่าใช้จ่ายด้านอาหารกับค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร หรือเขียนได้ว่า

$$\text{ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค (CE)} = \text{ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร (FE)} + \text{ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร (NFE)}$$

แต่ในการใช้จ่ายของครัวเรือน ยังมีค่าใช้จ่ายของครัวเรือนอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงของครัวเรือน แต่ไม่ได้ส่งผลโดยตรงกับความเป็นอยู่ของครัวเรือน เช่น ภาษี เงินสบทบประกันสังคม ค่าปรับจราจร เงินบริจาค เงินทำบุญ เงินส่งให้บุคคลนอกครัวเรือน เงินเล่นการพนัน เป็นต้น ซึ่งในการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน เรียกค่าใช้จ่ายประเภทนี้ว่า **“ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับการอุปโภคบริโภค”** โดยค่าใช้จ่ายประเภทนี้ ไม่ได้ถูกนำไปใช้ในการคำนวณเพื่อระบุครัวเรือนใดตกเป็นครัวเรือนยากจนหรือไม่ยากจน ตามเกณฑ์เส้นความยากจนของประเทศไทย และไม่ได้ถูกใช้ในการคำนวณเพื่อระบุครัวเรือนใดตกเป็นครัวเรือนยากจนแฝงและครัวเรือนไม่ยากจนแฝง 4 ประเภท ตามการวิเคราะห์ในรายงานฉบับนี้ด้วยเช่นกัน

ในการวิเคราะห์ส่วนนี้ ต้องการศึกษามูลการจำลองสถานการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ที่เน้นไปยังการจัดความยากจนแฝงด้านอาหาร เนื่องจากอาหารเป็นความต้องการทางด้านชีววิทยาระดับพื้นฐานที่สุดในการดำรงชีวิตของมนุษย์ มีผลโดยตรงต่อการทำงานของร่างกาย โดยเฉพาะวัยเด็ก หากได้รับอาหารไม่เพียงพอ จะมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาทางด้านร่างกายได้ ซึ่งโดยปกติแล้ว มนุษย์มักจะตอบสนองความต้องการด้านอาหารก่อนความต้องการด้านอื่นเสมอ

ดังนั้น การจำลองสถานการณ์ (Scenario) ส่วนนี้ จึงทำการแปลงค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับการอุปโภคบริโภคในรายการที่สนใจให้เป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหารทั้งหมด โดยจะศึกษาการเปลี่ยนแปลงประเภทครัวเรือนของครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) และครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) เท่านั้น เนื่องจากครัวเรือนทั้งสองประเภทดังกล่าว เป็นครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายด้านอาหารต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านอาหาร ส่วนครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) และครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) ซึ่งเป็นครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายด้านอาหารไม่ต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านอาหาร หรือผ่านเกณฑ์เส้นความยากจนด้านอาหารอยู่แล้วนั้น จะไม่อยู่ในขอบข่ายที่ต้องการศึกษาครั้งนี้ ทั้งนี้ ผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์ จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางการจัดทำนโยบายการจัดความยากจนแฝงด้านอาหารของภาครัฐได้

ทั้งนี้ เมื่อแปลงค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับการอุปโภคบริโภคที่สนใจ ให้เป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหารแล้ว ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) อาจยังคงสถานะเดิมคือเป็นครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) หรืออาจจะขยับไปเป็นครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) ได้ ส่วนครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) อาจยังคงสถานะเดิมคือเป็นครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) หรืออาจจะขยับไปเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) ได้

สำหรับค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค พบว่า รายการค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคหลายรายการ เช่น ภาษีเงินได้ ภาษีบำรุงท้องที่ ค่าปรับจราจร เงินสมทบประกันสังคม ไม่สามารถนำไปแปลงเป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหารหรือค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหารได้ เนื่องจากเป็นการะหน้าที่ซึ่งต้องกระทำตามกฎหมาย ในการวิเคราะห์ส่วนนี้ จึงเลือกเฉพาะรายการสำคัญที่ครัวเรือนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการใช้จ่ายได้ จำนวน 2 รายการ ได้แก่

1

ค่าซื้อสลากกินแบ่ง หวยของรัฐ เล่นน้ำแข็ง และการพนันอื่นๆ

2

บริจาคเงินหรือซื้อสิ่งของให้แก่องค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ

โดยในหัวข้อย่อยที่ 3.2.1 จะทำการแปลงค่าซื้อสลากกินแบ่ง หวยของรัฐ เล่นม้าแข่ง และการพนันอื่น ๆ หัวข้อย่อยที่ 3.2.2 จะทำการแปลงค่าใช้จ่ายในการบริจาคเงินหรือซื้อสิ่งของให้แก่องค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ ส่วนหัวข้อย่อยที่ 3.2.3 จะทำการแปลงค่าใช้จ่ายรวม 2 รายการดังกล่าว นั่นคือแปลงยอดค่าใช้จ่ายรวมจากการซื้อสลากกินแบ่ง หวยของรัฐ ฯลฯ และการบริจาคเงินหรือซื้อสิ่งของให้แก่องค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ

3.2.1 ค่าซื้อสลากกินแบ่ง หวยของรัฐ เล่นม้าแข่ง และการพนันอื่น ๆ

ในการวิเคราะห์การแปลงค่าซื้อสลากกินแบ่ง หวยของรัฐ เล่นม้าแข่ง และการพนันอื่น ๆ ในส่วนนี้ จะจำลองสถานการณ์ (Scenario) 2 แบบ ดังนี้

(L50)

สถานการณ์ที่ 1: เมื่อครัวเรือนซื้อสลากกินแบ่ง หวยของรัฐ เล่นม้าแข่ง และการพนันอื่น ๆ ลดลงร้อยละ 50 แล้วนำเงินที่เหลือส่วนนี้ ไปเป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหารทั้งหมด

(L100)

สถานการณ์ที่ 2: เมื่อครัวเรือนไม่ซื้อ/ไม่เล่น สลากกินแบ่ง หวยของรัฐ เล่นม้าแข่ง และการพนันอื่น ๆ ทั้งหมด แล้วนำเงินที่เหลือส่วนนี้ ไปเป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหารทั้งหมด

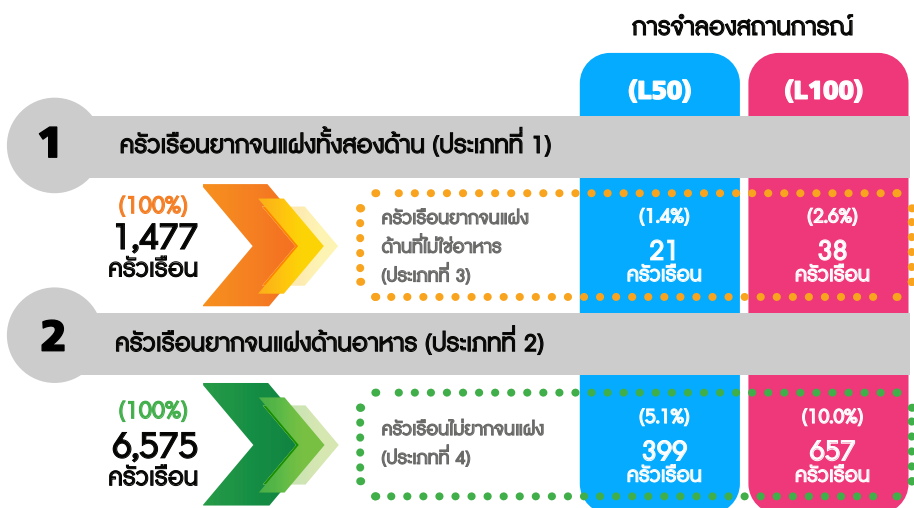
ข้อมูลจากตาราง 3.9 พบว่า ค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ยของครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) เพิ่มขึ้นประมาณ 28 บาท สำหรับสถานการณ์ L50 (เมื่อลดหวยหรือการพนันลงครึ่งหนึ่ง) และเพิ่มขึ้นประมาณ 57 บาท สำหรับสถานการณ์ L100 (เมื่อไม่เล่นหวยหรือการพนันทั้งหมด) ส่วนค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ยของครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) เพิ่มขึ้นมากกว่าครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) ประมาณ 3 เท่า กล่าวคือ ประมาณ 87 บาท สำหรับสถานการณ์ L50 และเพิ่มขึ้นประมาณ 173 บาท สำหรับสถานการณ์ L100

ตาราง 3.9 ค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ย ตามการจำลองสถานการณ์ L50 และ L100 พ.ศ. 2563

ประเภทครัวเรือน	ค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ย (บาท/เดือน/ครัวเรือน)		
	สถานการณ์เดิม	การจำลองสถานการณ์	
		สถานการณ์ L50	สถานการณ์ L100
ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	4,596	4,624	4,653
ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	5,144	5,231	5,317

ผลการจำลองสถานการณ์ (Scenario) ภาพที่ 3.9 พบว่า ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) เดิม ได้ขยับไปเป็นครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) ร้อยละ 1.4 ในการจำลองสถานการณ์ L50 และร้อยละ 2.6 ในการจำลองสถานการณ์ L100 ส่วนครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) เดิม จะหลุดพ้นจากความยากจนแฝงไปเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) ร้อยละ 5.1 ในการจำลองสถานการณ์ L50 และร้อยละ 10.0 ในการจำลองสถานการณ์ L100

ภาพ 3.9 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ตามการจำลองสถานการณ์ L50 และ L100 พ.ศ. 2563

ในภาพรวมภายหลังการจำลองสถานการณ์ (ตาราง 3.10) พบว่า เมื่อครัวเรือนลดการเล่นหวยหรือการพนันลงครึ่งหนึ่ง จะทำให้มีครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 79.4 เป็นร้อยละ 80.1 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 ซึ่งประมาณคร่าว ๆ ได้ที่จำนวน 1.5 แสนครัวเรือน หากคำนวณจากจำนวนครัวเรือนทั่วประเทศ 21,884,396 ครัวเรือน อ้างอิงจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน พ.ศ. 2563 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

และเมื่อครัวเรือนไม่เล่นหวยหรือการพนันทั้งหมด จะทำให้มีครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 79.4 เป็นร้อยละ 80.8 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 ซึ่งประมาณคร่าว ๆ ได้ที่จำนวน 3 แสนครัวเรือน ซึ่งเพิ่มขึ้นประมาณ 2 เท่าเมื่อเทียบกับสถานการณ์ L50

ตาราง 3.10 จำนวนและร้อยละของครัวเรือน 4 ประเภท ตามการจำลองสถานการณ์ L50 และ L100 พ.ศ. 2563

ประเภทครัวเรือน	สถานการณ์เดิม	การจำลองสถานการณ์	
		สถานการณ์ L50	สถานการณ์ L100
ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	1,477 (3.1)	1,456 (3.0)	1,439 (3.0)
ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	6,575 (13.6)	6,239 (12.9)	5,918 (12.3)
ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)	1,881 (3.9)	1,902 (3.9)	1,919 (4.0)
ครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)	38,277 (79.4)	38,613 (80.1)	38,934 (80.8)

3.2.2 บริจาคเงินหรือซื้อสิ่งของให้แก่องค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ

ในการวิเคราะห์การแปลงการบริจาคเงินหรือซื้อสิ่งของให้แก่องค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ ในส่วนนี้ จะจำลองสถานการณ์ (Scenario) 2 แบบ ดังนี้

(D50)

สถานการณ์ที่ 1: เมื่อครัวเรือนลดการบริจาคเงินหรือซื้อสิ่งของให้แก่องค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ ลงร้อยละ 50 แล้วนำเงินที่เหลือส่วนนี้ ไปเป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหารทั้งหมด

(D100)

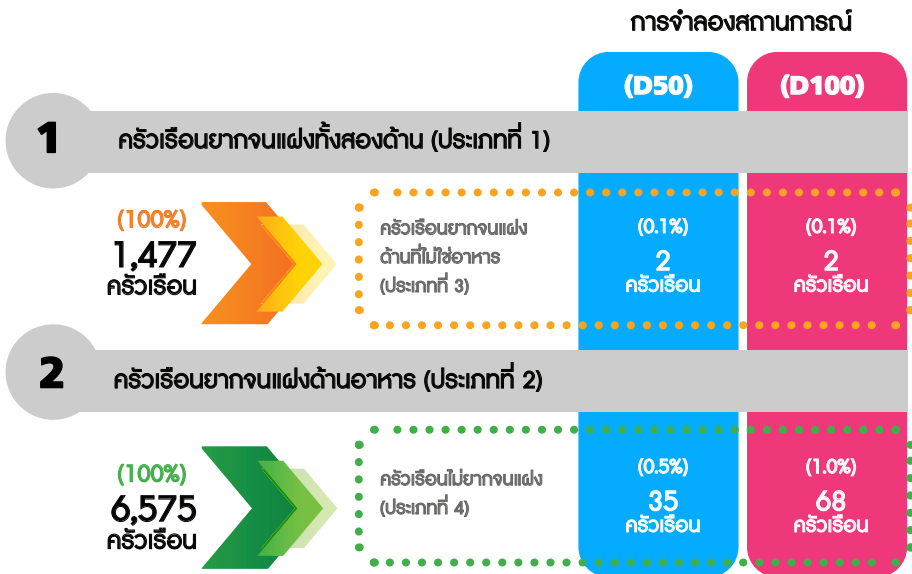
สถานการณ์ที่ 2: เมื่อครัวเรือนยกเลิกการบริจาคเงินหรือซื้อสิ่งของให้แก่องค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ ทั้งหมด แล้วนำเงินที่เหลือส่วนนี้ ไปเป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหารทั้งหมด

ผลการจำลองสถานการณ์ (Scenario) พบว่า ค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ยของครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) เพิ่มขึ้นประมาณ 6 บาท สำหรับสถานการณ์ D50 (เมื่อลดการบริจาคลงครึ่งหนึ่ง) และเพิ่มขึ้นประมาณ 13 บาท สำหรับสถานการณ์ D100 (เมื่อยกเลิกการบริจาคทั้งหมด) ส่วนค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ยของครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) เพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ประมาณ 7 บาท สำหรับสถานการณ์ D50 และเพิ่มขึ้นประมาณ 15 บาท สำหรับสถานการณ์ D100

ตาราง 3.11 ค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ย ตามการจำลองสถานการณ์ D50 และ D100 พ.ศ. 2563

ประเภทครัวเรือน	ค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ย (บาท/เดือน/ครัวเรือน)		
	สถานการณ์เดิม	การจำลองสถานการณ์	
		สถานการณ์ D50	สถานการณ์ D100
ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	4,596	4,602	4,609
ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	5,144	5,151	5,159

ภาพ 3.10 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนในแต่ละประเภทที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ตามการจำลองสถานการณ์ D50 และ D100 พ.ศ. 2563

จากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายด้านอาหารที่น้อยมาก (น้อยกว่า 15 บาท) ทำให้การขยับประเภทครัวเรือนมีสัดส่วนที่น้อยด้วยเช่นกัน กล่าวคือ ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) เดิมจะขยับไปเป็นครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) เพียงร้อยละ 0.1 ทั้งในการจำลองสถานการณ์ D50 และ D100 ส่วนครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) เดิม จะหลุดพ้นจากความยากจนแฝงไปเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) ร้อยละ 0.5 ในการจำลองสถานการณ์ D50 และร้อยละ 1.0 ในการจำลองสถานการณ์ D100

ในภาพรวมภายหลังการจำลองสถานการณ์ (ตาราง 3.12) พบว่า เมื่อครัวเรือนลดการบริจาดเงินหรือสิ่งของลงครึ่งหนึ่ง หรือยกเลิกการบริจาดเงินหรือสิ่งของทั้งหมด จะทำให้มีครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) เพิ่มขึ้นแทบจะไม่แตกต่างกันในทั้งสองรูปแบบการจำลองสถานการณ์ กล่าวคือ เพิ่มจากร้อยละ 79.4 เป็นร้อยละ 79.5 หรือเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.1 เท่านั้น ซึ่งประมาณคร่าว ๆ ได้เพียง 22,000 ครัวเรือน หากคำนวณจากจำนวนครัวเรือนทั้งประเทศ 21,884,396 ครัวเรือน อ้างอิงจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน พ.ศ. 2563 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 3.12 จำนวนและร้อยละของครัวเรือน 4 ประเภท ตามการจำลองสถานการณ์ D50 และ D100 พ.ศ. 2563

ประเภทครัวเรือน	สถานการณ์เดิม	การจำลองสถานการณ์	
		สถานการณ์ D50	สถานการณ์ D100
ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	1,477 (3.1)	1,475 (3.1)	1,475 (3.1)
ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	6,575 (13.6)	6,540 (13.6)	6,507 (13.5)
ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)	1,881 (3.9)	1,883 (3.9)	1,883 (3.9)
ครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)	38,277 (79.4)	38,312 (79.5)	38,345 (79.5)

3.2.3 ค่าใช้จ่ายรวม 2 รายการ

ในการวิเคราะห์การแปลงค่าใช้จ่ายรวม 2 รายการ กล่าวคือคือ แปลงยอดค่าใช้จ่ายรวมจากการซื้อสลากกินแบ่ง หวยของรัฐ ฯลฯ และการบริจาคเงินหรือซื้อสิ่งของให้แก่องค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ โดยจะจำลองสถานการณ์ (Scenario) 2 แบบ ดังนี้

(S50)

สถานการณ์ที่ 1: เมื่อครัวเรือนลดค่าใช้จ่ายรวม 2 รายการ ลงร้อยละ 50 แล้วนำเงินที่เหลือส่วนนี้ ไปเป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหารทั้งหมด

(S100)

สถานการณ์ที่ 2: เมื่อครัวเรือนยกเลิกการใช้จ่ายทั้ง 2 รายการ แล้วนำเงินที่เหลือส่วนนี้ไปเป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหารทั้งหมด

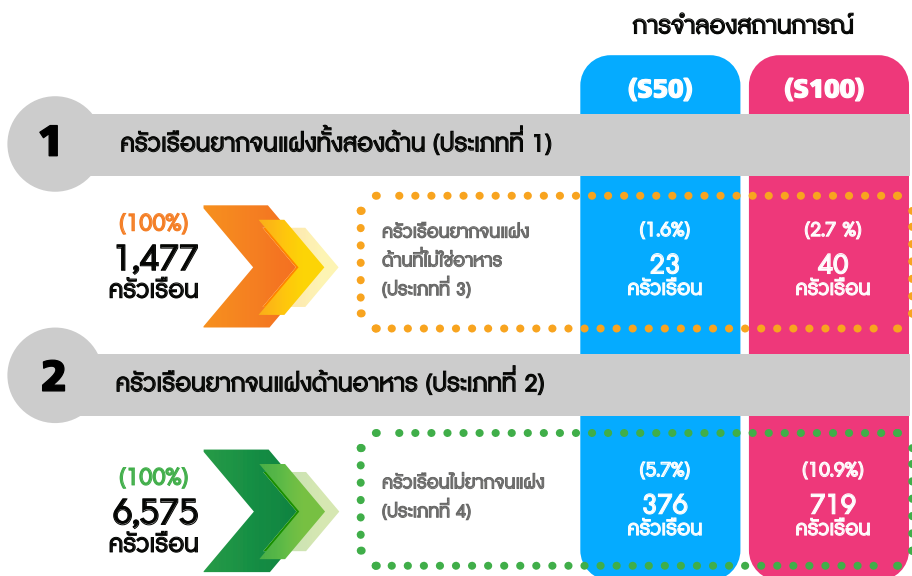
ผลการจำลองสถานการณ์ (Scenario) พบว่า ค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ยของครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) เพิ่มขึ้นประมาณ 35 บาท สำหรับสถานการณ์ S50 (เมื่อลดการใช้จ่าย 2 รายการลงครึ่งหนึ่ง) และเพิ่มขึ้นประมาณ 69 บาท สำหรับสถานการณ์ S100 (เมื่อยกเลิกการใช้จ่าย 2 รายการทั้งหมด) ส่วนค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ยของครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) เพิ่มขึ้นมากกว่าของครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) ประมาณ 2.7 เท่า กล่าวคือ ประมาณ 94 บาท สำหรับสถานการณ์ S50 และเพิ่มขึ้นประมาณ 188 บาท สำหรับสถานการณ์ S100

ตาราง 3.13 ค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ย ตามการจำลองสถานการณ์ S50 และ S100 พ.ศ. 2563

ประเภทครัวเรือน	ค่าใช้จ่ายด้านอาหารเฉลี่ย (บาท/เดือน/ครัวเรือน)		
	สถานการณ์เดิม	การจำลองสถานการณ์	
		สถานการณ์ S50	สถานการณ์ S100
ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	4,596	4,631	4,665
ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	5,144	5,238	5,332

ข้อมูลในภาพ 3.3 พบว่า ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) เดิม จะขยับไปเป็นครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) ร้อยละ 1.6 ในการจำลองสถานการณ์ S50 และร้อยละ 2.7 ในการจำลองสถานการณ์ S100 ส่วนครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) เดิมจะหลุดพ้นจากความยากจนแฝงไปเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) ร้อยละ 5.7 ในการจำลองสถานการณ์ S50 และร้อยละ 10.9 ในการจำลองสถานการณ์ S100

ภาพ 3.11 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ตามการจำลองสถานการณ์ S50 และ S100 พ.ศ. 2563

ในภาพรวม (ตาราง 3.14) พบว่า การเพิ่มขึ้นของครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) ไม่ค่อยแตกต่างจากการจำลองสถานการณ์การแปลงค่าซื้อสลากกินแบ่ง หวยของรัฐ เล่นม้าแข่ง และการพนันอื่น ๆ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการบริจาคเงินหรือซื้อสิ่งของให้แก่องค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ มีจำนวนน้อยมาก กล่าวคือ มีครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 79.4 เป็นร้อยละ 80.2 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 ในสถานการณ์ S50 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80.9 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 ในสถานการณ์ S100 ซึ่งประมาณคร่าว ๆ ได้ที่จำนวน 1.8 แสนครัวเรือน และ 3.3 แสนครัวเรือน ตามลำดับ หากคำนวณจากจำนวนครัวเรือนทั้งประเทศ 21,884,396 ครัวเรือน อ้างอิงจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน พ.ศ. 2563 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 3.14 จำนวนและร้อยละของครัวเรือน 4 ประเภท ตามการจำลองสถานการณ์ S50 และ S100 พ.ศ. 2563

ประเภทครัวเรือน	สถานการณ์เดิม	การจำลองสถานการณ์	
		สถานการณ์ S50	สถานการณ์ S100
ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)	1,477 (3.1)	1,454 (3.0)	1,437 (3.0)
ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)	6,575 (13.6)	6,199 (12.9)	5,856 (12.1)
ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)	1,881 (3.9)	1,904 (3.9)	1,921 (4.0)
ครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)	38,277 (79.4)	38,653 (80.2)	38,996 (80.9)

3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นครัวเรือนยากจนแฝง

ในส่วนที่ผ่านมา ได้ทำการศึกษาถึงลักษณะทั่วไปของครัวเรือนยากจนแฝงโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) รวมถึงการจำลองสถานการณ์ (Scenario) ในการขยับประเภทครัวเรือน เมื่อครัวเรือนแปลงค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคบางรายการ ให้เป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหาร

สำหรับในส่วนนี้ จะทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นครัวเรือนยากจนแฝง 2 กลุ่มที่สนใจ ได้แก่ 1. ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร และ 2. ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร เนื่องจากครัวเรือนทั้งสองกลุ่มดังกล่าวนี้ เป็นครัวเรือนที่ถูกมองข้ามและสมควรได้รับความช่วยเหลือเพิ่มเติมในบางมิติจากภาครัฐ

ขอบข่ายของปัจจัยที่จะทำการศึกษาในหัวข้อนี้ จะเลือกมาจากตัวแปรของการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ที่เป็นตัวแปรเกี่ยวข้องกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ ลักษณะของบุคคล/ครัวเรือน/ที่อยู่อาศัย การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน และสวัสดิการและผลประโยชน์จากรัฐ ซึ่งสามารถสังเกตได้ด้วยตาเปล่า หรือสอบถามเก็บข้อมูลได้ง่าย หรือภาครัฐมีฐานข้อมูลอยู่แล้ว (ตารางที่ 3.15) เพื่อให้ผู้กำหนดนโยบายหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง สามารถนำปัจจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางกำหนดหลักเกณฑ์ช่วยเหลือที่ภาครัฐสามารถตรวจสอบได้ง่าย

สำหรับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่าย เช่น สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านอาหารต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมด สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหารต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมด เป็นต้น แม้ว่าจะเป็นปัจจัยที่สามารถอธิบายการตกเป็นครัวเรือนยากจนแฝงได้ดี เนื่องจากการแบ่งประเภทครัวเรือน 4 ประเภทนั้นได้ใช้เกณฑ์ที่กำหนดจากค่าใช้จ่าย แต่ในทางปฏิบัติ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่าย เป็นตัวแปรที่น่าไปประยุกต์ใช้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ความช่วยเหลือได้ยาก เนื่องจากภาครัฐไม่มีข้อมูลค่าใช้จ่ายรายหมวดของแต่ละครัวเรือน และค่าใช้จ่ายเหล่านี้ไม่สามารถสังเกตได้ด้วยตาเปล่า จำเป็นต้องสอบถามข้อมูลจากครัวเรือนเพิ่มเติม ซึ่งจัดเก็บข้อมูลได้ยากและมีโอกาสที่จะได้รับข้อมูลที่คลาดเคลื่อนหรือไม่ตรงกับความเป็นจริง จึงไม่ได้กำหนดให้อยู่ในขอบข่ายของปัจจัยที่ทำการศึกษาในหัวข้อนี้

ภาพ 3.12 กรอบแนวคิดปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นครัวเรือนยากจนแฝง

ตาราง 3.15 สรุปตัวแปรที่ใชในการศีกษา

ที่	ตัวแปร	ความหมาย/การจำแนก
ลักษณะทางภูมิศาสตร์		
1	ภาค	1 = กรุงเทพฯ และ 3 จังหวัด 2 = กลาง 3 = เหนือ 4 = ตะวันออกเฉียงเหนือ 5 = ใต้ (อ้างอิง)
2	ในเขตเทศบาล	1 = ใช่ (ในเขตเทศบาล) 0 = ไม่ใช่ (นอกเขตเทศบาล)
ลักษณะของควรวเรอณ/ที่อยู่อาศัย		
3	การศีกษาสูงสุดของหัวหน้าควรวเรอณเป็นระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	1 = ใช่ (ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า) 0 = ไม่ใช่ (มัธยมศึกษาขึ้นไป)
4	จำนวนเด็ก	จำนวนสมาชิกในควรวเรอณที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี
5	จำนวนผู้สูงอายุ	จำนวนสมาชิกในควรวเรอณที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป
6	จำนวนสมาชิกที่มีการใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวนสมาชิกในควรวเรอณที่มีการใช้อินเทอร์เน็ต ผ่านคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ Tablet ฯลฯ โดยไม่คำนึงว่าจะใช้ ณ สถานที่ใด
7	ที่อยู่อาศัยเป็นตึก/ไม้/ครึ่งตึกครึ่งไม้	1 = ใช่ (ตึก/ไม้/ครึ่งตึกครึ่งไม้) 0 = ไม่ใช่ (วัสดุไม่ถาวรในท้องถิ่น เช่น ไม้ไผ่ ใบจาก/วัสดุที่ใช้แล้ว หรือวัสดุเหลือใช้ เช่น หีบ ลัง/อื่น ๆ
8	จำนวนห้องที่ใช้นอน	จำนวนห้องที่ใช้นอน
การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน		
9	เครื่องปรับอากาศ	1 = ใช่ (ควรวเรอณเป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ) 0 = ไม่ใช่ (ควรวเรอณไม่เป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ)
10	เครื่องซักผ้าฝาบน	1 = ใช่ (ควรวเรอณเป็นเจ้าของเครื่องซักผ้าฝาบน) 0 = ไม่ใช่ (ควรวเรอณไม่เป็นเจ้าของเครื่องซักผ้าฝาบน)
11	ตู้เย็น	1 = ใช่ (ควรวเรอณเป็นเจ้าของตู้เย็น) 0 = ไม่ใช่ (ควรวเรอณไม่เป็นเจ้าของตู้เย็น)

ตาราง 3.15 สรุปตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ความหมาย/การจำแนก
12	รถจักรยานยนต์	1 = ใช่ (ครัวเรือนเป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์) 0 = ไม่ใช่ (ครัวเรือนไม่เป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์)
13	รถปิกอัพ/รถบรรทุกเล็ก/รถตู้	1 = ใช่ (ครัวเรือนเป็นเจ้าของรถปิกอัพ/รถบรรทุกเล็ก/รถตู้) 0 = ไม่ใช่ (ครัวเรือนไม่เป็นเจ้าของรถปิกอัพ/รถบรรทุกเล็ก/รถตู้)
สวัสดิการและผลประโยชน์จากรัฐ		
14	จำนวนผู้มีสิทธิบัตรทอง	จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีสวัสดิการการรักษายาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทอง)
15	จำนวนผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ได้รับผลประโยชน์ (ไม่ต้องเก็บ) จากโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

ในส่วนนี้ จะทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตกเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตกเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร โดยใช้การถดถอยโลจิสติกส์ทวิภาค (Binary Logistic Regression) ซึ่งได้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 15 ตัว พบว่า ไม่มีตัวแปรอิสระใดสัมพันธ์กันสูง (ตาราง ผ3.1) สำหรับรายละเอียดขั้นตอนการวิเคราะห์และการแปลผลการวิเคราะห์ สามารถดูได้ที่ภาคผนวก 3 ขั้นตอนและการแปลผลการวิเคราะห์

3.3.1 ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร

เมื่อได้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 15 ตัว ซึ่งพบว่า ไม่มีตัวแปรอิสระใดสัมพันธ์กันสูง จึงได้ทำการทดสอบแบบจำลอง ผลที่ได้มีรายละเอียด (ตารางที่ 3.16) ดังนี้

1 เมื่อพิจารณาค่า Percentage correctly classified พบว่า แบบจำลองโลจิสติกที่ได้สามารถจำแนกกลุ่มได้ถูกต้อง ร้อยละ 89.3

2 เมื่อพิจารณาค่า Likelihood Ratio พบว่า ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาอย่างน้อย 1 ตัว มีความสัมพันธ์ต่อการเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

3 เมื่อพิจารณาค่า $-2 \log \text{likelihood}$ พบว่า ตัวแบบที่มีตัวแปรอิสระมีค่าน้อยกว่าตัวแบบที่มีเฉพาะค่าคงที่ ดังนั้น ตัวแบบที่มีตัวแปรอิสระมีความเหมาะสมที่ดีกว่า

4 เมื่อพิจารณาค่า Pseudo R Square พบว่า Nagelkerke R Square เท่ากับ 0.127 ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาสามารถอธิบายความผันแปรการเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารได้ ร้อยละ 12.7

5 จากการทดสอบสถิติ Wald พบว่า มี 14 ตัวแปร จากทั้งหมด 15 ตัวแปร ที่มีผลต่อการเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร โดยอยู่ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% ทั้ง 14 ตัวแปร ได้แก่ ภาค ในเขตเทศบาล การศึกษาสูงสุดของหัวหน้าครัวเรือนฯ จำนวนเด็ก จำนวนผู้สูงอายุ จำนวนสมาชิกที่มีการใช้อินเทอร์เน็ต จำนวนห้องที่ใช้นอน การเป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ การเป็นเจ้าของเครื่องซักผ้าผ้าม่าน การเป็นเจ้าของตู้เย็น การเป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์ การเป็นเจ้าของรถปิคอัพ/รถบรรทุกเล็ก/รถตู้ จำนวนผู้มีสิทธิบัตรทอง และจำนวนผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ สำหรับลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นตึก/ไม้/ครึ่งตึกครึ่งไม้ ไม่มีผลต่อการเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตัวแบบ Binary Logistic regression สามารถเขียนเป็นสมการ ได้ดังนี้

$$\log \left[\frac{P(\text{ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร})}{P(\text{ครัวเรือนอื่น}^1)} \right] = -3.8512 - 1.258(\text{กทม}) - 0.273(\text{กลาง}) \\ - 0.298(\text{เหนือ}) - 0.162(\text{ตะวันออกเฉียงเหนือ}) \\ + 0.203(\text{ในเขตเทศบาล}) + 0.151(\text{ประถมศึกษา}) \\ - 0.332(\text{เด็ก}) + 0.232(\text{ผู้สูงอายุ}) \\ - 0.047(\text{ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต}) + 0.055(\text{ห้องที่ชื้นอน}) \\ - 0.370(\text{เครื่องปรับอากาศ}) \\ + 0.125(\text{เครื่องซักผ้าฝาบน}) + 0.370(\text{ตู้เย็น}) \\ + 0.276(\text{จักรยานยนต์}) + 0.151(\text{รถปิคอัพ}) \\ + 0.387(\text{บัตรทอง}) + 0.089(\text{บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ})$$

หรือเขียนสมการ โดยเรียงปัจจัยจากด้านบวกมากที่สุดไปยังด้านลบมากที่สุด ได้ดังนี้

$$\log \left[\frac{P(\text{ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร})}{P(\text{ครัวเรือนอื่น}^1)} \right] = -3.8512 + 0.387(\text{บัตรทอง}) + 0.370(\text{ตู้เย็น}) \\ + 0.276(\text{รถจักรยานยนต์}) + 0.232(\text{ผู้สูงอายุ}) \\ + 0.203(\text{ในเขตเทศบาล}) + 0.151(\text{ประถมศึกษา}) \\ + 0.151(\text{รถปิคอัพ}) + 0.125(\text{เครื่องซักผ้าฝาบน}) \\ + 0.089(\text{บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ}) \\ + 0.055(\text{ห้องที่ชื้นอน}) - 0.047(\text{ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต}) \\ - 0.162(\text{ตะวันออกเฉียงเหนือ}) - 0.273(\text{กลาง}) \\ - 0.298(\text{เหนือ}) - 0.332(\text{เด็ก}) \\ - 0.370(\text{เครื่องปรับอากาศ}) - 1.258(\text{กทม})$$

¹ครัวเรือนอื่น หมายถึง ครัวเรือนอื่น ๆ ทุกครัวเรือนที่ไม่ใช่ “ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร”

สำหรับการแปลผลการวิเคราะห์ สามารถสรุปได้ดังนี้

1 ภาค ครัวเรือนในพื้นที่กรุงเทพฯและ 3 จังหวัด ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีโอกาสเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร น้อยกว่าครัวเรือนในภาคใต้ ร้อยละ 71.6 ร้อยละ 25.7 ร้อยละ 23.9 และร้อยละ 14.9 ตามลำดับ

2 ในเขตเทศบาล ครัวเรือนในเขตเทศบาลมีโอกาเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร มากกว่าครัวเรือนนอกเขตเทศบาล ร้อยละ 22.5

3 การศึกษาสูงสุดของหัวหน้าครัวเรือน ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนจบประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีโอกาสเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร มากกว่าครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนจบมัธยมศึกษาขึ้นไป ร้อยละ 16.3

4 เด็ก/ผู้สูงอายุ ครัวเรือนที่มีจำนวนเด็กเพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารลดลง ร้อยละ 28.3 ในขณะที่ ครัวเรือนที่มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นหนึ่งคน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารเพิ่มขึ้น ร้อยละ 26.1

5 สมาชิกที่ใช้อินเทอร์เน็ต ครัวเรือนที่มีสมาชิกที่ใช้ินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารลดลง ร้อยละ 4.6

6 จำนวนห้องที่ใช้นอน ครัวเรือนที่มีจำนวนห้องที่ใช้นอนเพิ่มขึ้น 1 ห้อง มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.7

7

การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ครัวเรือนที่เป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารลดลง ร้อยละ 30.9 ส่วนครัวเรือนที่เป็นเจ้าของตู้เย็น รถจักรยานยนต์ รถปิคอัพ และเครื่องซักผ้าฝาบน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารเพิ่มขึ้น ร้อยละ 44.8 ร้อยละ 31.7 ร้อยละ 16.3 และร้อยละ 13.3 ตามลำดับ

8

สวัสดิการและผลประโยชน์จากรัฐ ครัวเรือนที่มีสมาชิกที่มีสวัสดิการบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทอง) เพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารเพิ่มขึ้น ร้อยละ 47.3 และครัวเรือนที่มีสมาชิกได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารเพิ่มขึ้น ร้อยละ 9.3

ตาราง 3.16 ค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติกส์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ และค่า Odds Ratio ของตัวแบบการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ที่เหมาะสม

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์ โลจิสติกส์	ค่าความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน	Odds Ratio
ค่าคงที่	-3.851	0.255	0.021***
ภาค			
กรุงเทพฯ และ 3 จังหวัด ¹	-1.258	0.105	0.284***
กลาง	-0.273	0.049	0.761***
เหนือ	-0.298	0.049	0.743***
ตะวันออกเฉียงเหนือ	-0.162	0.046	0.851***
ใต้ (อ้างอิง)	-	-	1.000
ในเขตเทศบาล	0.203	0.032	1.225***
การศึกษาสูงสุดของหัวหน้าครัวเรือนเป็น ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	0.151	0.036	1.163***

หมายเหตุ: *** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

¹3 จังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรปราการ

ตาราง 3.16 ค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติกส์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ และค่า Odds Ratio ของตัวแบบการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ที่เหมาะสม (ต่อ)

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์ โลจิสติกส์	ค่าความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน	Odds Ratio
จำนวนเด็ก	-0.332	0.025	0.717***
จำนวนผู้สูงอายุ	0.232	0.020	1.261***
จำนวนสมาชิกที่มีการใช้อินเทอร์เน็ต	-0.047	0.015	0.954**
ที่อยู่อาศัยเป็นตึก/ไม้/ครึ่งตึกครึ่งไม้	0.039	0.244	1.040
จำนวนห้องที่ใช้นอน	0.055	0.021	1.057**
การเป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ	-0.370	0.043	0.691***
การเป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์	0.125	0.040	1.133**
การเป็นเจ้าของตู้เย็น	0.370	0.082	1.448***
การเป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์	0.276	0.055	1.317***
การเป็นเจ้าของรถปิกอัพ/รถบรรทุกเล็ก/ รถตู้	0.151	0.035	1.163***
จำนวนผู้มีสิทธิบัตรทอง	0.387	0.015	1.473***
จำนวนผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	0.089	0.017	1.093***
-2 Log likelihood (ตัวแบบมีเฉพาะค่าคงที่)	32,565.715		
-2 Log likelihood (ตัวแบบมีตัวแปรอิสระ)	29,460.947		
Likelihood Ratio (LR) Test	3,104.768***		
Cox & Snell R Square	6.2 %		
Nagelkerke R Square	12.7 %		
Percentage Correctly Classified	89.3 %		

หมายเหตุ: *** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3.2 ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร

เมื่อได้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 15 ตัว ซึ่งพบว่า ไม่มีตัวแปรอิสระใดสัมพันธ์กันสูง จึงได้ทำการทดสอบแบบจำลอง ผลที่ได้มีรายละเอียด (ตารางที่ 3.17) ดังนี้

1 เมื่อพิจารณาค่า Percentage correctly classified พบว่า แบบจำลองโลจิสติกที่ได้สามารถจำแนกกลุ่มได้ถูกต้อง ร้อยละ 96.9

2 เมื่อพิจารณาค่า Likelihood Ratio พบว่า ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาอย่างน้อย 1 ตัว มีความสัมพันธ์ต่อการเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

3 เมื่อพิจารณาค่า $-2 \text{ Log Likelihood}$ พบว่า ตัวแบบที่มีตัวแปรอิสระมีค่าน้อยกว่าตัวแบบที่มีเฉพาะค่าคงที่ ดังนั้น ตัวแบบที่มีตัวแปรอิสระมีความเหมาะสมที่ดีกว่า

4 เมื่อพิจารณาค่า Pseudo R Square พบว่า Nagelkerke R Square เท่ากับ 0.230 ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาสามารถอธิบายความผันแปรการเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหารได้ ร้อยละ 23.0

5 จากการทดสอบสถิติ Wald พบว่า มีตัวแปรที่มีผลต่อการเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% ได้แก่ ภาค (ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) การศึกษาสูงสุดของหัวหน้าครัวเรือนฯ จำนวนเด็ก จำนวนผู้สูงอายุ จำนวนสมาชิกที่มีการใช้อินเทอร์เน็ต ลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นตึก/ไม้/ครึ่งตึกครึ่งไม้ จำนวนห้องที่ใช้อนอน การเป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ การเป็นเจ้าของเครื่องซักผ้าฝาบน การเป็นเจ้าของตู้เย็น การเป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์ การเป็นเจ้าของรถปิคอัพ/รถบรรทุกเล็ก/รถตู้ จำนวนผู้มีสิทธิบัตรทอง และจำนวนผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ สำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการอยู่ในเขตเทศบาล ไม่มีผลต่อการเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตัวแบบ Binary Logistic regression สามารถเขียนเป็นสมการ ได้ดังนี้

$$\log \left[\frac{P(\text{ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร})}{P(\text{ครัวเรือนอื่น}^1)} \right] = -0.525 - 0.858(\text{กทม}) + 0.532(\text{กลาง}) + 0.432(\text{เหนือ}) + 0.339(\text{ประถมศึกษาฯ}) + 0.430(\text{เด็ก}) - 0.205(\text{ผู้สูงอายุ}) - 0.411(\text{สมาชิกใช้อินเทอร์เน็ต}) - 0.962(\text{ตึก/ไม้/ครึ่งตึกครึ่งไม้}) - 0.419(\text{ห้องที่賃นอน}) - 2.210(\text{เครื่องปรับอากาศ}) - 0.443(\text{เครื่องซักผ้าฝาบน}) - 0.509(\text{ตู้เย็น}) - 0.868(\text{รถจักรยานยนต์}) - 2.042(\text{รถปิคอัพ}) + 0.138(\text{บัตรทอง}) + 0.126(\text{บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ})$$

หรือเขียนสมการ โดยเรียงปัจจัยจากด้านบวกมากที่สุดไปยังด้านลบมากที่สุด ได้ดังนี้

$$\log \left[\frac{P(\text{ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร})}{P(\text{ครัวเรือนอื่น}^1)} \right] = -0.525 + 0.532(\text{กลาง}) + 0.432(\text{เหนือ}) + 0.430(\text{เด็ก}) + 0.339(\text{ประถมศึกษาฯ}) + 0.138(\text{บัตรทอง}) + 0.126(\text{บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ}) - 0.205(\text{ผู้สูงอายุ}) - 0.411(\text{สมาชิกใช้อินเทอร์เน็ต}) - 0.419(\text{ห้องที่賃นอน}) - 0.443(\text{เครื่องซักผ้าฝาบน}) - 0.509(\text{ตู้เย็น}) - 0.858(\text{กทม}) - 0.868(\text{รถจักรยานยนต์}) - 0.962(\text{ตึก/ไม้/ครึ่งตึกครึ่งไม้}) - 2.042(\text{รถปิคอัพ}) - 2.210(\text{เครื่องปรับอากาศ})$$

¹ ครัวเรือนอื่น หมายถึง ครัวเรือนอื่น ๆ ทุกครัวเรือนที่ไม่ใช่ “ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร”

สำหรับการแปลผลการวิเคราะห์ สามารถสรุปได้ดังนี้

1 ภาค ครัวเรือนในพื้นที่กรุงเทพฯและ 3 จังหวัด มีโอกาสเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร น้อยกว่าครัวเรือนในภาคใต้ ร้อยละ 57.6 ในขณะที่ครัวเรือนในภาคกลางและภาคเหนือ มีโอกาสเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร มากกว่าครัวเรือนในภาคใต้ ร้อยละ 70.2 และร้อยละ 54.1 ตามลำดับ

2 การศึกษาสูงสุดของหัวหน้าครัวเรือน ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนจบประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีโอกาสเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร มากกว่าครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนจบมัธยมศึกษาขึ้นไป ร้อยละ 40.3

3 เด็ก/ผู้สูงอายุ ครัวเรือนที่มีจำนวนเด็กเพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหารเพิ่มขึ้น ร้อยละ 53.7 ในขณะที่ครัวเรือนที่มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหารลดลง ร้อยละ 18.6

4 สมาชิกที่ใช้อินเทอร์เน็ต ครัวเรือนที่มีสมาชิกที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหารลดลง ร้อยละ 33.7

5 ลักษณะที่อยู่อาศัย ครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยเป็นตึก/ไม้/ครึ่งตึกครึ่งไม้ มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร น้อยกว่าครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยทำจากวัสดุไม้อาคารในท้องถิ่น/วัสดุที่ใช้แล้วหรือวัสดุเหลือใช้ ร้อยละ 61.8

6 จำนวนห้องที่ใช้นอน ครัวเรือนที่มีจำนวนห้องที่ใช้นอนเพิ่มขึ้น 1 ห้อง มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหารลดลง ร้อยละ 34.2

7 การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ครัวเรือนที่เป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ รถปิคอัพ รถจักรยานยนต์ดูเ็น และเครื่องซักผ้าฝาบน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหารลดลง ร้อยละ 89.0 ร้อยละ 87.0 ร้อยละ 58.0 ร้อยละ 39.9 และร้อยละ 35.8 ตามลำดับ

8 สวัสดิการและผลประโยชน์จากรัฐ ครัวเรือนที่มีสมาชิกที่มีสวัสดิการบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทอง) เพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหารเพิ่มขึ้น ร้อยละ 14.8 และครัวเรือนที่มีสมาชิกได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหารเพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.4

ตาราง 3.17 ค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติกส์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ และค่า Odds Ratio ของตัวแบบการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ที่เหมาะสม

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์ โลจิสติกส์	ค่าความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน	Odds Ratio
ค่าคงที่	-0.525	0.206	0.591*
ภาค			
กรุงเทพฯ และ 3 จังหวัด ¹	-0.858	0.170	0.424***
กลาง	0.532	0.090	1.702***
เหนือ	0.432	0.093	1.541***
ตะวันออกเฉียงเหนือ	-0.185	0.095	0.831
ใต้ (อ้างอิง)	-	-	1.000
ในเขตเทศบาล			
การศึกษสูงสุดของหัวหน้าครัวเรือนเป็น ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	0.339	0.067	1.403***

หมายเหตุ: *** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

¹3 จังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรปราการ

ตาราง 3.17 ค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติกส์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ และค่า Odds Ratio ของตัวแบบการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ที่เหมาะสม(ต่อ)

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์ โลจิสติกส์	ค่าความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน	Odds Ratio
จำนวนเด็ก	0.430	0.050	1.537***
จำนวนผู้สูงอายุ	-0.205	0.044	0.814***
จำนวนสมาชิกที่มีการใช้อินเทอร์เน็ต	-0.411	0.036	0.663***
ที่อยู่อาศัยเป็นตึก/ไม้/ครึ่งตึกครึ่งไม้	-0.962	0.178	0.382***
จำนวนห้องที่ใช้ออน	-0.419	0.054	0.658***
การเป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ	-2.210	0.207	0.110***
การเป็นเจ้าของเครื่องซักผ้าฝาบน	-0.443	0.065	0.642***
การเป็นเจ้าของตู้เย็น	-0.509	0.073	0.601***
การเป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์	-0.868	0.066	0.420***
การเป็นเจ้าของรถปิกอัพ/รถบรรทุกเล็ก/ รถตู้	-2.042	0.177	0.130***
จำนวนผู้มีสิทธิบัตรทอง	0.138	0.034	1.148***
จำนวนผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	0.126	0.038	1.134**
-2 Log Likelihood (ตัวแบบมีเฉพาะค่าคงที่)	13,038.388		
-2 Log Likelihood (ตัวแบบมีตัวแปรอิสระ)	10,339.865		
Likelihood Ratio (LR) Test	2,698.522 ***		
Cox & Snell R Square	5.4%		
Nagelkerke R Square	23.0%		

หมายเหตุ: *** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในส่วนต่อไปนี้จะทำการเปรียบเทียบปัจจัยระหว่าง 2 แบบจำลอง ซึ่งพบปัจจัยที่น่าสนใจเนื่องจากให้ผลในทางตรงข้ามกัน (ตารางที่ 3.18) เช่น **จำนวนเด็ก** ถ้าครัวเรือนมีจำนวนเด็กเพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารลดลง (ร้อยละ 28.3) แต่จะมีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหารเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 53.7) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานเบื้องต้นของครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร ที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินกับค่าอาหารก่อน เนื่องจากมีเด็กอยู่ในครัวเรือนจำนวนมาก แล้วจึงนำเงินที่เหลือจากค่าอาหารซึ่งมีปริมาณน้อย ไปใช้จ่ายกับสิ่งที่ไม่ใช่อาหาร

การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ถ้าครัวเรือนเป็นเจ้าของทรัพย์สิน เช่น รถปิคอัพ รถจักรยานยนต์ จะมีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารเพิ่มขึ้น แต่จะมีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหารลดลง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานเบื้องต้นของครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร ที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินกับสิ่งที่ไม่ใช่อาหารก่อน (ยกตัวอย่าง เช่น รถปิคอัพ รถจักรยานยนต์ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ) แล้วจึงนำเงินที่เหลือจากค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่อาหารซึ่งมีปริมาณน้อย ไปใช้จ่ายกับอาหาร

นอกจากนี้ **ปัจจัยในเขตเทศบาล** ซึ่งพบว่า ครัวเรือนในเขตเทศบาลมีโอกาสเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร มากกว่าครัวเรือนนอกเขตเทศบาล ร้อยละ 22.5 ก็สอดคล้องกับสมมติฐานเบื้องต้นของครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร ที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินกับสิ่งที่ไม่ใช่อาหารก่อน (ยกตัวอย่าง เช่น ค่าเช่าบ้านหรือค่าเดินทางในเมืองที่มีค่าครองชีพสูง) แล้วจึงนำเงินที่เหลือจากค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่อาหารซึ่งมีปริมาณน้อย ไปใช้จ่ายกับอาหาร

ตาราง 3.18 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตกเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร และปัจจัยที่มีผลต่อการตกเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร

ปัจจัย	ครัวเรือนไม่ยากจน แต่ยากจนแฝงด้าน อาหาร	ครัวเรือนไม่ยากจน แต่ยากจนแฝงด้านที่ ไม่ใช่อาหาร
ภาค		
กรุงเทพฯ และ 3 จังหวัด ¹	— (71.6)	— (57.6)
กลาง	— (23.9)	+ (70.2)
เหนือ	— (25.7)	+ (54.1)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	— (14.9)	
ใต้ (อ้างอิง)	อ้างอิง	อ้างอิง
ในเขตเทศบาล	+ (22.5)	
การศึกษาสูงสุดของหัวหน้าครัวเรือนเป็นระดับ ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	+ (16.3)	+ (40.3)
จำนวนเด็ก	— (28.3)	+ (53.7)
จำนวนผู้สูงอายุ	+ (26.1)	— (18.6)
จำนวนสมาชิกที่มีการใช้อินเทอร์เน็ต	— (4.6)	— (33.7)

หมายเหตุ: + หมายถึง มีค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติกส์มากกว่า 0

— หมายถึง มีค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติกส์น้อยกว่า 0

(...) หมายถึง ร้อยละของโอกาสที่เพิ่มขึ้น+หรือลดลง—เมื่อครัวเรือนมีปัจจัยนั้นหรือเมื่อปัจจัยนั้นในครัวเรือน เพิ่มขึ้น 1 หน่วย

¹3 จังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรปราการ

ตาราง 3.18 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตกเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร และปัจจัยที่มีผลต่อการตกเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ต่อ)

ปัจจัย	ครัวเรือนไม่ยากจน แต่ยากจนแฝงด้าน อาหาร	ครัวเรือนไม่ยากจน แต่ยากจนแฝงด้านที่ ไม่ใช่อาหาร
ที่อยู่อาศัยเป็นตึก/ไม้/ครึ่งตึกครึ่งไม้		— (61.8)
จำนวนห้องที่ใช้นอน	+ (5.7)	— (34.2)
การเป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ	— (30.9)	— (89.0)
การเป็นเจ้าของเครื่องซักผ้าฝาบน	+ (13.3)	— (35.8)
การเป็นเจ้าของตู้เย็น	+ (44.8)	— (39.9)
การเป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์	+ (31.7)	— (58.0)
การเป็นเจ้าของรถปิกอัพ/รถบรรทุกเล็ก/รถตู้	+ (16.3)	— (87.0)
จำนวนผู้มีสิทธิบัตรทอง	+ (47.3)	+ (14.8)
จำนวนผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	+ (9.3)	+ (13.4)

หมายเหตุ: + หมายถึง มีค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติกส์มากกว่า 0

— หมายถึง มีค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติกส์น้อยกว่า 0

(...) หมายถึง ร้อยละของโอกาสที่เพิ่มขึ้น + หรือลดลง — เมื่อครัวเรือนมีปัจจัยนั้นหรือเมื่อปัจจัยนั้นในครัวเรือน เพิ่มขึ้น 1 หน่วย

บทที่

4

บทที่ 4 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการวิเคราะห์

ครัวเรือนยากจนแฝงในประเทศไทย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการแบ่งครัวเรือนออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งประกอบด้วย ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) และครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) พบว่า มีสัดส่วนครัวเรือนแต่ละประเภทอยู่ที่ร้อยละ 3.1 ร้อยละ 13.7 ร้อยละ 3.9 และร้อยละ 79.4 ตามลำดับ โดยครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด และครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) อยู่ในภาคกลางมากที่สุด

เมื่อวิเคราะห์ร่วมกับเกณฑ์เส้นความยากจน (Poverty Line: PL) พบว่า มี **"ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร"** อยู่ที่ร้อยละ 10.6 และมี **"ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร"** อยู่ที่ร้อยละ 3.0 ของจำนวนครัวเรือนตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งครัวเรือนทั้งสองกลุ่มนี้เป็นครัวเรือนที่อาจถูกละเลยมองข้ามและควรได้รับความช่วยเหลือเพิ่มเติมในบางมิติ

มิติด้านดิจิทัล พบว่า ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) เป็นครัวเรือนที่เข้าถึงดิจิทัลได้น้อยที่สุด จากค่าเฉลี่ยของจากจำนวนอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นเจ้าของ จำนวนสมาชิกที่มีการใช้อินเทอร์เน็ต ค่าใช้บริการและค่าโทร และค่าสมาชิกและค่าบริการอินเทอร์เน็ต ต่ำกว่าครัวเรือนกลุ่มอื่น

การจำลองสถานการณ์ (Scenario)

การจำลองสถานการณ์ (Scenario) เมื่อเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค บางรายการไปเป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหารของครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) และครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) พบว่า เมื่อครัวเรือนลดการเล่นหวยหรือการพนันลงครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 50 จะทำให้มีครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 และเมื่อครัวเรือนยกเลิกไม่เล่นหวยหรือการพนันทั้งหมด จะทำให้มีครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5

ส่วนการลดหรือยกเลิกการบริจาคเงินหรือสิ่งของให้แก่องค์กรหรือมูลนิธิต่าง ๆ ทำให้มีครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) เพิ่มขึ้นเล็กน้อย เพียงร้อยละ 0.1 เท่านั้น เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการบริจาคเงินหรือซื้อสิ่งของให้แก่องค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ ของครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) และครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) มีจำนวนน้อยมาก

การวิเคราะห์ปัจจัย

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตกเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร โดยใช้การถดถอยโลจิสติกส์ทวิภาค (Binary Logistic Regression) พบว่า ภาค ในเขตเทศบาล การศึกษาสูงสุดของหัวหน้าครัวเรือนฯ จำนวนเด็ก จำนวนผู้สูงอายุ จำนวนสมาชิกที่มีการใช้อินเทอร์เน็ต จำนวนห้องที่ใช้นอน การเป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ การเป็นเจ้าของเครื่องซักผ้าผาบน การเป็นเจ้าของตู้เย็น การเป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์ การเป็นเจ้าของรถปิคอัพ/รถบรรทุกเล็ก/รถตู้ จำนวนผู้มีสิทธิบัตรทอง และจำนวนผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มีผลต่อการเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร แต่ลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นตึก/ไม้/ครึ่งตึกครึ่งไม้ ไม่มีผลต่อการเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร

ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตกเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร โดยใช้การถดถอยโลจิสติกส์ทวิภาค (Binary Logistic Regression) พบว่า ภาค (ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) การศึกษาสูงสุดของหัวหน้าครัวเรือนฯ จำนวนเด็ก จำนวนผู้สูงอายุ จำนวนสมาชิกที่มีการใช้อินเทอร์เน็ต ลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นตึก/ไม้/ครึ่งตึกครึ่งไม้ จำนวนห้องที่ใช้นอน การเป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ การเป็นเจ้าของเครื่องซักผ้าผาบน การเป็นเจ้าของตู้เย็น การเป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์ การเป็นเจ้าของรถปิคอัพ/รถบรรทุกเล็ก/รถตู้ จำนวนผู้มีสิทธิบัตรทอง และจำนวนผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มีผลต่อการเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร สำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการอยู่ในเขตเทศบาล ไม่มีผลต่อการเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปัจจัยระหว่าง 2 แบบจำลอง พบปัจจัยที่น่าสนใจ เนื่องจากให้ผลในทางตรงข้ามกัน เช่น

จำนวนเด็ก

ถ้าครัวเรือนมีจำนวนเด็กเพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารลดลง (ร้อยละ 28.3) แต่จะมีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหารเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 53.7)

จำนวนผู้สูงอายุ ถ้าครัวเรือนมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 26.1) แต่จะมีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหารลดลง (ร้อยละ 18.6)

การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ถ้าครัวเรือนเป็นเจ้าของทรัพย์สิน เช่น รถปิคอัพ รถจักรยานยนต์ จะมีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารเพิ่มขึ้น แต่จะมีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหารลดลง ยกเว้น การเป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ ซึ่งจะทำให้มีโอกาสที่จะเป็นทั้งครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารและครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร ลดลง

4.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Recommendations)

1) แม้ว่าครัวเรือนยากจนของประเทศไทย พ.ศ. 2563 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 5.5 โดยลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา ซึ่งสะท้อนความสำเร็จของภาครัฐในการพยายามขจัดความยากจน แต่เมื่อพิจารณาถึงความยากจนแฝง พบว่า **"ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร"** และ **"ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร"** ซึ่งเป็นครัวเรือนที่ภาครัฐควรมีมาตรการที่เหมาะสมมาช่วยเหลือเพิ่มเติม มีสัดส่วนรวมกันสูงถึงร้อยละ 13.6 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าครัวเรือนยากจนประมาณ 2.5 เท่า ดังนั้น **"การจัดความยากจนแฝง"** จึงควรเป็นอีกหนึ่งเป้าหมายที่ภาครัฐวางไว้ให้ส่วนราชการร่วมกันผลักดัน ไปพร้อม ๆ กับเป้าหมายการจัดความยากจน

2) หากภาครัฐต้องการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงและใช้ดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) ควรเป็นกลุ่มแรก ๆ ที่ภาครัฐให้ความสนใจและสนับสนุน

3) โครงการช่วยเหลือของภาครัฐ เช่น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ สามารถลงไปช่วยเหลือบุคคลในครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร ได้มากถึงร้อยละ 29 และบุคคลในครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร ได้มากถึงร้อยละ 36 ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง แต่ก็ยังไม่เพียงพอให้พ้นความยากจนแฝง รวมถึงยังมีบุคคลอีกส่วนหนึ่งที่อาจจะไม่ได้รับความช่วยเหลือใด ๆ เลย หรืออาจได้รับความช่วยเหลือจากโครงการรัฐอื่น ๆ หลายโครงการพร้อมกัน ดังนั้น การมีฐานข้อมูลรายบุคคลที่ได้รับความช่วยเหลือที่ครอบคลุมทุกการช่วยเหลือของภาครัฐ จะช่วยให้ไม่มีบุคคลตกค้างจากการช่วยเหลือหรือ **"ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง (Leave No One Behind)"** และจะเกิดการใช้งบประมาณรัฐที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4) ภาครัฐควรทำแคมเปญรณรงค์ประชาชนให้ลดการเล่นสลากกินแบ่งรัฐบาล หวย และการพนันต่าง ๆ เพราะสามารถช่วยให้ครัวเรือนบางส่วนพ้นความยากจนแฝงได้

5) ครัวเรือนที่ถึงแม้ว่าเป็นครัวเรือนไม่ยากจน แต่มีเด็กอยู่ในครัวเรือนจำนวนมาก มีโอกาสสูงขึ้นที่จะตกเป็น **"ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร"** ภาครัฐไม่ควรมองไปที่การช่วยเหลือด้านโภชนาการเด็กเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ควรมองไปถึงการช่วยเหลือสิ่งของจำเป็นอื่นที่ไม่ใช่อาหาร ควบคู่ไปด้วย แต่ปัญหาคือเช่นนี้ในอนาคตก็อาจจะมีย่อยลง เนื่องจากเด็กเกิดใหม่มีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง

6) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในอนาคต ทำให้ครัวเรือนไม่ยากจนหลายครัวเรือน จะมีจำนวนผู้สูงอายุอยู่ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น และมีโอกาสเพิ่มขึ้นที่จะตกเป็น **"ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร"** ซึ่งหมายความว่า คนในครัวเรือนดังกล่าวได้รับสารอาหารไม่เพียงพอกับเกณฑ์ขั้นต่ำของกรมอนามัย ซึ่งจะมีผลต่อสุขภาพและมีผลต่อเนื่องไปยังค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ภาครัฐจึงควรช่วยเหลือมิติด้านอาหารแก่ครัวเรือนกลุ่มนี้ และควรวางแผนคาดการณ์การงบประมาณค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล เนื่องจากบุคคลกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทอง)

ภาคผนวก 1

นิยามที่ใช้ในการศึกษา

นิยามที่ใช้ในการศึกษา

นิยามจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2563 และนิยามที่ใช้ในการวิเคราะห์ในรายงานฉบับนี้ มีดังนี้

1) ครัวเรือนส่วนบุคคล

หมายถึง ครัวเรือนของบุคคลทั่วไปซึ่งประกอบด้วยบุคคลคนเดียว หรือหลายคน อาศัยอยู่ในบ้านหรือที่อยู่อาศัยเดียวกัน หรือในบริเวณเดียวกัน จัดหาหรือใช้สิ่งอุปโภคบริโภคอันจำเป็นแก่การครองชีพร่วมกัน โดยบุคคลเหล่านั้นอาจเป็นญาติ หรือไม่เป็นญาติกันก็ได้ เช่น ครัวเรือนที่อาศัยอยู่คนเดียว หรือครัวเรือน ที่มีพ่อแม่ ลูก อาศัยอยู่ร่วมกัน หรืออาจมีญาติ คนรับใช้ คนงานหรือเพื่อน ๆ มาอยู่ด้วย เป็นต้น

หมายเหตุ 1) ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในหอพักทั่วไป อพาร์ตเมนต์ แฟลต คอนโดมีเนียม แมนชั่น หอชุดอื่น ๆ ให้นับแต่ละห้อง เป็นครัวเรือนส่วนบุคคล 1 ครัวเรือน

2) ครัวเรือนที่มีบ้านพัก ห้องพักส่วนตัวในสถาบัน โรงงาน เช่น บ้านพัก/ห้องพักแพทย์หรือพยาบาลในโรงพยาบาล บ้านพักอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียน บ้านพักภารโรงในโรงเรียน บ้านพักผู้จัดการในโรงงาน บ้านพักมัคทายกในวัด บ้านพักนายทหารในกรมกองให้นับ แต่ละหลัง/ห้องเป็นครัวเรือนส่วนบุคคล 1 ครัวเรือน

2) สมาชิกของครัวเรือน

หมายถึง บุคคลซึ่งอาศัยอยู่เป็นประจำในครัวเรือนส่วนบุคคล รวมทั้งคนที่เคยอยู่ในครัวเรือน แต่ได้จากไปอื่นชั่วคราว โดยไม่มีวัตถุประสงค์จะไปอยู่ประจำที่อื่นและมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

1) จากไปที่อื่นชั่วคราวไม่ถึง 3 เดือน เช่น ไปเยี่ยมญาติ ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ผู้ที่ไปบวช หรือผู้ไปทำงานเรียนหนังสือ เป็นต้น (ไม่รวม ผู้ที่จากไปเพื่อเรียนหนังสือหรือประกอบอาชีพซึ่งมีที่อยู่ประจำที่อื่น ผู้ต้องโทษ ผู้ถูกเกณฑ์ทหาร และคนไข้ในโรงพยาบาลโรคจิต ซึ่งต้องอยู่เกิน 3 เดือน)

2) จากไป 3 เดือนขึ้นไป แต่ไม่มีที่อยู่อาศัยประจำที่อื่น เช่น ไปทำงานในเรือ 4 เดือน เซลล์แมน ไปฝึกภาคซ้อมรบ เป็นต้น

3) จากไปเพื่อศึกษา อบรม ฝึกงานต่างประเทศไม่ถึง 6 เดือนรวม ผู้ที่มาพักอาศัยอยู่ชั่วคราวเกินกว่า 3 เดือน

3) หัวหน้าครัวเรือน

หมายถึง บุคคลซึ่งสมาชิกในครัวเรือนให้การยอมรับนับถืออาจจะเป็นผู้รับผิดชอบทางด้านการเงินและสวัสดิการของครัวเรือนหรือไม่ก็ได้ หัวหน้าครัวเรือนไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของบ้านหรือบิดามารดาของคนในครัวเรือน อาจจะเป็นสมาชิกคนใดคนหนึ่งก็ได้

กรณีที่ครัวเรือนประกอบด้วยบุคคลที่ไม่มีความสัมพันธ์ฉันญาติมาอยู่ด้วยกัน หัวหน้าครัวเรือนอาจจะเป็นผู้หนึ่งผู้ใดที่ได้รับการยกย่องจากกลุ่มบุคคลเหล่านั้นให้เป็นหัวหน้าครัวเรือน

4) ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน

หมายถึง การใช้จ่ายเกี่ยวกับ "สิ่งของหรือการบริการด้านต่าง ๆ" ที่จำเป็นต่อการครองชีพที่ครัวเรือนต้องซื้อ/จ่ายด้วยเงิน หรือได้มาโดยไม่ได้อะไร (ผลิตเอง) ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น รัฐ เป็นสวัสดิการจากการทำงาน หรือเบิกได้จากนายจ้าง) ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน หรือค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคและค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

● **ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค (Consumption Expenditure: CE)** ประกอบด้วย ค่าใช้จ่าย 14 หมวด ดังนี้

(1) อาหารและเครื่องดื่ม (ไม่มีแอลกอฮอล์) ได้แก่ อาหารสด อาหารแห้ง อาหารสำเร็จรูป (ข้าว แป้ง อาหารที่ทำจากแป้ง เนื้อสัตว์และสัตว์ปีกทุกชนิด ปลาและสัตว์น้ำอื่นๆ นม เนย เนยแข็งและไข่ น้ำมันและไขมัน ผลไม้และถั่วเปลือกแข็ง ผัก น้ำตาลและขนมหวาน) เครื่องปรุงรสและเครื่องเทศ และเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ทั้งที่บริโภคในบ้านและบริโภคนอกบ้าน

(2) เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ได้แก่ เบียร์ ไวน์ สุรา และอื่นๆ ทั้งที่บริโภคในบ้านและบริโภคนอกบ้าน

(3) ยาสูบ และอื่นๆ ได้แก่ บุหรี่ ชีการ์ ยาเส้น ยาตั้ง ยานัตถุ หมาก พลู ยาฉุน ยาจัด และผลิตภัณฑ์อื่นๆประเภทเดียวกัน

(4) ที่อยู่อาศัย ได้แก่ ค่าเช่าหรือค่าประเมินค่าเช่าบ้านและที่ดิน การติดตั้ง/ซ่อมแซมบ้าน ระบบประปา ระบบไฟฟ้า และเครื่องมือหรืออุปกรณ์สำหรับซ่อมแซมบ้าน

(5) เครื่องแต่งบ้าน เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด ได้แก่ เครื่องเรือนและเฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน สิ่งทอสำหรับใช้ในบ้าน เครื่องครัว เครื่องใช้สอยเบ็ดเตล็ด ค่าเชื้อเพลิง/แสงสว่าง/การใช้น้ำ และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำความสะอาด

(6) ค่าจ้างบุคคลที่บริการแก่ครัวเรือน ได้แก่ ค่าจ้างคนรับใช้และคนงาน ทั้งที่เป็นสมาชิกในครัวเรือนและไม่ได้เป็นสมาชิกในครัวเรือน รวมค่าอาหารและสิ่งของที่ซื้อให้

(7) ผ้า เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย ได้แก่ เสื้อ กระโปรง กางเกงทุกประเภท ชุดกีฬาทุกประเภท ผ้านุ่ง โสร่ง ผ้าขาวม้า ชุดชั้นใน เครื่องแต่งกายอื่น ๆ รวมถึง ค่าจ้างตัดเย็บ/ซ่อมแซม ค่าเช่าเสื้อผ้า ค่าซักกรีด/ซักแห้ง

(8) รองเท้า ได้แก่ รองเท้าทุกประเภท รองเท้ากีฬา และค่าซ่อม ค่าเช่าและค่าบริการทำความสะอาดรองเท้า

(9) ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล ได้แก่ ของใช้ส่วนบุคคล และค่าบริการส่วนบุคคล (เสริมสวย จัดฟัน นวด ลดความอ้วน ฯลฯ)

(10) เวชภัณฑ์และค่าตรวจรักษาพยาบาล ได้แก่ ค่ายาและเวชภัณฑ์ที่ซื้อมารักษาเอง (ยาแผนปัจจุบัน/แผนโบราณ ยาสมุนไพร ยาคุมกำเนิดและถุงยางอนามัย วิตามินอาหารเสริม ต่างๆ อุปกรณ์ปฐมพยาบาล) ค่ารักษาพยาบาลที่สถานื่อนามัย/โรงพยาบาลของรัฐ/โรงพยาบาลเอกชน/คลินิกแพทย์ ทั้งกรณีที่เป็นคนไข้นอกและเป็นคนไข้ใน

(11) การเดินทางและการสื่อสาร ประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทาง ได้แก่ ค่าซื้อยานพาหนะ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและการบำรุงรักษาอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามปกติ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางโอกาสพิเศษและท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสื่อสาร ได้แก่ ค่าซื้อเครื่องโทรศัพท์ทุกประเภท ค่าใช้บริการและค่าโทร ค่าสมาชิกและบริการอินเทอร์เน็ต ค่าส่งพัสดุ ไปรษณียากร ฯลฯ

(12) การศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน/ค่าธรรมเนียม/ค่าบำรุงการศึกษาในโรงเรียนหรือสถานศึกษาของรัฐ/เอกชน ค่าหนังสือ เครื่องเขียน อุปกรณ์การเรียน ค่าเรียนพิเศษ/เรียนวิชาชีพ/เรียนดนตรี และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

(13) การบันเทิง การอ่าน และกิจกรรมทางศาสนา ได้แก่ ค่าซื้ออุปกรณ์การบันเทิงและกีฬา ค่าซื้อเครื่องเล่น สัตว์เลี้ยง ไม้ประดับ ค่าผ่านประตูภาพยนตร์ กีฬา การแสดง สวนสนุก พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ ค่าเรียนและเล่นกีฬา ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการอ่าน ยกเว้นหนังสือเรียน และค่าอาหาร/ของถวายพระ/ไหว้เจ้า

(14) การจัดงานพิธีในโอกาสพิเศษ ได้แก่ ค่าจัดงานแต่งงาน งานวันเกิด งานบวช งานศพและอื่นๆ

● ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ได้แก่

(1) ภาษีเงินได้ ภาษีบำรุงท้องที่ ค่าบริการทางการเงิน ค่าธรรมเนียม/ค่าปรับทางกฎหมาย/ค่าทนายความ

(2) ค่าสมาชิกกลุ่มอาชีพ เช่น สหภาพแรงงาน กลุ่มเกษตรกรฯ

(3) เงิน/สิ่งของ ที่ส่งให้บุคคลนอกครัวเรือน

(4) เงินบริจาค/ซื้อสิ่งของให้แก่องค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ

(5) เงินทำบุญ เงินช่วยงานอื่นๆ เช่น งานบวช งานแต่ง ของขวัญ ฯลฯ

(6) ค่าเบี้ยประกันภัย/ทรัพย์สิน/ประกันชีวิต (ไม่รวมประเภทสะสมทรัพย์)

เงินฌาปนกิจศพ และเงินสมทบประกันสังคม

(7) เงินซื้อสลากกินแบ่ง/หวย เล่นม้าแข่งและการพนันอื่นๆ

(8) ดอกเบี้ยจ่าย ดอกเบี้ยเช่า

(9) อื่น ๆ เช่น เงินชดเชยค่าเสียหาย เงินตกหาย/ถูกขโมย ค่านายหน้า

ค่าขนย้ายบ้าน ฯลฯ

5) ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร (Food Expenditure: FE)

ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายหมวดอาหารและเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ และหมวดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

6) ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food Expenditure: NFE)

ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายหมวดที่อยู่อาศัย หมวดเครื่องแต่งบ้าน เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด และการดำเนินการในครัวเรือน หมวดค่าจ้างบุคคลที่ให้บริการแก่ครัวเรือน หมวดผ้า เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย หมวดรองเท้า หมวดของใช้/บริการส่วนบุคคล หมวดเวชภัณฑ์และค่ารักษาพยาบาล หมวดการเดินทาง และการสื่อสาร หมวดการศึกษา หมวดการบันเทิง การอ่าน และกิจกรรมทางศาสนา หมวดการจัดงานพิธีในโอกาสพิเศษ และหมวดยาสูบ

7) เส้นความยากจน (Poverty Line: PL)

เป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้แจกแจงคนจนและคนไม่จน โดยเส้นความยากจนนี้คำนวณขึ้นมาเป็นตัวเลขที่สะท้อนต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายของบุคคลในการได้มาซึ่งอาหารและสินค้าอุปโภคที่จำเป็นพื้นฐานขั้นต่ำของการดำรงชีพ

เส้นความยากจน (Poverty Line) ประกอบด้วยเส้นความยากจนด้านอาหาร (Food Poverty Line: FPL) และเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food Poverty Line: NFPL) รวมกัน หรือ

มีหน่วยเป็นบาท/คน/เดือน และเมื่อรวมเส้นความยากจนของสมาชิกทุกคนในครัวเรือนใด ครัวเรือนหนึ่ง ก็จะได้เส้นความยากจนของครัวเรือนนั้น มีหน่วยเป็นบาท/ครัวเรือน/เดือน

$$“ PL = FPL + NFPL ”$$

ทั้งนี้ แนวคิดเส้นความยากจนด้านอาหารกำหนดขึ้นจากความต้องการสารอาหาร แคลอรี และโปรตีนของคนที่แตกต่างกันตามเพศและอายุ รวมทั้งแบบแผนการบริโภค และค่าครองชีพที่แตกต่างกันตามภูมิภาคและพื้นที่ แต่ได้รับความพึงพอใจหรืออรรถประโยชน์ (Utility) เท่ากัน รายละเอียดดูได้จากภาคผนวก 2 การจัดทำเส้นความยากจน (Poverty Line)

8) ครัวเรือนยากจน

หมายถึง ครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคต่ำกว่าเส้นความยากจนของครัวเรือน (CE < PL)

9) ครัวเรือนไม่ยากจน

หมายถึง ครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคมากกว่าหรือเท่ากับเส้นความยากจนของครัวเรือน (CE > PL)

10) ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1)

หมายถึง ครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายด้านอาหารต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านอาหาร (FE < FPL) และมีค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหารต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร (NFE < NFPL) หรือเขียนเป็นเงื่อนไขได้ว่า

$$“ FE < FPL \quad \text{และ} \quad NFE < NFPL ”$$

11) ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2)

หมายถึง ครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายด้านอาหารต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านอาหาร ($FE < FPL$) แต่มีค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหารมากกว่าหรือเท่ากับเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร ($NFE \geq NFPL$) หรือเขียนเป็นเงื่อนไขได้ว่า

$$“ FE < FPL \quad \text{และ} \quad NFE \geq NFPL ”$$

12) ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3)

หมายถึง ครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายด้านอาหารมากกว่าหรือเท่ากับเส้นความยากจนด้านอาหาร ($FE \geq FPL$) แต่มีค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหารต่ำกว่าเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร ($NFE < NFPL$) หรือเขียนเป็นเงื่อนไขได้ว่า

$$“ FE \geq FPL \quad \text{และ} \quad NFE < NFPL ”$$

13) ครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4)

หมายถึง ครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายด้านอาหารมากกว่าหรือเท่ากับเส้นความยากจนด้านอาหาร ($FE \geq FPL$) และมีค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหารมากกว่าหรือเท่ากับเส้นความยากจนด้านที่ไม่ใช่อาหาร ($NFE \geq NFPL$) หรือเขียนเป็นเงื่อนไขได้ว่า

$$“ FE \geq FPL \quad \text{และ} \quad NFE \geq NFPL ”$$

14) ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร

หมายถึง ครัวเรือนที่เป็นครัวเรือนไม่ยากจน (ตามคำนิยามข้อ (9)) แต่ตกเป็นครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) (ตามคำนิยามข้อ (11))

15) ครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร

หมายถึง ครัวเรือนที่เป็นครัวเรือนไม่ยากจน (ตามคำนิยามข้อ (9)) แต่ตกเป็นครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) (ตามคำนิยามข้อ (12))

ภาคผนวก 2

การจัดทำเส้นความยากจน (Poverty Line)¹

¹ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและเหลื่อมล้ำของประเทศไทย

การจัดทำเส้นความยากจน (Poverty Line)¹

การศึกษาวិเคราะห์ในประเด็นเรื่องความยากจนในประเทศไทย เริ่มได้รับความสนใจในวงวิชาการตั้งแต่ปี 2517 เป็นต้นมา โดยงานศึกษาที่ได้รับการกล่าวถึงและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปคืองานศึกษาของเฮื้อย มีสุข ที่ทำร่วมกับธนาคารโลก โดยเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการพัฒนาตัวชี้วัดความยากจน และเป็นเครื่องมือในการหาขนาดของความจนอย่างเป็นรูปธรรม แม้ว่าในระยะหลังวิธีการศึกษาดังกล่าวจะได้รับคำวิจารณ์ว่ายังมีข้อบกพร่องอยู่หลายจุด แต่การพัฒนาตัวชี้วัดในระยะต่อมาก็ยังคงยึดหลักการและแนวคิดของธนาคารโลกเป็นสำคัญ โดยเฉพาะประเด็นการมีรายได้ที่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารที่จำเป็นต่อการมีชีวิตรอด ต่อมาผู้เสนอแนวคิดในการคำนวณเส้นความยากจนใหม่ คือ ศ.ดร.เมธี ครองแก้ว และ Prof. Nanak Kakwani ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้พัฒนาการคำนวณเส้นความยากจนใหม่ ด้วยการเพิ่มเติมเทคนิคการคำนวณที่ละเอียดรอบคอบมากขึ้น จึงกระทั่งในปี 2545 สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ภายใต้การให้คำปรึกษาของ Prof. Nanak Kakwani จึงได้มีการปรับปรุงแนวคิดในการคำนวณเส้นความยากจนแนวใหม่ โดยเป็นการคำนวณเส้นความยากจนด้านอาหารและเส้นความยากจนในหมวดที่ไม่ใช่อาหารออกจากกันอย่างชัดเจน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการประหยัดจากขนาดของภายในครัวเรือน ซึ่งวิธีการคำนวณเส้นความยากจนดังกล่าวจึงถูกนำมาใช้อย่างเป็นทางการจนถึงปัจจุบัน

1. แนวคิดและเทคนิควิธีการจัดทำเส้นความยากจนใหม่

การจัดทำเส้นความยากจนเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและจำแนกคนที่จนกับคนที่ไม່จนออกจกกันจะอาศัยแนวคิดพื้นฐานจากทฤษฎีอรรถประโยชน์สูงสุดของผู้บริโภค (Utility Theory) โดยเส้นความยากจนจะสะท้อนมาตรฐานการครองชีพขั้นต่ำ (minimum standard of living) ของสังคม สมมติให้มาตรฐานการครองชีพขั้นต่ำเท่ากับระดับอรรถประโยชน์ขั้นต่ำ คือ u^* คนที่มีอรรถประโยชน์ต่ำกว่า u^* จึงเป็นคนจน และความต้องการแคลอรีของแต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับอายุและเพศเป็นหลัก ส่งผลให้ความต้องการอาหารของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน นอกจากนี้ ในส่วนของความต้องการบริโภคสินค้าในหมวดที่ไม่ใช่อาหารยังขึ้นอยู่กับพื้นที่ (ภาคและเขต) ที่อาศัยอยู่ ทำให้ฟังก์ชันอรรถประโยชน์ (utility function) แตกต่างกัน

¹ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและเหลื่อมล้ำของประเทศไทย ปี 2562, หน้า 124 – 132

$$u = u \left[\frac{q_f}{r}, \frac{q_n}{n} \right] \dots\dots\dots (1)$$

โดยที่ q_f และ q_n หมายถึง ปริมาณอาหารและสินค้าในหมวดที่ไม่ใช่อาหารที่บริโภค
 r หมายถึง ความต้องการสารอาหาร (แคลอรี) ของแต่ละบุคคล
 n หมายถึง ความต้องการสินค้าในหมวดที่ไม่ใช่อาหาร

สมมติว่า p_f และ p_n คือ ราคาของอาหารและสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร เราสามารถ maximize utility function โดย

$$u = u \left[\frac{q_f}{r}, \frac{q_n}{n} \right] \dots\dots\dots (2)$$

ในขณะที่งบประมาณจำกัด จะได้

$$p_f \bullet q_f + p_n \bullet q_n \leq x \dots\dots\dots (3)$$

เมื่อ x หมายถึงรายจ่ายหรือรายได้รวม ซึ่งผู้บริโภคสามารถใช้จับจ่ายใช้สอยได้

เมื่อ maximization จะได้ food and non-food demand functions

$$q_f = r \bullet g_f(x, rp_f, np_n) \dots\dots\dots (4)$$

และ

$$q_n = n \bullet g_n(x, rp_f, np_n) \dots\dots\dots (5)$$

สมการข้างต้น คือ Marshallian demand functions (Marshall 1930) ถ้าแทนค่า (4) และ (5) ใน (3) จะได้ cost function

$$x = e(u, rp_f, np_n) \quad \dots\dots\dots (6)$$

คือ ต้นทุนต่ำสุดที่บุคคลใช้เพื่อให้ได้รับอรรถประโยชน์ u

แทนสมการ (6) ใน สมการ (4) และ (5) จะได้ Hicksian food and non-food demand equations (Hicks 1957):

$$q_f = r \cdot g_f(u, rp_f, np_n) \quad \dots\dots\dots (7)$$

และ

$$q_n = n \cdot g_n(u, rp_f, np_n) \quad \dots\dots\dots (8)$$

แทนค่า $u = u^*$ ในสมการ (7) และ (8) จะได้เส้นความยากจนด้านอาหารและเส้นความยากจนในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร

$$F = p_f q_f = r \cdot p_f g_f(u^*, rp_f, np_n) \quad \dots\dots\dots (9)$$

และ

$$NF = p_n q_n = n \cdot p_n g_n(u^*, rp_f, np_n) \quad \dots\dots\dots (10)$$

สมการ (9) และ (10) คือ เส้นความยากจนด้านอาหารและเส้นความยากจนในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร ณ จุดที่แต่ละบุคคลได้รับอรรถประโยชน์ที่ระดับ u^* ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีเส้นความยากจนที่แตกต่างกัน ขึ้นกับความต้องการแคลอรีและความต้องการบริโภคสินค้าในหมวดที่ไม่ใช่อาหาร เส้นความยากจนรวม คือ ผลรวมของเส้นความยากจนด้านอาหารและเส้นความยากจนในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร

จากสมการ (9) และ (10) ถ้าเรารู้ u^* เราสามารถหาเส้นความยากจนด้านอาหารและเส้นความยากจนในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหารได้ ซึ่งทั้งสองเส้นมีลักษณะ consistent ปัญหาคือเราจะกำหนด u^* ได้อย่างไร

สมมติว่า c คือสูตรแปลงปริมาณอาหาร (q_f) เป็นปริมาณแคลอรี ดังนั้น $c \cdot q_f$ คือแคลอรีที่ได้รับจากตะกร้าอาหาร q_f ซึ่งจะเท่ากับความต้องการแคลอรี (r) จากสมการ (9) จะได้

$$c \cdot g_f(u^*, rp_f, np_n) = 1 \quad \dots\dots\dots (11)$$

กำหนดให้ r, p_f, n, p_n คงที่ ดังนั้น

$$F = p_f q_f = rp_f g_f(u^*) \quad \dots\dots\dots (12)$$

เนื่องจากเส้นความยากจนด้านอาหารสามารถเขียนให้อยู่ในรูปของความต้องการแคลอรีและ calorie cost (ซึ่งก็คือค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหาร 1 แคลอรี) ดังนั้นสมการ (12) สามารถเขียนใหม่ได้ดังนี้

$$c \text{ cost} = p_f g_f(u^*) \quad \dots\dots\dots (13)$$

หมายความว่า calorie cost ขึ้นอยู่กับ 2 ปัจจัย คือ ราคาอาหาร และอรรถประโยชน์ u^* หมายถึง ต้นทุนอาหารที่แท้จริง (real calorie cost) หลังจากปรับราคาจะเท่ากับ

$$c \text{ cost}^* = g_f(u^*) \quad \dots\dots\dots (14)$$

เนื่องจาก $g_f(u^*)$ เป็น monotonically increasing function ของ u^* มินิว่าสมการ (14) เป็น monotonically increasing function ของ u^* ซึ่งตรงกับ Lemma 1 (Lemma 1: ถ้าคนสองคนมีต้นทุนอาหารที่แท้จริงเท่ากัน ณ จุดที่ทั้งคู่ได้รับสารอาหารที่เหมาะสม หมายความว่าทั้งคู่ได้รับอรรถประโยชน์เท่ากัน) หมายความว่าเราสามารถกำหนดมาตรฐานการครองชีพขั้นต่ำ u^* โดยใช้ต้นทุนอาหารที่แท้จริง (real calorie cost) ซึ่งต้นทุนอาหารที่แท้จริงคำนวณได้จากผู้ที่มียรายได้ 20% ล่าง (bottom quintile: quintile1)

1.1. เส้นความยากจนด้านอาหาร

การคำนวณเส้นความยากจนด้านอาหารควรมีการปรับปรุงทุก 10 ปี เพื่อให้สามารถสะท้อนแบบแผนการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการบริโภคจะมีผลต่อการคำนวณดัชนีราคาสินค้ารายพื้นที่ (spatial price indices: SPI) และต้นทุนสารอาหาร โดยในส่วนของ การกำหนดความต้องการสารอาหารขั้นต่ำของคนไทยนั้น กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อร่วมกันกำหนดความต้องการสารอาหารขั้นต่ำของคนไทย และพบว่าแนวโน้มคนไทยมีความต้องการแคลอรีน้อยลง แต่ต้องการโปรตีนมากขึ้น ซึ่งข้อมูลความต้องการสารอาหารขั้นต่ำดังกล่าวจะกลายเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการคำนวณเส้นความยากจนด้านอาหาร

ทั้งนี้ การคำนวณเส้นความยากจนด้านอาหารจะอาศัยทฤษฎีการบริโภคตามที่ได้พิสูจน์มาแล้วข้างต้นว่า ควรเป็นรูปแบบการบริโภคที่ทุกคนได้รับอรรถประโยชน์เท่ากัน ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในภูมิภาคใด หรืออยู่ในเขตเมืองหรือชนบท

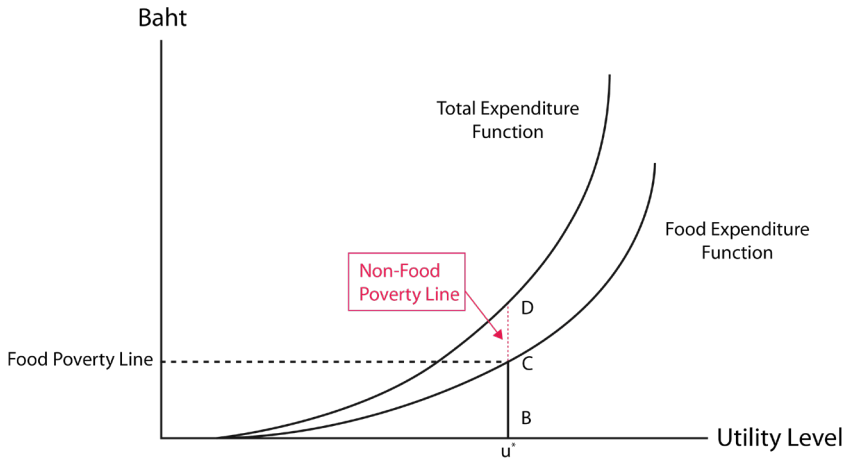
นอกจากนี้ ทฤษฎีอรรถประโยชน์ได้รับการพิสูจน์แล้วว่า อรรถประโยชน์ที่ผู้บริโภคได้รับเป็น monotonic increasing function ของต้นทุนสารอาหาร ดังนั้น คนที่มีรูปแบบการบริโภคที่แตกต่างกันย่อมมีต้นทุนสารอาหารที่ต่างกัน (หมายถึงผู้ที่บริโภคอาหารราคาแพงย่อมต้องจ่ายเงินมากกว่า) ดังนั้นการกำหนดต้นทุนสารอาหารจะทำให้เราสามารถกำหนดระดับอรรถประโยชน์สำหรับรูปแบบการบริโภคที่แตกต่างกันได้ โดยได้รับอรรถประโยชน์เท่ากันถึงแม้จะอยู่คนละพื้นที่และมีรูปแบบการบริโภคแตกต่างกัน

ด้วยเหตุนี้ เส้นความยากจนด้านอาหาร จึงถูกกำหนดโดยต้นทุนสารอาหารและต้นทุนโปรตีน (Calorie cost and protein cost) ของประชากร 10% ที่จนที่สุด โดยที่ต้นทุนสารอาหารนี้คำนวณโดยใช้ราคาในแต่ละภูมิภาคและเขตของอาหารแต่ละรายการ ก่อนที่จะถ่วงน้ำหนักด้วยสัดส่วนประชากรเพื่อคำนวณหาต้นทุนเฉลี่ยระดับประเทศและใช้ดัชนีราคาอาหารรายพื้นที่ (SPI) เป็นตัวปรับความแตกต่างของพื้นที่ (ภาค/เขต) อีกครั้ง

1.2. เส้นความยากจนในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร

แนวคิดในการคำนวณเส้นความยากจนในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหารตามแผนภาพด้านล่าง ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอรรถประโยชน์กับค่าใช้จ่ายด้านอาหาร และค่าใช้จ่ายรวม โดยเมื่อกำหนดเส้นความยากจนด้านอาหาร (จุด C บนเส้นค่าใช้จ่ายด้านอาหาร) บุคคลจะได้อรรถประโยชน์เท่ากับ u^* ที่จุด B อรรถประโยชน์ที่จุดนี้ เราสามารถคำนวณหาค่าใช้จ่ายรวมได้ (จุด D) ซึ่งสะท้อนถึงเส้นความยากจนรวม (BD) ที่มีความคงเส้นคงวาระหว่างเส้นความยากจนด้านอาหาร (BC) และเส้นความยากจนหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร (CD)

ภาพ ๗.2.1 แนวคิดในการคำนวณเส้นความยากจนในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร

ในการนำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ มีขั้นตอนในการคำนวณ ดังนี้ (1) คำนวณหา food welfare เท่ากับ ค่าใช้จ่ายด้านอาหารต่อหัวของครัวเรือนหารเส้นความยากจนด้านอาหารคูณ 100 ถ้า food welfare มีค่าเท่ากับ 100 หมายความว่า ค่าใช้จ่ายด้านอาหารต่อหัวของครัวเรือนเท่ากับ เส้นความยากจนด้านอาหาร (2) เลือกครัวเรือนที่มีค่า food welfare อยู่ระหว่าง 90-110 และ (3) หาค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหารของกลุ่มที่มี food welfare อยู่ระหว่าง 90-110 จะได้เส้นความยากจนในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร

โดยแบ่งกลุ่มหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหารขั้นพื้นฐาน สามารถจำแนกออกเป็น 9 กลุ่ม ดังนี้ (1) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย (2) ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน (3) ค่าจ้างบุคคลที่ให้บริการครัวเรือน (4) ค่าเสื้อผ้า (5) ค่ารองเท้า (6) ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล (7) ค่ารักษาพยาบาล (8) ค่าเดินทางและการสื่อสาร และ (9) ค่าใช้จ่ายการศึกษา

1.3. การประหยัดจากขนาด (Economy of scale)

การอาศัยอยู่ร่วมกันในครัวเรือนจะส่งผลให้ผลของการประหยัดจากขนาดขึ้น โดยค่าใช้จ่ายบางรายการที่สามารถใช้ร่วมกันได้โดยไม่ทำให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมาก เช่น ค่าแสงสว่าง การอยู่คนเดียวหรืออยู่สองคน อาจมีค่าใช้จ่ายเท่า ๆ กันได้ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม อาจมีค่าใช้จ่ายบางรายการที่ไม่สามารถใช้ร่วมกันได้ เช่น ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น หรือใช้ร่วมกันได้น้อย เช่น ค่าเสื้อผ้าและรองเท้า เป็นต้น แต่ถ้าเราสามารถยอมให้ค่าใช้จ่ายบางหมวดสามารถใช้ร่วมกันได้ จะทำให้เส้นความยากจนในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหารจะเป็นผลรวมของ

$$MNFPL = \sum_{n=1}^9 MNFPL_n$$

เมื่อ $MNFPL_n$ คือ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของสินค้าที่ไม่ใช่อาหารหมวด j โดยที่ j หมายถึง สินค้าหมวด 1 — 9 (ตามที่กล่าวข้างต้น) กำหนดขนาดของการประหยัดจากขนาดให้แต่ละหมวดสินค้า (economy of scale parameter)

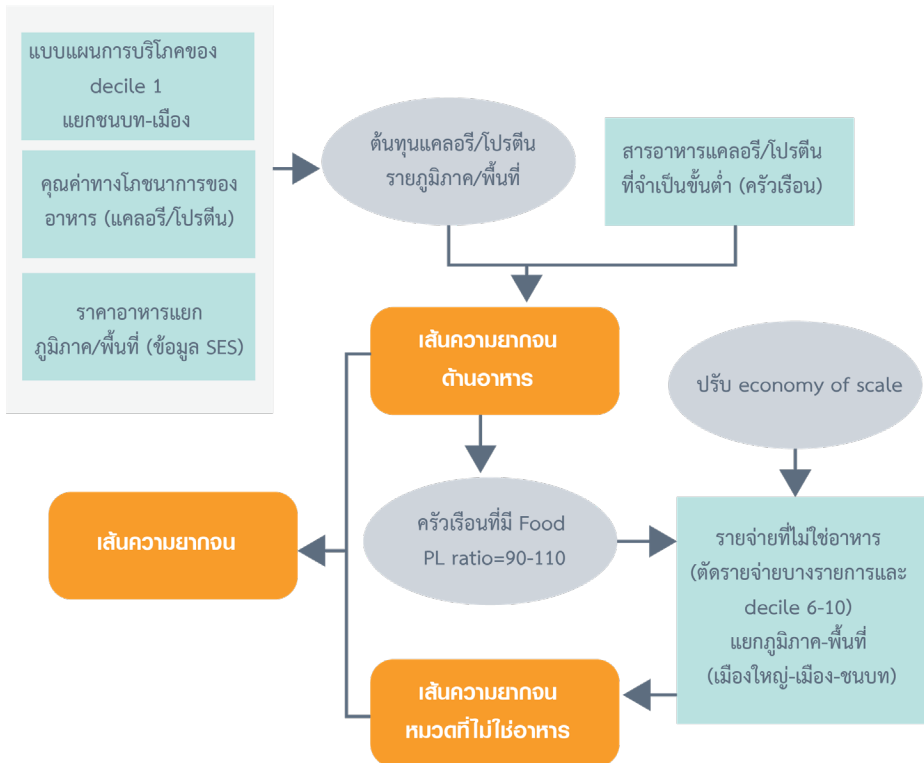
$$NFPL_{hm} = k \cdot MNFPL_n \cdot HS_h^{(\theta_n - 1)}$$

ถ้า θ_n เท่ากับ 1 หมายความว่า สินค้าหมวด j เป็นสินค้าที่ไม่สามารถใช้ร่วมกันได้ แต่ถ้า θ_n เท่ากับ 0 หมายความว่าสินค้าหมวดดังกล่าวเป็นสินค้าที่ใช้ร่วมกันได้อย่างสมบูรณ์ โดยที่จำนวนผู้ใช้ไม่มีผลทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้น ค่า k เป็นค่าคงที่ ดังนั้น ค่าเฉลี่ยของ $NFPL_{hm}$ เท่ากับค่าเฉลี่ยของ $MNFPL_n$ ซึ่งหมายความว่า การยอมให้มีการประหยัดจากขนาดในแต่ละครัวเรือน ไม่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่าเฉลี่ยของประชากร

2. วิธีการคำนวณเส้นความยากจนใหม่ (Poverty line)

ขั้นตอนการคำนวณเส้นความยากจนใหม่จะเริ่มจากการคำนวณเส้นความยากจนด้านอาหาร จากนั้นจึงคำนวณเส้นความยากจนในหมวดที่ไม่ใช่อาหาร และนำค่าทั้งสองส่วนรวมกันเป็นเส้นความยากจนใหม่ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการคำนวณสามารถอธิบายได้ ดังนี้

ภาพ ๗.2.2 ขั้นตอนและเทคนิคการคำนวณเส้นความยากจนใหม่

การคำนวณเส้นความยากจนด้านอาหาร

(1) ใช้แบบแผนการบริโภคอาหารของคนที่อยู่ใน decile 1 หรือ 10% ของประชากรที่จนที่สุดจากการจัดลำดับด้วยรายจ่ายบริโภคต่อหัว (per capita consumption expenditure) โดยแยกเป็นแบบแผนการบริโภคของคนเมืองและคนชนบท (Q_{ai}) เพื่อใช้เป็นตะกร้าอาหารสำหรับคำนวณต้นทุนสารอาหาร โดยที่ a หมายถึง เขตเมืองและเขตชนบท i หมายถึง รายการอาหาร

(2) แบบแผนการบริโภคนี้จะนำไปคำนวณหาปริมาณพลังงาน (แคลอรี) และปริมาณโปรตีนที่ได้รับ ($CalDI_a$ และ $ProDI_a$)

$$CalDI_a = \sum_i (Q_{ai} \cdot C_i)$$

$$ProDI_a = \sum_i (Q_{ai} \cdot Pt_i)$$

หรือ

Calories/protein obtained = ผลรวมของ (ปริมาณการบริโภคอาหารแต่ละรายการ
x ปริมาณแคลอรี/โปรตีนที่ได้จากอาหารแต่ละรายการ)

(3) คำนวณต้นทุนสารอาหารและโปรตีน (Cost of calories/protein) ในแต่ละพื้นที่ (9 พื้นที่: r)
(5 ภูมิภาค 2 เขต ยกเว้นกรุงเทพฯ ซึ่งไม่มีเขตชนบท) ดังนี้

$$CalCost_r = \frac{\sum_{i=1}^n (Q_{ai} \cdot P_{ri}) \cdot 1,000}{CalDI_a}$$

$$ProCost_r = \frac{\sum_{i=1}^n (Q_{ai} \cdot P_{ri}) \cdot 100}{ProDI_a}$$

หรือ

Calories cost = $\frac{\text{ผลรวมของรายจ่ายอาหารทุกรายการในแต่ละพื้นที่} \times 1,000}{\text{calories obtained}}$

Protein cost = $\frac{\text{ผลรวมรายจ่ายอาหารทุกรายการในแต่ละพื้นที่} \times 100}{\text{protein obtained}}$

(4) คำนวณปริมาณแคลอรีและโปรตีนขั้นต่ำที่จำเป็นสำหรับสมาชิกในครัวเรือน และหาค่าเฉลี่ยต่อหัว (p_{cal_h} และ p_{pro_h}) โดยใช้ข้อมูลความต้องการพลังงานและโปรตีนสำหรับแต่ละช่วงอายุและเพศ ($cal_{require}$ และ $pro_{require}$) มาคำนวณหาปริมาณแคลอรีและโปรตีนที่แต่ละครัวเรือนควรจะได้รับในแต่ละวัน และเมื่อหารด้วยจำนวนสมาชิกในครัวเรือน (n) จะได้ปริมาณพลังงาน (แคลอรี) และโปรตีนเฉลี่ยต่อหัวของแต่ละครัวเรือน

$$Pcal_h = \frac{\sum_{i=1}^n age \& sex_i \cdot cal_require}{household\ size_h}$$

$$Ppro_h = \frac{\sum_{i=1}^n age \& sex_i \cdot pro_require}{household\ size_h}$$

(5) คำนวนจำนวนเงินที่ครัวเรือนต้องใช้เพื่อให้ได้แคลอรีหรือโปรตีนใน 1 เดือน (30 วัน)

$$Ecal_h = \left[\left(\frac{30 \cdot Pcal_h}{1,000} \right) \cdot Cal\ Cost_r \right] \cdot HS_h^{(\theta_j-1)}$$

$$Epal_h = \left[\left(\frac{30 \cdot Ppro_h}{100} \right) \cdot Pro\ Cost_r \right] \cdot HS_h^{(\theta_j-1)}$$

หรือ

ต้นทุนแคลอรี 1 เดือน = แคลอรีเฉลี่ยต่อหัว x 30/1000 x calories cost
x (ขนาดของครัวเรือน)^(0.9-1)

ต้นทุนโปรตีน 1 เดือน = โปรตีนเฉลี่ยต่อหัวที่ x 30/100 x protein cost
x (ขนาดของครัวเรือน)^(0.9-1)

การคูณขนาดของครัวเรือน ($\theta-1$) เป็นการปรับ economy of scale โดยให้ $\theta = 0.9$ หมายถึง การประหยัดจากขนาดของค่าใช้จ่ายด้านอาหาร ซึ่งสมมติว่าเท่ากับ 0.9 มินั้หมายความว่าค่าใช้จ่ายด้านอาหารสามารถแบ่งกันได้ระหว่างสมาชิกในครอบครัว แต่ไม่มากนัก

(6) เปรียบเทียบเส้นความยากจนด้านอาหารของครัวเรือนที่คำนวณโดยใช้ความต้องการด้านแคลอรีและโปรตีน (calorie-base and protein-base) และเลือกค่าที่สูงกว่าสำหรับใช้เป็นเส้นความยากจนด้านอาหารของครัวเรือน เส้นความยากจนด้านอาหารของแต่ละครัวเรือนที่คำนวณได้นี้ แสดงว่าครัวเรือนสามารถได้รับทั้งแคลอรีและโปรตีนตามปริมาณขั้นต่ำที่ครัวเรือนควรจะได้รับ

$$Fline_h = \max(Ecal_h, Epro_h)$$

การคำนวณเส้นความยากจนในหมวดที่ไม่ใช่อาหาร (non-food poverty line)

การคำนวณเส้นความยากจนในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหารยังคงยึดทฤษฎีเรื่องอรรถประโยชน์ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

(1) คำนวณหา Poverty Line food ratio (PL food) ซึ่งเท่ากับ ค่าใช้จ่ายด้านอาหารต่อหัวของครัวเรือนหาร เส้นความยากจนด้านอาหารคูณ 100 ถ้า PL food มีค่าเท่ากับ 100 หมายความว่า ค่าใช้จ่ายด้านอาหารต่อหัวของครัวเรือนเท่ากับเส้นความยากจนด้านอาหาร แต่เนื่องจากจำนวนครัวเรือนที่จะเป็นตัวแทนดังกล่าวอาจมีจำนวนน้อยเกินไป เพื่อให้ได้ตัวแทนที่ดีกว่าจึงใช้วิธีคำนวณหาเลือกครัวเรือนที่มีค่า PL food อยู่ระหว่าง 90–110

$$PL\ food_h = \frac{FExp_h}{Fline_h} \cdot 100$$

(2) เมื่อได้ครัวเรือนที่อยู่ช่วง PL food แล้ว ให้ตัดรายจ่ายในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหารบางรายการ ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาลคนในนอก (รายการ 7.2) ค่าชื้อยานพาหนะ (รายการ 8.1) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ (รายการ 8.2) ค่าเล่าเรียนในโรงเรียนเอกชน (รายการ 9.2) ค่าการศึกษาอื่น ๆ (รายการ 9.5) และตัดตัวอย่างครัวเรือนที่อยู่ใน decile6–decile10 เนื่องจากรายการใช้จ่ายดังกล่าว และรายจ่ายของครัวเรือนในกลุ่ม decile6–decile10 ไม่ควรจะถูกนับรวมเพื่อสะท้อนพฤติกรรมการใช้จ่ายในหมวดที่ไม่ใช่อาหารของคนจน

(3) หาค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหารของกลุ่มที่เหลือ แยกเป็น 9 พื้นที่ โดยที่พื้นที่กรุงเทพฯ จะรวมเมืองใหญ่ ได้แก่ สมุทรปราการ เชียงใหม่ ภูเก็ต และตรัง เพื่อให้มีจำนวนตัวอย่างมากเพียงพอในการเป็นตัวแทนการคำนวณรายจ่ายที่ไม่ใช่อาหารของคนกรุงเทพฯ จะได้รายจ่ายในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหารเฉลี่ยต่อหัว (per capita non-food expenditure) ของครัวเรือนกลุ่มดังกล่าวจำแนกตามพื้นที่ โดยแบ่งกลุ่มสินค้าที่ไม่ใช่อาหารออกเป็น 9 กลุ่ม ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่าจ้างบุคคลที่ให้บริการครัวเรือน ค่าเสื้อผ้า ค่ารองเท้า ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล ค่ารักษาพยาบาล ค่าเดินทางและการสื่อสาร ค่าใช้จ่ายการศึกษา

$$NF_{rj} = \sum_{h \text{ in } r} NF_{hj} / I_r$$

โดยที่ NF_{rj} เป็นค่าเฉลี่ยเฉพาะครัวเรือนในพื้นที่ r
 NF_{hj} เป็นรายจ่ายต่อสินค้าหมวด j ของครัวเรือน h และ
 I_r แทนจำนวนประชากรในพื้นที่ r

(4) คำนวณค่าใช้จ่ายในหมวดที่ไม่ใช่อาหารของแต่ละครัวเรือน โดยใช้ค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหารทั้ง 9 กลุ่ม และแยกตามพื้นที่ และปรับการประหยัดจากขนาด (Economy of scale) ดังนี้

$$NFPL_{hj} = k \cdot NF_{rj} \cdot HS_h^{(\theta_j - 1)}$$

(5) หาผลรวมของรายจ่ายหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหารทั้ง 9 หมวด จะได้เส้นความยากจนในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหารของครัวเรือน (non-food poverty)

$$NFl ine_h = \sum_{j=1}^9 NFPL_{hj}$$

เส้นความยากจนของครัวเรือน คือ ผลรวมของเส้นความยากจนด้านอาหาร และเส้นความยากจนในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร

$$PovLine_h = Fline_h + NFl ine_h$$

ภาคผนวก 3
ขั้นตอนและการแปลผล
การวิเคราะห์

ขั้นตอนและการแปลผลการวิเคราะห์

ขั้นตอนการวิเคราะห์

1. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาตัวแปรอิสระมีสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันในระดับค่อนข้างสูง (Multicollinearity) โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) โดยมีเกณฑ์คือจะต้องมีความสัมพันธ์กันเองไม่เกิน 0.700

2. ทดสอบการเลือกตัวแบบ (Model) ที่เหมาะสม พิจารณาจาก Goodness of Fit ของตัวแบบ ได้แก่

- Classification Table แสดงการคำนวณค่าความน่าจะเป็นของการพยากรณ์ของตัวแบบ (Predictive efficiency) ค่าของ Percentage correctly classified สูง แสดงว่าตัวแบบนั้นมีความแม่นยำในการพยากรณ์

- Pseudo R² (Cox & Snell R Square, Nagelkerke R Square) คือ ค่าที่บอกสัดส่วนหรือเปอร์เซ็นต์ความแปรปรวนของตัวแปรตามที่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปรอิสระ

- Maximum Likelihood Estimation (MLE) ใช้ในการประมาณค่า Likelihood Function และนำฟังก์ชันที่ได้มาไว้เปรียบเทียบตัวแบบ โดยการเปรียบเทียบด้วยค่า -2 Loglikelihood ถ้าตัวแบบใดที่มีค่าต่ำกว่าแสดงถึงความเหมาะสมของตัวแบบที่ดีกว่า

- Model Chi-square หรือ Likelihood Ratio (LR) Test ใช้ทดสอบ Overall model เพื่อทดสอบโอกาสที่ตัวแปรตามจะขึ้นกับตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว หรือตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม

3. ทดสอบสมมติฐานของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติก (β) โดยใช้สถิติทดสอบ Wald statistic ซึ่งทดสอบโอกาสที่ตัวแปรตามจะขึ้นกับตัวแปรอิสระแต่ละตัว หรือตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามหรือไม่

4. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นหนี้ของครัวเรือนเกษตร โดยใช้การถดถอยโลจิสติกเชิงพหุแบบทวิภาค (Binary Logistic Regression)

การแปลผลการวิเคราะห์

เพื่อให้่ายต่อการแปลผลการวิเคราะห์ Binary Logistic Regression จะพิจารณาจากค่า Odds Ratio (OR) เนื่องจากการแปลผลจากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) มีความยากต่อการตีความ

Odds Ratio (OR) คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของความน่าจะเป็นหรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ เมื่อตัวแปรอิสระเปลี่ยนไปหนึ่งหน่วย สำหรับรายงานเล่มนี้ คือ โอกาสที่ครัวเรือนจะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร (หรือครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร) เมื่อครัวเรือนมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งเทียบกับกลุ่มอ้างอิง โดยกลุ่มอ้างอิงจะมีค่า Odds Ratio เท่ากับ 1 ซึ่งรายงานเล่มนี้ตัวแปรอิสระประกอบไปด้วย ตัวแปรที่มีลักษณะเชิงกลุ่ม และตัวแปรแบบต่อเนื่อง ซึ่งมีการแปลผลของค่า Odds Ratio แตกต่างกัน ดังนี้

กรณีที่ตัวแปรอิสระเป็นตัวเลขกลุ่ม

Odds Ratio > 1 หมายถึง ครัวเรือนที่อยู่ในกลุ่มที่สนใจมีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร (หรือครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร) มากกว่ากลุ่มอ้างอิงมากกว่า 1 เท่า (หรือร้อยละ $(\text{Odds Ratio} - 1) \times 100$)

ตัวอย่างเช่น กำหนดให้กลุ่มที่สนใจ คือ ครัวเรือนที่อยู่ในเขตเทศบาล และกลุ่มอ้างอิงเป็นครัวเรือนที่อยู่นอกเขตเทศบาล ถ้าค่า Odds Ratio เท่ากับ 1.225 หมายถึง ครัวเรือนที่อยู่ในเขตเทศบาลมีโอกาสเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร มากกว่านอกเขตเทศบาลประมาณ 1.2 เท่า

Odds Ratio < 1 หมายถึง ครัวเรือนเลขตรที่อยู่ในกลุ่มที่สนใจมีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร (หรือครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร) น้อยกว่ากลุ่มอ้างอิงน้อยกว่า 1 เท่า (หรือร้อยละ $(1 - \text{Odds Ratio}) \times 100$)

ตัวอย่างเช่น กำหนดให้กลุ่มที่สนใจ คือ ครัวเรือนที่อยู่ในภาคเหนือ และกลุ่มอ้างอิงเป็นครัวเรือนที่อยู่ในภาคใต้ ถ้าค่า Odds Ratio เท่ากับ 0.743 หมายถึง ครัวเรือนที่อยู่ในภาคเหนือมีโอกาสเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร น้อยกว่าครัวเรือนในภาคใต้ ร้อยละ 25.7

Odds Ratio = 1 หมายถึง ครัวเรือนที่อยู่ในกลุ่มที่สนใจมีโอกาสที่จะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร (หรือครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร) เท่ากับกลุ่มอ้างอิง นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่สนใจ (ตัวแปรอิสระ) ไม่มีผลต่อตัวแปรตาม

กรณีที่ตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ

$Odds Ratio > 1$ หมายถึง เมื่อค่าของครัวเรือนที่อยู่ในกลุ่มที่สนใจเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้โอกาสที่ครัวเรือนจะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร (หรือครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร) เพิ่มขึ้นมากกว่า 1 เท่า เมื่อเทียบกับค่าเดิม (หรือร้อยละ $(Odds Ratio - 1) \times 100$) โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยโลจิสติกมีค่าเป็นบวก

ตัวอย่างเช่น กำหนดให้กลุ่มที่สนใจ คือ จำนวนห้องที่ชื้นแฉะ ถ้าค่า $Odds Ratio$ เท่ากับ 1.057 หมายถึง เมื่อครัวเรือนมีจำนวนห้องที่ชื้นแฉะเพิ่มขึ้น 1 ห้อง มีโอกาสเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหารเพิ่มขึ้น 1.057 เท่า หรือร้อยละ 5.7

$Odds Ratio < 1$ หมายถึง เมื่อค่าของครัวเรือนที่อยู่ในกลุ่มที่สนใจเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้โอกาสที่ครัวเรือนจะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร (หรือครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร) ลดลงน้อยกว่า 1 เท่า เมื่อเทียบกับค่าเดิม (หรือร้อยละ $(1 - Odds Ratio) \times 100$) โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยโลจิสติกมีค่าเป็นลบ

ตัวอย่างเช่น กำหนดให้กลุ่มที่สนใจ คือ จำนวนเด็กในครัวเรือน ถ้าค่า $Odds Ratio$ เท่ากับ 0.717 หมายถึง เมื่อครัวเรือนมีจำนวนเด็กเพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร ลดลง 0.717 เท่า หรือลดลง ร้อยละ 28.3

$Odds Ratio = 1$ หมายถึง เมื่อค่าของครัวเรือนที่อยู่ในกลุ่มที่สนใจเพิ่มขึ้น (ลดลง) ทำให้โอกาสที่ครัวเรือนจะเป็นครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านอาหาร (หรือครัวเรือนไม่ยากจนแต่ยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร) ไม่เปลี่ยนแปลง นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่สนใจ (ตัวแปรอิสระ) ไม่มีผลต่อตัวแปรตาม

ตาราง ๗3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Correlation Matrix)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	1																		
2	-0.193**	1																	
3	-0.182**	-0.322**	1																
4	-0.195**	-0.344**	-0.326**	1															
5	-0.142**	-0.250**	-0.237**	-0.254**	1														
6	0.168**	-0.049**	-0.038**	-0.002	-0.032**	1													
7	-0.151**	-0.026**	0.023**	0.149**	-0.052**	-0.153**	1												
8	-0.080**	-0.035**	-0.028**	0.058**	0.070**	-0.077**	0.018**	1											
9	-0.053**	-0.022**	0.069**	0.046**	-0.066**	-0.016**	0.242**	-0.053**	1										
10	0.116**	0.028**	-0.090**	-0.073**	0.065**	0.049**	-0.194**	0.446**	-0.126**	1									
11	0.000	-0.023**	-0.001	0.020**	0.005	0.019**	-0.014**	-0.013**	0.011**	0.026**	1								
12	-0.023**	-0.063**	0.044**	0.026**	0.012**	0.005	-0.002	0.204**	0.219**	0.415**	0.055**	1							
13	0.162**	0.094**	0.007	-0.142**	-0.082**	0.175**	-0.269**	-0.008*	0.055**	0.277**	0.046**	0.294**	1						
14	-0.064**	-0.026**	0.093**	-0.002	-0.022**	-0.011**	-0.001	0.138**	0.080**	0.257**	0.067**	0.302**	0.240**	1					
15	-0.046**	0.010*	0.000	0.043**	-0.026**	-0.020**	0.054**	0.069**	0.108**	0.143**	0.080**	0.204**	0.156**	0.344**	1				
16	-0.301**	0.005	0.063**	0.090**	0.059**	-0.076**	0.051**	0.174**	-0.052**	0.223**	0.036**	0.172**	-0.009*	0.245**	0.200**	1			
17	-0.085**	0.044**	0.042**	0.010*	-0.044**	-0.055**	-0.045**	0.116**	-0.004	0.298**	0.028**	0.240**	0.196**	0.235**	0.139**	0.169**	1		
18	-0.148**	-0.068**	-0.010*	0.126**	0.063**	-0.146**	0.245**	0.612**	0.146**	0.423**	-0.003	0.311**	-0.130**	0.180**	0.124**	0.267**	0.173**	1	
19	-0.193**	-0.151**	0.122**	0.208**	-0.054**	-0.141**	0.286**	0.168**	0.204**	-0.016**	-0.009*	0.087**	-0.274**	0.045**	0.054**	0.147**	-0.031**	0.426**	1

หมายเหตุ: 1=กรุงเทพฯ และ 3 จังหวัด 2=ภาคกลาง 3=ภาคเหนือ 4=ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5=ภาคใต้ 6=ในเขตเทศบาล 7=การศึกษาสูงสุดของหัวหน้าครัวเรือนเป็นระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า 8=จำนวนเด็ก
9=จำนวนผู้สูงอายุ 10=จำนวนสมาชิกที่มีการใช้อินเทอร์เน็ต 11=ที่อยู่อาศัยเป็นตึก/ไม้/ครึ่งตึกครึ่งไม้ 12=จำนวนห้องที่ใช้นอน 13=การเป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ 14=การเป็นเจ้าของเครื่องซักผ้าฝาบน
15=การเป็นเจ้าของตู้เย็น 16=การเป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์ 17=การเป็นเจ้าของรถปิคอัพ/รถบรรทุกเล็ก/รถตู้ 18=จำนวนผู้มีสิทธิบัตรทอง 19=จำนวนผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

*แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ภาคผนวก 4

ตารางข้อมูลสถิติ

ตารางข้อมูลสถิติ

ในภาคผนวกส่วนนี้ นำเสนอข้อมูลสถิติของครัวเรือน จำแนกตามประเภทครัวเรือน 4 ประเภท ได้แก่ ครัวเรือนยากจนแฝงทั้งสองด้าน (ประเภทที่ 1) ครัวเรือนยากจนแฝงด้านอาหาร (ประเภทที่ 2) ครัวเรือนยากจนแฝงด้านที่ไม่ใช่อาหาร (ประเภทที่ 3) และครัวเรือนไม่ยากจนแฝง (ประเภทที่ 4) โดยมีการนำเสนอ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับประเทศ (ทั่วราชอาณาจักร) ระดับภาค (1. กรุงเทพมหานครและ 3 จังหวัด 2. ภาคกลาง 3. ภาคเหนือ 4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 5. ภาคใต้) และระดับจังหวัด ทั้ง 77 จังหวัด

ข้อมูลสถิติดังกล่าว ประมวลผลมาจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2563 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งมีจำนวนตัวอย่าง 48,210 ครัวเรือน โดยไม่มีการถ่วงน้ำหนักข้อมูลตัวอย่าง (Unweighted Data) ดังนั้น จึงไม่สามารถอ้างอิงไปยังประชากรได้ และสามารถสรุปได้เพียงภายใต้ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม ก็เป็นข้อมูลสถิติเบื้องต้นที่เพียงพอให้เห็นถึงสถานการณ์ความยากจนแฝงของครัวเรือน ทั่วราชอาณาจักร ในแต่ละภาค และในแต่ละจังหวัดได้

อนึ่ง ในตารางสถิติบางตาราง ผลรวมของแต่ละจำนวนอาจไม่เท่ากับยอดรวม และข้อมูลในแต่ละตารางอาจมีความแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากข้อมูลแต่ละจำนวนมีการปิดเศษโดยอิสระจากกัน

ตาราง ๗4.1 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

ทั่วราชอาณาจักร

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	1,477 (3.1)	6,575 (13.6)	1,881 (3.9)	38,277 (79.4)	48,210 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	1,477 (3.1)	1,472 (3.1)	428 (0.9)	0 (0.0)	3,377 (7.0)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	5,103 (10.6)	1,453 (3.0)	38,277 (79.4)	44,833 (93.0)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.41	3.58	2.42	2.66	2.80
จำนวนเด็ก	0.91	0.62	0.60	0.42	0.47
จำนวนวัยแรงงาน	1.60	2.03	1.15	1.63	1.66
จำนวนผู้สูงอายุ	0.90	0.94	0.67	0.62	0.67
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,564	12,460	7,644	19,347	17,560
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,778	4,405	5,214	7,827	7,134
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,786	8,054	2,430	11,520	10,425
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.01	0.09	0.00	0.22	0.19
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.07	0.00	0.18	0.16
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.54	0.57	0.47	0.31	0.36
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.10	1.95	0.87	1.86	1.81
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	144	313	118	403	372
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	94	309	86	441	399

ตาราง ๗4.2 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
กรุงเทพมหานครและ 3 จังหวัด¹

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	12 (0.3)	122 (2.6)	52 (1.1)	4,561 (96.1)	4,747 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	12 (0.3)	7 (0.1)	4 (0.1)	0 (0.0)	23 (0.5)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	115 (2.4)	48 (1.0)	4,561 (96.1)	4,724 (99.5)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.00	3.48	1.73	2.58	2.59
จำนวนเด็ก	0.25	0.41	0.33	0.27	0.28
จำนวนวัยแรงงาน	0.50	2.10	1.19	1.78	1.78
จำนวนผู้สูงอายุ	1.25	0.97	0.21	0.53	0.54
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,106	19,366	8,631	27,835	27,350
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	2,555	5,039	5,842	10,224	10,023
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,551	14,327	2,790	17,611	17,326
มีตัวตนดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.25	0.00	0.37	0.36
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.23	0.00	0.33	0.33
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.25	0.45	0.21	0.13	0.14
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.58	2.29	1.15	2.19	2.18
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	134	587	241	624	618
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	75	517	117	712	699

¹3 จังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรปราการ

ตาราง ๗4.3 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

ภาคกลาง

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	316 (2.6)	1,318 (10.8)	596 (4.9)	9,995 (81.8)	12,225 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	316 (2.6)	204 (1.7)	134 (1.1)	0 (0.0)	654 (5.3)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	1,114 (9.1)	462 (3.8)	9,995 (81.8)	11,571 (94.7)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.08	3.68	2.25	2.65	2.75
จำนวนเด็ก	0.73	0.60	0.52	0.38	0.42
จำนวนวัยแรงงาน	1.38	2.08	1.12	1.68	1.69
จำนวนผู้สูงอายุ	0.97	0.99	0.62	0.59	0.64
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,617	14,612	7,723	20,295	18,716
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,655	4,697	5,150	8,017	7,407
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,962	9,915	2,573	12,278	11,310
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.01	0.14	0.00	0.21	0.18
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.01	0.12	0.00	0.17	0.15
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.61	0.58	0.45	0.30	0.34
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.04	2.11	0.84	1.90	1.85
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	158	396	128	460	429
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	120	416	106	471	439

ตาราง ๗4.4 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

ภาคเหนือ

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	371 (3.3)	1,551 (13.8)	521 (4.6)	8,815 (78.3)	11,258 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	371 (3.3)	367 (3.3)	111 (1.0)	0 (0.0)	849 (7.5)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	1,184 (10.5)	410 (3.6)	8,815 (78.3)	10,409 (92.5)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.01	3.21	2.45	2.57	2.67
จำนวนเด็ก	0.67	0.50	0.56	0.40	0.43
จำนวนวัยแรงงาน	1.42	1.67	1.14	1.46	1.47
จำนวนผู้สูงอายุ	0.92	1.04	0.74	0.72	0.77
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,497	9,806	7,070	15,915	14,321
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,165	3,663	4,824	6,699	6,077
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,332	6,143	2,246	9,217	8,244
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.01	0.08	0.00	0.24	0.20
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.06	0.00	0.19	0.15
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.65	0.68	0.57	0.40	0.45
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.80	1.61	0.79	1.69	1.61
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	112	244	97	296	274
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	62	232	69	381	335

ตาราง ๗4.5 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	431 (3.5)	2,300 (18.5)	421 (3.4)	9,314 (74.7)	12,466 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	431 (3.5)	583 (4.7)	97 (0.8)	0 (0.0)	1,111 (8.9)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	1,717 (13.8)	324 (2.6)	9,314 (74.7)	11,355 (91.1)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.52	3.64	2.58	2.75	2.94
จำนวนเด็ก	0.93	0.64	0.69	0.50	0.54
จำนวนวัยแรงงาน	1.61	2.01	1.13	1.60	1.66
จำนวนผู้สูงอายุ	0.99	0.98	0.76	0.66	0.73
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,463	11,834	7,582	17,229	15,535
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,896	4,454	5,327	7,425	6,684
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,567	7,381	2,255	9,804	8,852
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.06	0.00	0.17	0.14
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.05	0.00	0.14	0.11
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.53	0.60	0.52	0.38	0.43
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.15	1.87	0.86	1.76	1.73
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	127	254	100	323	296
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	103	278	74	352	320

ตาราง ๗4.6 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

ภาคใต้

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	347 (4.6)	1,284 (17.1)	291 (3.9)	5,592 (74.4)	7,514 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	347 (4.6)	311 (4.1)	82 (1.1)	0 (0.0)	740 (9.8)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	973 (12.9)	209 (2.8)	5,592 (74.4)	6,774 (90.2)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	4.03	3.86	2.64	2.75	3.00
จำนวนเด็ก	1.31	0.76	0.77	0.50	0.60
จำนวนวัยแรงงาน	2.05	2.43	1.28	1.74	1.85
จำนวนผู้สูงอายุ	0.67	0.67	0.59	0.51	0.55
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,833	13,921	8,420	19,670	17,705
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,439	4,857	5,767	7,983	7,199
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,393	9,064	2,653	11,687	10,506
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.10	0.01	0.19	0.16
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.08	0.00	0.16	0.13
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.36	0.37	0.32	0.22	0.25
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.43	2.29	1.03	1.93	1.93
ค่าใช้จ่ายบริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	188	388	137	426	397
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	96	328	89	410	369

ตาราง ๗4.7 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

กรุงเทพมหานคร

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	6 (0.2)	83 (2.9)	46 (1.6)	2751 (95.3)	2886 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	6 (0.2)	6 (0.2)	3 (0.1)	0 (0.0)	15 (0.5)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	77 (2.7)	43 (1.5)	2751 (95.3)	2871 (99.5)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	1.67	3.52	1.63	2.57	2.58
จำนวนเด็ก	0.17	0.46	0.24	0.26	0.26
จำนวนวัยแรงงาน	1.00	2.23	1.22	1.74	1.75
จำนวนผู้สูงอายุ	0.50	0.83	0.17	0.57	0.57
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,091	20,135	8,600	28,989	28,360
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	2,497	5,164	5,822	10,553	10,305
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,594	14,971	2,778	18,437	18,055
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.29	0.00	0.42	0.41
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.25	0.00	0.38	0.37
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.17	0.41	0.22	0.11	0.12
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.83	2.35	1.13	2.24	2.22
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	193	628	250	675	666
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	133	500	116	739	721

ตาราง ๗4.8 จำนวน ร้อยละ แลค่าเฉลี่ยของครีวเรื่อน จำแนกตามประเภทของครีวเรื่อน พ.ศ. 2563
จังหวัดสมุทรปราการ

ลักษณะ	ครีวเรื่อน ประเภทที่ 1	ครีวเรื่อน ประเภทที่ 2	ครีวเรื่อน ประเภทที่ 3	ครีวเรื่อน ประเภทที่ 4	ครีวเรื่อน ทั้งสิ้น
ครีวเรื่อนทั้งสิ้น	2 (0.3)	20 (3.1)	1 (0.2)	619 (96.4)	642 (100.0)
ครีวเรื่อนยากจน	2 (0.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (0.3)
ครีวเรื่อนไม่ยากจน	0 (0.0)	20 (3.1)	1 (0.2)	619 (96.4)	640 (99.7)
โครงสร้างครีวเรื่อน (คน/ครีวเรื่อน)					
จำนวนสมาชิกในครีวเรื่อน	2.00	3.40	2.00	2.35	2.38
จำนวนเด็ก	0.00	0.30	0.00	0.20	0.20
จำนวนวัยแรงงาน	0.00	1.75	2.00	1.72	1.71
จำนวนผู้สูงอายุ	2.00	1.35	0.00	0.43	0.46
ค่าใช้จ่ายครีวเรื่อน (บาท/เดือน/ครีวเรื่อน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	3,755	17,802	9,405	20,691	20,531
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	1,421	4,949	6,235	8,775	8,629
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,334	12,852	3,170	11,916	11,902
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครีวเรื่อน, บาท/เดือน/ครีวเรื่อน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.20	0.00	0.15	0.15
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.20	0.00	0.13	0.14
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.00	0.50	0.00	0.11	0.12
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	0.00	2.15	2.00	2.00	2.00
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	0	496	400	387	389
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	0	561	200	625	621

ตาราง ๗4.9 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดนนทบุรี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	2 (0.3)	8 (1.3)	1 (0.2)	623 (98.3)	634 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	2 (0.3)	1 (0.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (0.5)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	7 (1.1)	1 (0.2)	623 (98.3)	631 (99.5)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.00	2.75	4.00	2.60	2.60
จำนวนเด็ก	0.50	0.25	3.00	0.28	0.28
จำนวนวัยแรงงาน	0.00	2.00	1.00	1.76	1.75
จำนวนผู้สูงอายุ	2.50	0.50	0.00	0.56	0.57
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,259	13,960	13,922	28,859	28,577
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,434	3,476	9,916	10,562	10,449
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,825	10,484	4,006	18,298	18,128
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.00	0.00	0.32	0.32
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.00	0.00	0.29	0.28
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.00	0.88	0.00	0.28	0.28
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.50	1.38	2.00	2.03	2.02
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	50	318	200	543	538
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	0	424	250	785	777

ตาราง ๗4.10 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดปทุมธานี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	2 (0.3)	11 (1.9)	4 (0.7)	568 (97.1)	585 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	2 (0.3)	0 (0.0)	1 (0.2)	0 (0.0)	3 (0.5)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	11 (1.9)	3 (0.5)	568 (97.1)	582 (99.5)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.00	3.82	2.25	2.87	2.88
จำนวนเด็ก	0.50	0.36	0.75	0.40	0.40
จำนวนวัยแรงงาน	0.00	1.82	0.75	2.03	2.01
จำนวนผู้สูงอายุ	1.50	1.64	0.75	0.45	0.48
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,351	20,337	7,473	28,907	28,518
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	2,986	5,389	4,950	9,841	9,701
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,365	14,947	2,522	19,065	18,818
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.27	0.00	0.40	0.39
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.27	0.00	0.38	0.38
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	1.00	0.36	0.25	0.13	0.14
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	0.50	2.73	1.00	2.36	2.35
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	175	636	113	723	716
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	50	630	75	595	590

ตาราง ๗4.11 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	11 (1.8)	59 (9.6)	19 (3.1)	525 (85.5)	614 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	11 (1.8)	13 (2.1)	3 (0.5)	0 (0.0)	27 (4.4)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	46 (7.5)	16 (2.6)	525 (85.5)	587 (95.6)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.00	3.97	1.84	2.96	3.02
จำนวนเด็ก	0.73	0.75	0.37	0.46	0.49
จำนวนวัยแรงงาน	1.09	2.20	0.89	1.90	1.89
จำนวนผู้สูงอายุ	1.18	1.02	0.58	0.60	0.65
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,749	13,597	7,013	21,128	19,692
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,008	5,099	4,635	8,657	8,089
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,741	8,498	2,378	12,471	11,603
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.19	0.00	0.28	0.26
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.19	0.00	0.22	0.21
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.82	0.61	0.42	0.33	0.36
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.73	2.15	0.53	2.14	2.07
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	123	446	130	513	488
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	111	446	68	625	581

ตาราง ๗4.12 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดอ่างทอง

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	35 (6.9)	76 (15.0)	63 (12.4)	334 (65.7)	508 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	35 (6.9)	15 (3.0)	14 (2.8)	0 (0.0)	64 (12.6)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	61 (12.0)	49 (9.6)	334 (65.7)	444 (87.4)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.54	3.91	1.92	2.60	2.77
จำนวนเด็ก	0.74	0.63	0.30	0.34	0.41
จำนวนวัยแรงงาน	1.74	2.30	0.78	1.49	1.54
จำนวนผู้สูงอายุ	1.06	0.97	0.84	0.76	0.82
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,095	14,215	6,938	18,120	15,389
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,964	4,950	4,731	7,295	6,397
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,131	9,265	2,207	10,824	8,992
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.03	0.14	0.00	0.21	0.16
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.03	0.12	0.00	0.17	0.13
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.60	0.59	0.48	0.34	0.41
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	1.20	2.24	0.73	1.80	1.69
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	247	448	151	481	419
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	177	447	79	501	418

ตาราง ๗.13 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดลพบุรี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	21 (3.6)	71 (12.0)	27 (4.6)	471 (79.8)	590 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	21 (3.6)	8 (1.4)	5 (0.8)	0 (0.0)	34 (5.8)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	63 (10.7)	22 (3.7)	471 (79.8)	556 (94.2)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.90	3.77	1.96	2.55	2.69
จำนวนเด็ก	0.52	0.52	0.33	0.32	0.35
จำนวนวัยแรงงาน	1.38	2.28	0.93	1.58	1.63
จำนวนผู้สูงอายุ	1.00	0.97	0.70	0.65	0.71
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,087	15,482	6,794	19,288	17,789
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,135	4,905	4,566	7,365	6,791
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,952	10,578	2,228	11,923	10,998
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.31	0.00	0.28	0.26
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.27	0.00	0.27	0.24
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.57	0.39	0.48	0.27	0.31
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.43	2.63	0.74	1.92	1.93
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	203	433	133	464	436
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	86	546	98	603	555

ตาราง ๗4.14 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดสิงห์บุรี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	15 (2.6)	61 (10.4)	41 (7.0)	470 (80.1)	587 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	15 (2.6)	12 (2.0)	9 (1.5)	0 (0.0)	36 (6.1)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	49 (8.3)	32 (5.5)	470 (80.1)	551 (93.9)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.20	4.10	2.24	2.80	2.88
จำนวนเด็ก	0.53	0.72	0.51	0.39	0.44
จำนวนวัยแรงงาน	0.60	2.00	0.93	1.56	1.53
จำนวนผู้สูงอายุ	1.07	1.38	0.80	0.86	0.91
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,355	15,138	7,773	20,729	18,850
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	2,868	5,088	5,122	7,946	7,322
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,486	10,050	2,650	12,783	11,528
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.07	0.18	0.00	0.32	0.28
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.11	0.00	0.26	0.22
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.47	0.82	0.54	0.36	0.42
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.33	1.98	0.85	1.99	1.87
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	52	341	120	394	361
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	40	446	39	551	491

ตาราง ๗4.15 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดชัยนาท

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	54 (8.7)	109 (17.5)	65 (10.4)	396 (63.5)	624 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	54 (8.7)	27 (4.3)	14 (2.2)	0 (0.0)	95 (15.2)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	82 (13.1)	51 (8.2)	396 (63.5)	529 (84.8)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.76	3.62	2.31	2.91	2.96
จำนวนเด็ก	0.61	0.61	0.51	0.52	0.54
จำนวนวัยแรงงาน	1.19	1.85	1.25	1.65	1.60
จำนวนผู้สูงอายุ	0.96	1.16	0.55	0.74	0.82
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,184	12,077	7,509	20,162	16,222
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,392	4,648	4,856	7,747	6,527
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,792	7,429	2,653	12,415	9,694
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.08	0.00	0.26	0.18
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.07	0.00	0.20	0.14
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.50	0.55	0.42	0.41	0.44
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.11	2.04	0.82	1.97	1.79
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	117	257	116	350	289
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	103	294	101	486	379

ตาราง ๗4.16 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดสระบุรี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	6 (1.1)	55 (10.2)	9 (1.7)	469 (87.0)	539 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	6 (1.1)	5 (0.9)	1 (0.2)	0 (0.0)	12 (2.2)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	50 (9.3)	8 (1.5)	469 (87.0)	527 (97.8)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.50	3.85	2.22	2.83	2.93
จำนวนเด็ก	1.17	0.75	0.33	0.43	0.47
จำนวนวัยแรงงาน	1.50	2.20	1.56	1.84	1.87
จำนวนผู้สูงอายุ	0.83	0.91	0.33	0.55	0.59
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,774	16,443	8,531	24,325	23,073
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,511	4,808	5,763	8,916	8,395
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,263	11,634	2,767	15,409	14,677
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.29	0.00	0.19	0.20
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.27	0.00	0.15	0.16
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.50	0.55	0.11	0.24	0.27
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.83	2.44	1.33	2.10	2.11
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	97	449	208	569	545
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	70	464	153	605	577

ตาราง ๗4.17 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดชลบุรี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	N/A	50 (8.7)	4 (0.7)	518 (90.6)	572 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	N/A	1 (0.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.2)
ครัวเรือนไม่ยากจน	N/A	49 (8.6)	4 (0.7)	518 (90.6)	571 (99.8)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	N/A	3.14	3.00	2.51	2.57
จำนวนเด็ก	N/A	0.28	1.00	0.39	0.38
จำนวนวัยแรงงาน	N/A	1.96	2.00	1.73	1.75
จำนวนผู้สูงอายุ	N/A	0.90	0.00	0.39	0.44
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	N/A	15,142	11,688	20,790	20,233
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	N/A	3,951	7,702	8,191	7,817
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	N/A	11,191	3,986	12,599	12,416
มีด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	N/A	0.14	0.00	0.15	0.15
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	N/A	0.08	0.00	0.14	0.13
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	N/A	0.42	0.50	0.15	0.18
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	N/A	2.12	2.00	1.95	1.96
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	N/A	383	250	466	457
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	N/A	593	200	471	480

หมายเหตุ: N/A หมายถึง ข้อมูลไม่เหมาะสมผล/ไม่เกี่ยวข้อง/ไม่เข้าข่าย (Not Applicable)

ตาราง ๗4.18 จํานวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครวเรอาน จําแนกตามประเภทของครวเรอาน พ.ศ. 2563
จังหวัดระยอง

ลักษณะ	ครวเรอาน ประเภทที่ 1	ครวเรอาน ประเภทที่ 2	ครวเรอาน ประเภทที่ 3	ครวเรอาน ประเภทที่ 4	ครวเรอาน ทั้งสิ้น
ครวเรอานทั้งสิ้น	N/A	23 (3.9)	1 (0.2)	562 (95.9)	586 (100.0)
ครวเรอานยากจน	N/A	2 (0.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (0.3)
ครวเรอานไมยากจน	N/A	21 (3.6)	1 (0.2)	562 (95.9)	584 (99.7)
โครงสร้างครวเรอาน (คน/ครวเรอาน)					
จํานวนสมาชิกในครวเรอาน	N/A	3.61	1.00	2.05	2.11
จํานวนเด็ก	N/A	0.65	0.00	0.20	0.22
จํานวนวัยแรงงาน	N/A	2.04	1.00	1.50	1.52
จํานวนผูสูงอายุ	N/A	0.91	0.00	0.35	0.37
ค่าใช้จ่ายครวเรอาน (บาท/เดือน/ครวเรอาน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	N/A	13,922	5,203	18,463	18,262
ค่าใช้จ่ายดานอาหาร	N/A	4,644	3,118	7,289	7,178
ค่าใช้จ่ายดานที่ไม่ใชอาหาร	N/A	9,279	2,085	11,174	11,084
มิตดานดิจิทัล (เครื่อง/ครวเรอาน, บาท/เดือน/ครวเรอาน)					
จํานวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	N/A	0.13	0.00	0.16	0.16
จํานวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมตออินเทอร์เน็ต	N/A	0.13	0.00	0.15	0.15
จํานวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุมกด	N/A	0.57	0.00	0.21	0.22
จํานวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมารตโฟน	N/A	1.87	1.00	1.55	1.56
คาใชบริการและคาโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	N/A	753	100	672	674
คาสมาชิกและคาบริการ ใชอินเทอร์เน็ต	N/A	49	0	56	55

หมายเหตุ: N/A หมายถึง ข้อมูลไมสมเหตุสมผล/ไมเกี่ยวของ/ไมเข้าขาย (Not Applicable)

ตาราง ๗4.19 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดจันทบุรี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	17 (3.1)	63 (11.6)	20 (3.7)	442 (81.5)	542 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	17 (3.1)	11 (2.0)	3 (0.6)	0 (0.0)	31 (5.7)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	52 (9.6)	17 (3.1)	442 (81.5)	511 (94.3)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.82	3.90	2.15	2.63	2.77
จำนวนเด็ก	0.71	0.71	0.50	0.37	0.42
จำนวนวัยแรงงาน	1.29	2.22	1.15	1.72	1.74
จำนวนผู้สูงอายุ	0.82	0.97	0.50	0.55	0.61
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,156	21,258	8,007	22,245	21,100
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,271	4,850	5,330	8,589	7,867
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,886	16,408	2,676	13,656	13,233
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.21	0.00	0.27	0.25
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.21	0.00	0.22	0.20
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.29	0.59	0.40	0.26	0.30
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.18	2.46	0.95	1.98	1.97
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	165	490	168	478	458
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	77	429	134	529	489

ตาราง ๗4.20 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดตราด

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	29 (5.2)	87 (15.5)	47 (8.4)	399 (71.0)	562 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	29 (5.2)	14 (2.5)	14 (2.5)	0 (0.0)	57 (10.1)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	73 (13.0)	33 (5.9)	399 (71.0)	505 (89.9)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.48	3.71	1.94	2.69	2.83
จำนวนเด็ก	1.21	0.63	0.49	0.41	0.49
จำนวนวัยแรงงาน	1.62	2.05	0.94	1.67	1.67
จำนวนผู้สูงอายุ	0.66	1.03	0.51	0.61	0.67
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,436	14,788	6,450	19,146	16,806
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,424	4,852	4,216	6,667	6,065
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,013	9,936	2,235	12,480	10,741
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.10	0.00	0.18	0.14
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.07	0.00	0.14	0.11
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.48	0.57	0.30	0.28	0.34
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.21	2.10	0.77	1.99	1.86
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	167	251	109	295	266
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	191	489	114	566	497

ตาราง ๗4.21 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดฉะเชิงเทรา

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	2 (0.4)	35 (6.6)	2 (0.4)	490 (92.6)	529 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	2 (0.4)	3 (0.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	5 (0.9)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	32 (6.0)	2 (0.4)	490 (92.6)	524 (99.1)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.50	3.26	3.00	2.08	2.17
จำนวนเด็ก	1.00	0.60	0.50	0.19	0.22
จำนวนวัยแรงงาน	1.50	1.83	1.50	1.55	1.57
จำนวนผู้สูงอายุ	1.00	0.83	1.00	0.34	0.38
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	8,819	14,214	11,277	16,213	16,034
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	5,162	4,564	7,725	7,575	7,367
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,657	9,651	3,553	8,638	8,667
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.09	0.00	0.05	0.05
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.09	0.00	0.05	0.05
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.00	0.34	0.50	0.29	0.29
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	2.00	2.23	2.00	1.50	1.56
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	700	779	750	651	660
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	350	349	0	225	233

ตาราง ๗4.22 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดปราจีนบุรี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	11 (2.1)	30 (5.7)	22 (4.2)	459 (87.9)	522 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	11 (2.1)	7 (1.3)	5 (1.0)	0 (0.0)	23 (4.4)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	23 (4.4)	17 (3.3)	459 (87.9)	499 (95.6)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.64	3.70	2.64	2.62	2.68
จำนวนเด็ก	0.64	0.60	0.82	0.36	0.40
จำนวนวัยแรงงาน	1.36	2.17	1.27	1.63	1.64
จำนวนผู้สูงอายุ	0.64	0.93	0.55	0.62	0.64
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,067	15,166	8,898	20,582	19,473
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,488	4,625	6,138	8,464	8,040
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,579	10,541	2,760	12,118	11,432
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.00	0.00	0.17	0.15
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.00	0.00	0.14	0.12
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.82	0.50	0.32	0.31	0.34
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.64	2.03	0.91	1.82	1.77
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	145	436	175	474	452
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	75	356	132	450	423

ตาราง ๗4.23 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดนครนายก

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	1 (0.2)	69 (13.9)	16 (3.2)	412 (82.7)	498 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	1 (0.2)	5 (1.0)	4 (0.8)	0 (0.0)	10 (2.0)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	64 (12.9)	12 (2.4)	412 (82.7)	488 (98.0)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.00	3.93	1.88	2.58	2.74
จำนวนเด็ก	1.00	0.83	0.38	0.36	0.43
จำนวนวัยแรงงาน	0.00	2.04	0.81	1.50	1.55
จำนวนผู้สูงอายุ	1.00	1.06	0.69	0.72	0.76
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,397	15,998	6,526	20,786	19,634
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	2,356	4,416	4,391	7,411	6,889
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,041	11,582	2,135	13,376	12,745
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.10	0.00	0.14	0.13
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.10	0.00	0.10	0.10
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.00	0.42	0.50	0.29	0.32
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.00	2.52	0.31	1.78	1.83
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	300	710	100	544	553
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	0	417	72	426	413

ตาราง ๗.4.24 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดสระแก้ว

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	18 (3.2)	79 (14.3)	53 (9.6)	404 (72.9)	554 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	18 (3.2)	14 (2.5)	14 (2.5)	0 (0.0)	46 (8.3)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	65 (11.7)	39 (7.0)	404 (72.9)	508 (91.7)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	4.11	3.43	2.60	2.86	2.96
จำนวนเด็ก	1.06	0.71	0.62	0.63	0.65
จำนวนวัยแรงงาน	2.22	1.86	1.26	1.64	1.65
จำนวนผู้สูงอายุ	0.83	0.86	0.72	0.60	0.65
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	8,244	12,479	8,332	18,400	16,263
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,542	4,301	5,573	7,515	6,774
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,701	8,178	2,759	10,886	9,489
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.13	0.00	0.24	0.19
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.06	0.00	0.18	0.14
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.72	0.59	0.66	0.35	0.43
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	1.67	1.71	1.06	1.83	1.73
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	110	103	58	113	106
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	226	478	180	634	555

ตาราง ๗4.25 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดราชบุรี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	9 (1.5)	50 (8.6)	40 (6.9)	482 (83.0)	581 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	9 (1.5)	10 (1.7)	8 (1.4)	0 (0.0)	27 (4.6)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	40 (6.9)	32 (5.5)	482 (83.0)	554 (95.4)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.89	3.32	2.20	2.98	2.97
จำนวนเด็ก	1.56	0.34	0.58	0.43	0.45
จำนวนวัยแรงงาน	1.56	2.16	1.10	1.82	1.79
จำนวนผู้สูงอายุ	0.78	0.82	0.53	0.73	0.73
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,420	12,839	8,033	22,155	20,152
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,680	4,070	5,584	8,142	7,547
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,740	8,769	2,449	14,012	12,606
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.14	0.00	0.24	0.21
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.10	0.00	0.17	0.15
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.56	0.34	0.25	0.27	0.28
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.44	2.44	0.90	2.17	2.09
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	111	88	61	175	159
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	255	601	130	647	601

ตาราง ๗4.26 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดกาญจนบุรี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	25 (4.8)	41 (7.8)	34 (6.5)	426 (81.0)	526 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	25 (4.8)	10 (1.9)	10 (1.9)	0 (0.0)	45 (8.6)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	31 (5.9)	24 (4.6)	426 (81.0)	481 (91.4)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.68	3.63	2.53	2.77	2.87
จำนวนเด็ก	1.00	0.78	0.65	0.44	0.51
จำนวนวัยแรงงาน	1.80	2.10	1.26	1.65	1.67
จำนวนผู้สูงอายุ	0.88	0.76	0.62	0.68	0.69
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,375	12,666	8,070	20,516	18,475
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,328	4,481	5,212	8,106	7,457
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,047	8,185	2,857	12,410	11,018
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.10	0.03	0.24	0.21
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.10	0.00	0.20	0.17
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.48	0.37	0.44	0.32	0.34
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.04	1.88	0.85	1.91	1.79
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	116	299	133	365	333
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	113	373	76	436	392

ตาราง ๗4.27 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	32 (5.8)	128 (23.3)	39 (7.1)	351 (63.8)	550 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	32 (5.8)	20 (3.6)	14 (2.5)	0 (0.0)	66 (12.0)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	108 (19.6)	25 (4.5)	351 (63.8)	484 (88.0)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.03	3.06	1.90	2.35	2.47
จำนวนเด็ก	0.06	0.28	0.38	0.26	0.26
จำนวนวัยแรงงาน	0.38	1.70	0.64	1.53	1.44
จำนวนผู้สูงอายุ	1.59	1.08	0.87	0.56	0.76
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	4,599	12,157	6,083	15,796	13,609
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	2,404	4,076	3,837	6,160	5,292
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,195	8,081	2,245	9,636	8,317
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.05	0.00	0.15	0.11
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.03	0.00	0.11	0.08
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	1.16	1.05	0.85	0.69	0.81
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.06	1.26	0.26	1.25	1.11
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	144	283	113	349	305
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	10	284	42	346	290

ตาราง ๗4.28 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครวเรอน จำแนกตามประเภทของครวเรอน พ.ศ. 2563
จังหวัดนครปฐม

ลักษณะ	ครวเรอน ประเภทที่ 1	ครวเรอน ประเภทที่ 2	ครวเรอน ประเภทที่ 3	ครวเรอน ประเภทที่ 4	ครวเรอน ทั้งสิ้น
ครวเรอนทั้งสิ้น	N/A	37 (6.9)	7 (1.3)	494 (91.8)	538 (100.0)
ครวเรอนยากจน	N/A	3 (0.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (0.6)
ครวเรอนไมยากจน	N/A	34 (6.3)	7 (1.3)	494 (91.8)	535 (99.4)
โครงสร้างครวเรอน (คน/ครวเรอน)					
จำนวนสมาชิกในครวเรอน	N/A	4.30	2.00	2.67	2.77
จำนวนเด็ก	N/A	0.81	0.00	0.29	0.32
จำนวนวัยแรงงาน	N/A	2.73	2.00	1.97	2.02
จำนวนผู้สูงอายุ	N/A	0.76	0.00	0.41	0.43
ค่าใช้จ่ายครวเรอน (บาท/เดือน/ครวเรอน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	N/A	22,042	11,847	22,385	22,224
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	N/A	5,739	9,026	10,347	10,013
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	N/A	16,304	2,821	12,037	12,211
มีดำนดจก (เครื่อง/ครวเรอน, บาท/เดือน/ครวเรอน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเอร ทั้งสิ้น	N/A	0.35	0.00	0.27	0.27
จำนวนเครื่องคอมพิวเอร ที่เชื่อมตออินเอรเน็ต	N/A	0.35	0.00	0.25	0.25
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	N/A	0.70	0.14	0.20	0.24
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมารตโฟน	N/A	2.46	1.14	1.99	2.01
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	N/A	840	357	727	730
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเอรเน็ต	N/A	627	69	456	462

หมายเหตุ: N/A หมายถึง ข้อมูลไม่สมเหตุสมผล/ไม่เกี่ยวข้อง/ไม่เข้าข่าย (Not Applicable)

ตาราง ๗4.29 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดสมุทรสาคร

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	1 (0.2)	28 (5.4)	28 (5.4)	464 (89.1)	521 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	1 (0.2)	1 (0.2)	4 (0.8)	0 (0.0)	6 (1.2)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	27 (5.2)	24 (4.6)	464 (89.1)	515 (98.8)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	1.00	4.04	2.39	2.59	2.66
จำนวนเด็ก	0.00	0.50	0.57	0.31	0.34
จำนวนวัยแรงงาน	1.00	2.36	1.64	1.95	1.95
จำนวนผู้สูงอายุ	0.00	1.18	0.18	0.33	0.37
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	4,012	16,334	9,003	20,560	19,680
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	1,892	5,489	6,144	8,042	7,791
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,120	10,845	2,859	12,518	11,889
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.04	0.00	0.14	0.13
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.04	0.00	0.13	0.12
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.00	0.61	0.29	0.20	0.22
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.00	2.50	1.21	2.04	2.02
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	214	422	135	373	363
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	316	395	195	555	526

ตาราง ๗4.30 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดสมุทรสงคราม

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	15 (2.7)	66 (11.7)	21 (3.7)	463 (81.9)	565 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	15 (2.7)	12 (2.1)	5 (0.9)	0 (0.0)	32 (5.7)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	54 (9.6)	16 (2.8)	463 (81.9)	533 (94.3)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.47	3.79	2.38	2.73	2.86
จำนวนเด็ก	0.73	0.59	0.52	0.34	0.39
จำนวนวัยแรงงาน	1.80	2.02	1.14	1.60	1.64
จำนวนผู้สูงอายุ	0.93	1.18	0.71	0.79	0.84
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,976	13,778	7,973	19,380	17,999
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,574	5,053	5,181	7,474	7,029
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,402	8,724	2,792	11,905	10,969
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.07	0.12	0.00	0.20	0.18
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.07	0.12	0.00	0.18	0.16
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.67	0.48	0.62	0.35	0.39
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	1.33	2.20	0.81	1.89	1.87
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	210	383	117	429	406
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	170	381	128	459	430

ตาราง ๗4.31 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดเพชรบุรี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	7 (1.2)	59 (10.4)	17 (3.0)	482 (85.3)	565 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	7 (1.2)	10 (1.8)	3 (0.5)	0 (0.0)	20 (3.5)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	49 (8.7)	14 (2.5)	482 (85.3)	545 (96.5)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.29	3.85	2.59	2.90	2.99
จำนวนเด็ก	0.71	0.76	0.76	0.49	0.53
จำนวนวัยแรงงาน	1.57	2.17	1.06	1.73	1.75
จำนวนผู้สูงอายุ	1.00	0.92	0.76	0.68	0.71
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	8,145	14,676	8,547	22,107	20,750
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,461	4,765	5,666	8,688	8,135
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,684	9,911	2,880	13,418	12,615
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.20	0.00	0.20	0.19
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.19	0.00	0.17	0.16
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.57	0.53	0.47	0.32	0.35
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.71	2.00	0.82	2.06	2.01
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	273	530	126	632	602
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	57	194	47	318	294

ตาราง ๗.4.32 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	7 (1.3)	42 (7.6)	21 (3.8)	482 (87.3)	552 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	7 (1.3)	1 (0.2)	4 (0.7)	0 (0.0)	12 (2.2)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	41 (7.4)	17 (3.1)	482 (87.3)	540 (97.8)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.29	3.88	3.29	2.69	2.81
จำนวนเด็ก	0.57	0.48	1.05	0.46	0.49
จำนวนวัยแรงงาน	2.00	2.74	1.90	1.69	1.78
จำนวนผู้สูงอายุ	0.71	0.67	0.33	0.53	0.54
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,607	14,794	9,789	21,356	20,243
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,930	5,212	6,534	8,678	8,273
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,676	9,583	3,256	12,678	11,970
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.02	0.00	0.21	0.18
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.02	0.00	0.18	0.16
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.71	0.60	0.10	0.24	0.27
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	1.29	2.50	1.43	1.96	1.97
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	179	443	207	422	413
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	129	511	171	514	495

ตาราง ๗.4.33 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	8 (1.2)	43 (6.6)	34 (5.2)	564 (86.9)	649 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	8 (1.2)	5 (0.8)	8 (1.2)	0 (0.0)	21 (3.2)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	38 (5.9)	26 (4.0)	564 (86.9)	628 (96.8)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.50	2.98	2.47	2.52	2.56
จำนวนเด็ก	0.88	0.28	0.41	0.33	0.34
จำนวนวัยแรงงาน	2.00	1.84	1.32	1.46	1.49
จำนวนผู้สูงอายุ	0.63	0.86	0.74	0.72	0.73
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,074	9,330	6,813	16,680	15,546
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,880	3,691	4,670	6,732	6,388
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,194	5,640	2,143	9,948	9,158
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.05	0.00	0.27	0.24
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.05	0.00	0.20	0.18
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.25	0.56	0.38	0.31	0.33
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	1.50	1.65	1.03	1.75	1.71
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	119	148	86	243	227
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	75	219	64	432	394

ตาราง ๗4.34 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดลำพูน

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	9 (1.5)	23 (3.7)	50 (8.1)	534 (86.7)	616 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	9 (1.5)	6 (1.0)	6 (1.0)	0 (0.0)	21 (3.4)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	17 (2.8)	44 (7.1)	534 (86.7)	595 (96.6)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.67	4.17	2.42	2.67	2.71
จำนวนเด็ก	0.00	0.70	0.42	0.33	0.35
จำนวนวัยแรงงาน	1.44	2.91	1.24	1.54	1.56
จำนวนผู้สูงอายุ	1.22	0.57	0.76	0.81	0.80
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,029	10,644	7,228	18,291	16,914
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,283	4,682	5,129	8,711	8,191
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	1,746	5,962	2,098	9,579	8,723
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.00	0.00	0.23	0.20
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.00	0.00	0.17	0.15
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.44	0.78	0.44	0.46	0.47
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.44	1.78	0.62	1.73	1.62
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	83	317	82	380	349
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	0	52	6	245	215

ตาราง ๗4.35 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดลำปาง

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	19 (2.7)	58 (8.2)	55 (7.8)	577 (81.4)	709 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	19 (2.7)	11 (1.6)	13 (1.8)	0 (0.0)	43 (6.1)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	47 (6.6)	42 (5.9)	577 (81.4)	666 (93.9)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.47	3.24	2.07	2.50	2.52
จำนวนเด็ก	0.32	0.40	0.31	0.32	0.33
จำนวนวัยแรงงาน	1.11	1.57	0.73	1.40	1.35
จำนวนผู้สูงอายุ	1.05	1.28	1.04	0.77	0.84
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,399	10,358	6,301	16,262	14,715
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,106	3,905	4,265	7,131	6,537
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,294	6,453	2,035	9,131	8,178
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.12	0.00	0.25	0.22
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.10	0.00	0.20	0.17
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.63	0.57	0.62	0.38	0.42
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.89	1.69	0.58	1.69	1.58
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	114	275	75	298	273
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	82	248	43	368	325

ตาราง ๗4.36 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดอุดรดิตถ์

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	30 (4.7)	130 (20.3)	24 (3.7)	457 (71.3)	641 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	30 (4.7)	30 (4.7)	7 (1.1)	0 (0.0)	67 (10.5)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	100 (15.6)	17 (2.7)	457 (71.3)	574 (89.5)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.80	3.29	2.00	2.66	2.77
จำนวนเด็ก	0.50	0.53	0.46	0.41	0.44
จำนวนวัยแรงงาน	1.17	1.72	0.88	1.50	1.50
จำนวนผู้สูงอายุ	1.13	1.05	0.67	0.75	0.83
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,383	10,020	5,914	14,959	13,170
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,064	3,776	3,794	6,317	5,555
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,320	6,244	2,120	8,642	7,615
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.10	0.00	0.32	0.25
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.08	0.00	0.28	0.21
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.60	0.70	0.63	0.33	0.43
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.70	1.71	0.38	1.86	1.72
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	100	249	54	326	290
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	57	287	32	468	395

ตาราง ๗4.37 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดแพร่

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	15 (2.2)	157 (22.7)	21 (3.0)	498 (72.1)	691 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	15 (2.2)	42 (6.1)	3 (0.4)	0 (0.0)	60 (8.7)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	115 (16.6)	18 (2.6)	498 (72.1)	631 (91.3)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.20	3.31	2.38	2.51	2.70
จำนวนเด็ก	0.60	0.43	0.48	0.33	0.37
จำนวนวัยแรงงาน	1.67	1.80	1.05	1.38	1.47
จำนวนผู้สูงอายุ	0.93	1.07	0.86	0.79	0.86
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,824	9,721	7,077	14,449	12,986
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,128	3,801	4,746	5,992	5,416
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,696	5,920	2,331	8,457	7,569
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.11	0.00	0.24	0.20
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.10	0.00	0.19	0.16
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.47	0.78	0.38	0.39	0.48
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.20	1.78	0.67	1.70	1.67
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	144	260	94	263	254
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	87	273	67	446	388

ตาราง ๗4.38 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดน่าน

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	33 (5.0)	160 (24.2)	14 (2.1)	454 (68.7)	661 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	33 (5.0)	30 (4.5)	1 (0.2)	0 (0.0)	64 (9.7)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	130 (19.7)	13 (2.0)	454 (68.7)	597 (90.3)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.09	3.06	2.00	2.53	2.67
จำนวนเด็ก	0.58	0.42	0.43	0.34	0.37
จำนวนวัยแรงงาน	1.48	1.48	0.86	1.45	1.45
จำนวนผู้สูงอายุ	1.03	1.16	0.71	0.74	0.86
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,647	10,010	6,255	17,114	14,592
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,025	3,467	4,052	6,465	5,517
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,622	6,543	2,203	10,649	9,076
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.11	0.00	0.26	0.21
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.09	0.00	0.18	0.15
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.70	0.69	0.43	0.39	0.48
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.03	1.61	0.36	1.78	1.67
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	129	291	104	396	351
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	78	223	43	416	344

ตาราง ๗4.39 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดพะเยา

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	55 (8.1)	128 (19.0)	57 (8.4)	435 (64.4)	675 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	55 (8.1)	32 (4.7)	17 (2.5)	0 (0.0)	104 (15.4)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	96 (14.2)	40 (5.9)	435 (64.4)	571 (84.6)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.58	2.84	2.25	2.41	2.49
จำนวนเด็ก	0.38	0.40	0.47	0.35	0.37
จำนวนวัยแรงงาน	1.09	1.33	0.95	1.35	1.29
จำนวนผู้สูงอายุ	1.11	1.11	0.82	0.71	0.83
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	4,967	8,403	6,533	13,977	11,557
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	2,870	3,299	4,437	5,864	5,013
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,097	5,104	2,096	8,113	6,544
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.02	0.05	0.00	0.24	0.16
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.05	0.00	0.17	0.12
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.73	0.59	0.65	0.38	0.47
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.93	1.58	0.88	1.68	1.53
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	106	211	77	219	196
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	65	205	72	345	273

ตาราง ๗4.40 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครีวเรื่อน จำแนกตามประเภทของครีวเรื่อน พ.ศ. 2563
จังหวัดเชียงราย

ลักษณะ	ครีวเรื่อน ประเภทที่ 1	ครีวเรื่อน ประเภทที่ 2	ครีวเรื่อน ประเภทที่ 3	ครีวเรื่อน ประเภทที่ 4	ครีวเรื่อน ทั้งสิ้น
ครีวเรื่อนทั้งสิ้น	24 (3.4)	121 (16.9)	26 (3.6)	544 (76.1)	715 (100.0)
ครีวเรื่อนยากจน	24 (3.4)	23 (3.2)	3 (0.4)	0 (0.0)	50 (7.0)
ครีวเรื่อนไม่ยากจน	0 (0.0)	98 (13.7)	23 (3.2)	544 (76.1)	665 (93.0)
โครงสร้างครีวเรื่อน (คน/ครีวเรื่อน)					
จำนวนสมาชิกในครีวเรื่อน	2.92	3.48	2.65	2.22	2.47
จำนวนเด็ก	0.54	0.60	0.65	0.24	0.32
จำนวนวัยแรงงาน	1.25	1.69	1.15	1.31	1.37
จำนวนผู้สูงอายุ	1.13	1.19	0.85	0.67	0.78
ค่าใช้จ่ายครีวเรื่อน (บาท/เดือน/ครีวเรื่อน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,072	9,982	7,085	11,408	10,830
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,487	4,165	4,716	5,164	4,922
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,585	5,817	2,370	6,244	5,908
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครีวเรื่อน, บาท/เดือน/ครีวเรื่อน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.06	0.04	0.19	0.16
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.02	0.04	0.16	0.13
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	1.08	0.88	0.88	0.50	0.60
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	0.88	1.72	0.88	1.36	1.39
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	121	242	123	225	221
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	45	253	77	325	294

ตาราง ๗4.41 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	75 (12.0)	109 (17.4)	59 (9.4)	383 (61.2)	626 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	75 (12.0)	35 (5.6)	17 (2.7)	0 (0.0)	127 (20.3)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	74 (11.8)	42 (6.7)	383 (61.2)	499 (79.7)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.13	2.79	2.73	2.38	2.57
จำนวนเด็ก	0.79	0.39	0.66	0.38	0.46
จำนวนวัยแรงงาน	1.63	1.74	1.59	1.43	1.52
จำนวนผู้สูงอายุ	0.72	0.65	0.47	0.57	0.59
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,368	8,390	7,201	15,057	11,995
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,112	3,172	4,859	6,170	5,158
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,256	5,218	2,343	8,887	6,837
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.01	0.04	0.00	0.36	0.23
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.03	0.00	0.35	0.22
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.48	0.78	0.73	0.44	0.53
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.57	1.07	0.78	1.47	1.23
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	90	207	100	254	211
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	46	158	73	381	273

ตาราง ๗.4.42 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดนครสวรรค์

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	9 (1.3)	121 (17.5)	16 (2.3)	545 (78.9)	691 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	9 (1.3)	30 (4.3)	5 (0.7)	0 (0.0)	44 (6.4)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	91 (13.2)	11 (1.6)	545 (78.9)	647 (93.6)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.78	2.98	3.06	2.55	2.64
จำนวนเด็ก	0.89	0.40	0.88	0.36	0.38
จำนวนวัยแรงงาน	1.11	1.44	1.75	1.49	1.48
จำนวนผู้สูงอายุ	0.78	1.14	0.44	0.70	0.77
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,341	9,415	8,319	16,479	14,921
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,312	3,258	5,296	6,214	5,637
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,029	6,157	3,024	10,266	9,284
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.01	0.00	0.16	0.12
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.00	0.00	0.14	0.11
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.67	0.85	0.63	0.41	0.49
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	1.00	1.21	1.13	1.72	1.61
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	167	259	164	342	321
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	160	244	114	449	402

ตาราง ๗4.43 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดอุทัยธานี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	21 (3.1)	71 (10.5)	31 (4.6)	552 (81.8)	675 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	21 (3.1)	23 (3.4)	10 (1.5)	0 (0.0)	54 (8.0)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	48 (7.1)	21 (3.1)	552 (81.8)	621 (92.0)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.86	3.52	2.23	2.61	2.70
จำนวนเด็ก	0.62	0.59	0.61	0.45	0.48
จำนวนวัยแรงงาน	1.19	1.77	0.90	1.40	1.41
จำนวนผู้สูงอายุ	1.05	1.15	0.71	0.76	0.81
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,168	9,339	6,349	15,081	13,768
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,012	3,977	4,212	6,453	5,982
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,156	5,362	2,137	8,629	7,786
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.06	0.00	0.15	0.13
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.00	0.00	0.12	0.09
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.71	0.62	0.39	0.45	0.47
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.48	1.63	0.61	1.56	1.49
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	67	153	56	191	177
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	51	230	100	409	365

ตาราง ๗4.44 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดกำแพงเพชร

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	1 (0.2)	19 (2.9)	34 (5.2)	604 (91.8)	658 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	1 (0.2)	1 (0.2)	3 (0.5)	0 (0.0)	5 (0.8)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	18 (2.7)	31 (4.7)	604 (91.8)	653 (99.2)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	5.00	3.32	2.97	2.84	2.86
จำนวนเด็ก	2.00	0.47	1.06	0.53	0.56
จำนวนวัยแรงงาน	2.00	1.63	0.91	1.50	1.47
จำนวนผู้สูงอายุ	1.00	1.21	1.00	0.81	0.84
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	10,378	12,875	9,056	17,233	16,675
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	6,016	4,281	6,595	7,464	7,325
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	4,363	8,594	2,461	9,769	9,350
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.00	0.03	0.19	0.18
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.00	0.00	0.13	0.12
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.00	0.47	0.59	0.45	0.46
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.00	1.47	0.97	1.74	1.69
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	150	303	126	278	270
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	0	169	108	302	288

ตาราง ๗4.45 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดตาก

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	27 (4.0)	131 (19.4)	19 (2.8)	498 (73.8)	675 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	27 (4.0)	34 (5.0)	4 (0.6)	0 (0.0)	65 (9.6)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	97 (14.4)	15 (2.2)	498 (73.8)	610 (90.4)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	4.19	3.45	2.05	2.35	2.63
จำนวนเด็ก	1.63	0.66	0.32	0.41	0.50
จำนวนวัยแรงงาน	2.22	1.89	1.42	1.40	1.53
จำนวนผู้สูงอายุ	0.33	0.90	0.32	0.54	0.59
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,365	9,886	5,975	15,357	13,632
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,142	3,672	3,801	5,735	5,177
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,222	6,215	2,174	9,622	8,455
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.14	0.00	0.24	0.20
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.08	0.00	0.20	0.17
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.70	0.53	0.74	0.37	0.43
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.63	1.72	0.74	1.56	1.53
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	103	218	136	245	231
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	59	262	43	384	338

ตาราง ๗4.46 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดสุโขทัย

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	29 (4.2)	185 (26.8)	15 (2.2)	462 (66.9)	691 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	29 (4.2)	51 (7.4)	4 (0.6)	0 (0.0)	84 (12.2)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	134 (19.4)	11 (1.6)	462 (66.9)	607 (87.8)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.76	3.25	2.47	2.59	2.77
จำนวนเด็ก	0.55	0.61	0.60	0.45	0.50
จำนวนวัยแรงงาน	1.07	1.66	1.33	1.49	1.52
จำนวนผู้สูงอายุ	1.14	0.98	0.53	0.65	0.76
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	4,926	9,913	7,235	14,884	12,969
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	2,772	3,524	4,741	5,874	5,090
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,154	6,389	2,494	9,011	7,880
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.11	0.00	0.26	0.20
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.08	0.00	0.20	0.16
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.69	0.56	0.80	0.34	0.42
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.69	1.66	0.93	1.83	1.72
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	118	252	183	348	309
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	55	213	121	318	275

ตาราง ๗4.47 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดพิษณุโลก

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	2 (0.3)	27 (4.3)	22 (3.5)	573 (91.8)	624 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	2 (0.3)	4 (0.6)	3 (0.5)	0 (0.0)	9 (1.4)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	23 (3.7)	19 (3.0)	573 (91.8)	615 (98.6)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	4.50	3.81	2.41	2.59	2.64
จำนวนเด็ก	2.00	0.67	0.32	0.41	0.42
จำนวนวัยแรงงาน	1.50	2.19	1.41	1.53	1.55
จำนวนผู้สูงอายุ	1.00	0.96	0.68	0.65	0.67
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	9,420	12,177	7,927	19,227	18,492
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	5,962	4,449	5,715	8,529	8,245
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,458	7,728	2,211	10,698	10,247
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.04	0.00	0.22	0.20
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.00	0.00	0.17	0.15
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	1.50	0.52	0.36	0.34	0.35
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.50	2.15	1.05	1.79	1.78
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	100	184	139	353	338
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	200	331	100	488	466

ตาราง ๗4.48 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดพิจิตร

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	6 (1.0)	8 (1.3)	28 (4.5)	579 (93.2)	621 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	6 (1.0)	1 (0.2)	4 (0.6)	0 (0.0)	11 (1.8)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	7 (1.1)	24 (3.9)	579 (93.2)	610 (98.2)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.33	3.38	2.82	2.75	2.76
จำนวนเด็ก	0.67	0.25	0.89	0.51	0.53
จำนวนวัยแรงงาน	1.00	1.88	1.14	1.39	1.38
จำนวนผู้สูงอายุ	0.67	1.25	0.79	0.85	0.85
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,202	10,254	8,111	14,851	14,394
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	2,994	4,464	5,772	7,548	7,385
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,208	5,790	2,339	7,302	7,010
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.00	0.00	0.19	0.18
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.00	0.00	0.15	0.14
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.83	0.75	0.54	0.46	0.47
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.33	1.38	1.07	1.57	1.53
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	133	200	100	269	259
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	17	214	122	348	333

ตาราง ๗4.49 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดเพชรบูรณ์

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	8 (1.3)	60 (9.4)	16 (2.5)	556 (86.9)	640 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	8 (1.3)	9 (1.4)	3 (0.5)	0 (0.0)	20 (3.1)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	51 (8.0)	13 (2.0)	556 (86.9)	620 (96.9)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.88	3.12	2.75	2.88	2.91
จำนวนเด็ก	1.13	0.53	1.00	0.56	0.57
จำนวนวัยแรงงาน	2.13	1.52	1.00	1.69	1.66
จำนวนผู้สูงอายุ	0.63	1.07	0.75	0.64	0.68
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,177	12,443	7,681	18,027	17,110
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,963	3,773	5,238	6,601	6,269
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,214	8,670	2,443	11,426	10,841
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.15	0.00	0.35	0.32
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.12	0.00	0.24	0.22
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.88	0.52	0.25	0.35	0.37
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.50	1.80	1.06	1.96	1.92
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	309	344	69	405	389
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	100	179	75	361	334

ตาราง ๗4.50 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของควัรวเรเอน จำแนกตามประเภทของควัรวเรเอน พ.ศ. 2563
จังหวัดนครราชสีมา

ลักษณะ	ควัรวเรเอน ประเภทที่ 1	ควัรวเรเอน ประเภทที่ 2	ควัรวเรเอน ประเภทที่ 3	ควัรวเรเอน ประเภทที่ 4	ควัรวเรเอน ทั้งสิ้น
ควัรวเรเอนทั้งสิ้น	59 (8.9)	150 (22.7)	41 (6.2)	412 (62.2)	662 (100.0)
ควัรวเรเอนยากจน	59 (8.9)	55 (8.3)	16 (2.4)	0 (0.0)	130 (19.6)
ควัรวเรเอนไม่ยากจน	0 (0.0)	95 (14.4)	25 (3.8)	412 (62.2)	532 (80.4)
โครงสร้างควัรวเรเอน (คน/ควัรวเรเอน)					
จำนวนสมาชิกในควัรวเรเอน	3.49	3.74	2.61	3.13	3.27
จำนวนเด็ก	1.03	0.85	0.73	0.59	0.70
จำนวนวัยแรงงาน	1.36	2.05	0.88	1.92	1.84
จำนวนผู้สูงอายุ	1.10	0.84	1.00	0.62	0.73
ค่าใช้จ่ายควัรวเรเอน (บาท/เดือน/ควัรวเรเอน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,142	11,109	7,093	20,736	16,409
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,688	4,264	5,085	8,925	7,165
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,454	6,844	2,008	11,811	9,244
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ควัรวเรเอน, บาท/เดือน/ควัรวเรเอน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.09	0.00	0.32	0.22
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.07	0.00	0.27	0.19
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.46	0.55	0.46	0.28	0.37
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	1.24	1.93	0.98	2.32	2.05
ค่าใช้จ่ายบริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	167	341	118	458	384
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	62	203	101	379	293

ตาราง ๗4.51 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดบุรีรัมย์

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	38 (5.8)	238 (36.2)	17 (2.6)	364 (55.4)	657 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	38 (5.8)	52 (7.9)	4 (0.6)	0 (0.0)	94 (14.3)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	186 (28.3)	13 (2.0)	364 (55.4)	563 (85.7)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.39	3.21	2.82	2.53	2.83
จำนวนเด็ก	0.92	0.62	1.06	0.52	0.59
จำนวนวัยแรงงาน	1.58	1.59	0.94	1.41	1.47
จำนวนผู้สูงอายุ	0.89	1.00	0.82	0.60	0.77
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,687	11,294	8,221	16,121	13,622
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,985	3,659	5,678	6,463	5,284
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,701	7,635	2,543	9,658	8,339
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.02	0.00	0.13	0.08
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.01	0.00	0.11	0.07
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.66	0.64	0.59	0.34	0.47
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.89	1.42	0.82	1.56	1.45
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	94	152	72	229	189
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	71	239	22	297	256

ตาราง ๗4.52 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดสุรินทร์

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	40 (6.0)	108 (16.3)	29 (4.4)	486 (73.3)	663 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	40 (6.0)	26 (3.9)	6 (0.9)	0 (0.0)	72 (10.9)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	82 (12.4)	23 (3.5)	486 (73.3)	591 (89.1)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.33	3.65	2.21	3.03	3.12
จำนวนเด็ก	0.95	0.67	0.48	0.65	0.67
จำนวนวัยแรงงาน	1.38	1.94	1.24	1.64	1.66
จำนวนผู้สูงอายุ	1.00	1.04	0.48	0.74	0.79
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,664	12,288	6,964	20,400	17,602
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,390	4,575	4,877	8,515	7,405
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,274	7,713	2,086	11,885	10,197
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.06	0.00	0.28	0.21
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.06	0.00	0.22	0.17
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.48	0.64	0.69	0.38	0.44
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.83	1.74	0.41	1.82	1.69
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	71	243	88	385	330
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	110	318	36	553	465

ตาราง ๗4.53 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดศรีสะเกษ

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	27 (4.6)	197 (33.9)	12 (2.1)	345 (59.4)	581 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	27 (4.6)	52 (9.0)	5 (0.9)	0 (0.0)	84 (14.5)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	145 (25.0)	7 (1.2)	345 (59.4)	497 (85.5)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.41	3.95	2.25	2.56	3.06
จำนวนเด็ก	0.70	0.83	0.42	0.44	0.59
จำนวนวัยแรงงาน	1.67	2.14	0.75	1.49	1.70
จำนวนผู้สูงอายุ	1.04	0.98	1.08	0.63	0.77
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,119	11,223	5,871	14,955	13,091
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,610	4,687	3,805	5,900	5,339
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,509	6,536	2,066	9,055	7,753
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.07	0.00	0.24	0.16
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.02	0.00	0.13	0.08
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.78	0.60	0.58	0.33	0.45
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.00	1.77	0.58	1.69	1.66
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	141	279	83	274	266
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	69	256	61	329	286

ตาราง ๗4.54 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดอุบลราชธานี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	16 (2.3)	195 (28.3)	10 (1.5)	468 (67.9)	689 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	16 (2.3)	44 (6.4)	2 (0.3)	0 (0.0)	62 (9.0)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	151 (21.9)	8 (1.2)	468 (67.9)	627 (91.0)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	4.06	3.62	2.30	2.47	2.83
จำนวนเด็ก	1.13	0.72	0.50	0.40	0.51
จำนวนวัยแรงงาน	2.13	2.07	0.90	1.60	1.73
จำนวนผู้สูงอายุ	0.81	0.83	0.90	0.47	0.59
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,949	11,418	6,777	16,877	14,955
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,820	4,331	4,948	7,188	6,269
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,128	7,087	1,829	9,689	8,686
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.11	0.00	0.15	0.13
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.10	0.00	0.15	0.13
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.69	0.64	0.60	0.47	0.52
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	1.38	1.91	0.40	1.49	1.59
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	200	310	95	328	317
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	206	315	30	382	354

ตาราง ๗4.55 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดยโสธร

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	9 (1.4)	38 (6.0)	40 (6.3)	545 (86.2)	632 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	9 (1.4)	13 (2.1)	6 (0.9)	0 (0.0)	28 (4.4)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	25 (4.0)	34 (5.4)	545 (86.2)	604 (95.6)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	4.00	3.92	2.55	2.43	2.55
จำนวนเด็ก	0.67	0.50	0.60	0.33	0.37
จำนวนวัยแรงงาน	2.44	2.37	1.08	1.38	1.44
จำนวนผู้สูงอายุ	0.89	1.05	0.88	0.71	0.75
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	8,655	10,929	7,503	13,014	12,478
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	5,319	5,395	5,101	6,535	6,358
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,336	5,534	2,402	6,479	6,119
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.00	0.00	0.04	0.04
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.00	0.00	0.04	0.04
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.44	0.50	0.58	0.59	0.58
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	2.11	2.05	1.10	1.30	1.34
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	178	209	104	222	213
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	189	271	123	277	266

ตาราง ๗4.56 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดชัยภูมิ

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	7 (1.1)	43 (6.9)	31 (5.0)	543 (87.0)	624 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	7 (1.1)	11 (1.8)	6 (1.0)	0 (0.0)	24 (3.8)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	32 (5.1)	25 (4.0)	543 (87.0)	600 (96.2)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.00	4.51	2.00	2.73	2.82
จำนวนเด็ก	0.86	0.60	0.48	0.51	0.52
จำนวนวัยแรงงาน	1.43	2.91	0.65	1.47	1.53
จำนวนผู้สูงอายุ	0.71	1.00	0.87	0.75	0.77
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,957	12,830	6,739	15,882	15,117
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,183	6,171	4,740	7,108	6,893
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,774	6,659	1,999	8,774	8,224
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.05	0.00	0.13	0.12
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.00	0.00	0.09	0.08
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.43	0.47	0.58	0.41	0.42
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.00	2.51	0.39	1.66	1.65
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	221	298	73	329	313
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	106	254	21	289	271

ตาราง ๗4.57 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดอำนาจเจริญ

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	36 (6.9)	103 (19.8)	17 (3.3)	364 (70.0)	520 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	36 (6.9)	33 (6.3)	3 (0.6)	0 (0.0)	72 (13.8)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	70 (13.5)	14 (2.7)	364 (70.0)	448 (86.2)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.75	3.70	3.00	2.78	3.03
จำนวนเด็ก	1.06	0.60	0.88	0.54	0.60
จำนวนวัยแรงงาน	1.64	2.07	1.41	1.63	1.71
จำนวนผู้สูงอายุ	1.06	1.03	0.71	0.61	0.73
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,238	11,770	8,895	15,186	13,685
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,693	4,338	6,160	6,916	6,158
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,546	7,432	2,735	8,270	7,527
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.04	0.00	0.12	0.09
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.02	0.00	0.07	0.06
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.53	0.56	0.53	0.37	0.43
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.14	2.08	1.12	1.69	1.71
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	103	196	98	188	181
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	143	372	161	353	336

ตาราง ๗4.58 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดบึงกาฬ

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	9 (1.7)	66 (12.1)	15 (2.8)	454 (83.5)	544 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	9 (1.7)	13 (2.4)	1 (0.2)	0 (0.0)	23 (4.2)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	53 (9.7)	14 (2.6)	454 (83.5)	521 (95.8)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	4.33	4.14	3.33	3.08	3.24
จำนวนเด็ก	1.33	0.71	1.27	0.59	0.64
จำนวนวัยแรงงาน	1.89	2.44	1.47	1.80	1.87
จำนวนผู้สูงอายุ	1.11	0.98	0.60	0.68	0.72
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,425	12,868	9,203	19,494	18,207
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,859	5,048	6,595	8,723	8,155
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,566	7,820	2,608	10,771	10,052
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.02	0.00	0.08	0.07
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.02	0.00	0.05	0.04
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.67	0.55	0.47	0.46	0.48
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	0.78	2.33	1.20	1.86	1.88
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	156	348	74	300	297
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	44	297	158	361	343

ตาราง ๗4.59 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดหนองบัวลำภู

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	21 (3.6)	83 (14.4)	38 (6.6)	436 (75.4)	578 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	21 (3.6)	16 (2.8)	11 (1.9)	0 (0.0)	48 (8.3)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	67 (11.6)	27 (4.7)	436 (75.4)	530 (91.7)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.67	4.10	2.84	3.14	3.28
จำนวนเด็ก	0.95	0.75	0.74	0.64	0.67
จำนวนวัยแรงงาน	1.71	2.16	1.58	1.87	1.88
จำนวนผู้สูงอายุ	1.00	1.19	0.53	0.63	0.72
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,941	14,070	7,914	20,832	18,507
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,293	5,387	5,585	8,209	7,489
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,647	8,684	2,329	12,623	11,018
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.10	0.12	0.03	0.29	0.24
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.10	0.11	0.03	0.24	0.20
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.33	0.40	0.50	0.27	0.31
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.57	2.25	1.05	2.10	2.04
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	118	259	128	321	292
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	114	353	98	440	393

ตาราง ๗4.60 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดขอนแก่น

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	1 (0.1)	63 (8.2)	1 (0.1)	702 (91.5)	767 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	1 (0.1)	3 (0.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (0.5)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	60 (7.8)	1 (0.1)	702 (91.5)	763 (99.5)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.00	3.40	1.00	2.21	2.30
จำนวนเด็ก	0.00	0.41	0.00	0.25	0.26
จำนวนวัยแรงงาน	1.00	1.89	1.00	1.43	1.47
จำนวนผู้สูงอายุ	2.00	1.10	0.00	0.53	0.57
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,421	12,456	3,967	16,012	15,690
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,535	4,557	2,627	6,668	6,486
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	1,886	7,899	1,340	9,343	9,204
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.13	0.00	0.17	0.16
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.13	0.00	0.16	0.16
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.00	0.78	0.00	0.47	0.49
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.00	1.83	0.00	1.53	1.55
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	0	361	0	349	349
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	0	377	0	409	406

ตาราง ๗4.61 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดอุดรธานี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	16 (2.7)	115 (19.3)	23 (3.9)	442 (74.2)	596 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	16 (2.7)	39 (6.5)	3 (0.5)	0 (0.0)	58 (9.7)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	76 (12.8)	20 (3.4)	442 (74.2)	538 (90.3)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.50	3.17	2.57	2.65	2.77
จำนวนเด็ก	0.81	0.36	0.65	0.50	0.49
จำนวนวัยแรงงาน	1.50	1.76	1.13	1.54	1.56
จำนวนผู้สูงอายุ	1.19	1.05	0.78	0.61	0.72
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,634	10,746	7,637	16,433	14,733
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,249	4,011	5,442	7,039	6,319
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,385	6,734	2,195	9,393	8,414
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.03	0.00	0.16	0.13
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.03	0.00	0.13	0.10
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.50	0.50	0.57	0.26	0.32
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	1.44	2.04	1.00	1.93	1.90
ค่าใช้จ่ายบริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	134	268	82	347	316
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	121	279	71	461	402

ตาราง ๗4.62 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของควัรเร้อน จำแนกตามประเภทของควัรเร้อน พ.ศ. 2563
จังหวัดเลย

ลักษณะ	ควัรเร้อน ประเภทที่ 1	ควัรเร้อน ประเภทที่ 2	ควัรเร้อน ประเภทที่ 3	ควัรเร้อน ประเภทที่ 4	ควัรเร้อน ทั้งสิ้น
ควัรเร้อนทั้งสิ้น	N/A	9 (1.5)	7 (1.2)	592 (97.4)	608 (100.0)
ควัรเร้อนยากจน	N/A	1 (0.2)	1 (0.2)	0 (0.0)	2 (0.3)
ควัรเร้อนไม่ยากจน	N/A	8 (1.3)	6 (1.0)	592 (97.4)	606 (99.7)
โครงสร้างควัรเร้อน (คน/ควัรเร้อน)					
จำนวนสมาชิกในควัรเร้อน	N/A	4.00	3.86	3.24	3.26
จำนวนเด็ก	N/A	0.22	1.29	0.55	0.55
จำนวนวัยแรงงาน	N/A	2.33	2.00	1.92	1.92
จำนวนผู้สูงอายุ	N/A	1.44	0.57	0.78	0.79
ค่าใช้จ่ายควัรเร้อน (บาท/เดือน/ควัรเร้อน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	N/A	11,786	11,658	20,364	20,137
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	N/A	5,824	8,443	10,040	9,959
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	N/A	5,962	3,216	10,325	10,178
มีตัวตนดิจิทัล (เครื่อง/ควัรเร้อน, บาท/เดือน/ควัรเร้อน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	N/A	0.00	0.00	0.10	0.10
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	N/A	0.00	0.00	0.08	0.08
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	N/A	0.00	0.43	0.25	0.25
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	N/A	1.78	0.86	2.18	2.16
ค่าใช้จ่ายบริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	N/A	344	186	507	500
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	N/A	47	40	193	189

หมายเหตุ: N/A หมายถึง ข้อมูลไม่สมเหตุสมผล/ไม่เกี่ยวข้อง/ไม่เข้าข่าย (Not Applicable)

ตาราง ๗4.63 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดหนองคาย

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	3 (0.5)	88 (15.3)	7 (1.2)	478 (83.0)	576 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	3 (0.5)	12 (2.1)	1 (0.2)	0 (0.0)	16 (2.8)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	76 (13.2)	6 (1.0)	478 (83.0)	560 (97.2)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.67	4.00	2.86	2.88	3.05
จำนวนเด็ก	1.67	0.83	0.57	0.50	0.56
จำนวนวัยแรงงาน	1.33	2.23	1.57	1.64	1.73
จำนวนผู้สูงอายุ	0.67	0.94	0.71	0.73	0.76
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	8,235	13,202	8,755	19,039	17,966
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	5,015	5,113	6,035	8,094	7,598
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,219	8,089	2,720	10,945	10,368
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.05	0.00	0.18	0.16
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.02	0.00	0.14	0.12
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.67	0.57	0.43	0.31	0.35
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.00	2.16	1.14	1.95	1.97
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	133	312	86	398	380
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	196	284	0	318	308

ตาราง ๗4.64 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดมหาสารคาม

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	10 (1.7)	80 (13.7)	8 (1.4)	487 (83.2)	585 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	10 (1.7)	12 (2.1)	2 (0.3)	0 (0.0)	24 (4.1)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	68 (11.6)	6 (1.0)	487 (83.2)	561 (95.9)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.30	3.73	1.63	2.68	2.82
จำนวนเด็ก	0.80	0.55	0.50	0.45	0.47
จำนวนวัยแรงงาน	1.00	2.13	0.25	1.55	1.60
จำนวนผู้สูงอายุ	1.50	1.05	0.88	0.68	0.75
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,709	14,326	5,503	18,839	17,832
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,938	4,811	3,758	7,525	7,041
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,772	9,515	1,745	11,313	10,790
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.15	0.00	0.23	0.21
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.11	0.00	0.19	0.17
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.80	0.55	0.50	0.30	0.35
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.80	2.16	0.63	1.83	1.84
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	140	328	64	336	328
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	142	413	50	422	411

ตาราง ๗4.65 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดร้อยเอ็ด

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	7 (1.1)	201 (31.4)	4 (0.6)	429 (66.9)	641 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	7 (1.1)	34 (5.3)	2 (0.3)	0 (0.0)	43 (6.7)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	167 (26.1)	2 (0.3)	429 (66.9)	598 (93.3)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.14	3.23	4.25	2.44	2.71
จำนวนเด็ก	0.86	0.40	2.00	0.42	0.43
จำนวนวัยแรงงาน	1.29	1.63	2.00	1.33	1.42
จำนวนผู้สูงอายุ	1.00	1.20	0.25	0.70	0.86
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,802	12,169	10,234	14,848	13,881
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,089	3,941	7,177	5,679	5,115
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,713	8,229	3,057	9,170	8,766
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.03	0.00	0.15	0.11
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.02	0.00	0.14	0.10
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.14	0.95	0.50	0.84	0.86
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.29	1.52	1.25	1.25	1.34
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	87	229	23	156	177
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	136	291	55	346	325

ตาราง ๗4.66 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดกาฬสินธุ์

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	47 (6.9)	221 (32.3)	26 (3.8)	390 (57.0)	684 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	47 (6.9)	85 (12.4)	9 (1.3)	0 (0.0)	141 (20.6)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	136 (19.9)	17 (2.5)	390 (57.0)	543 (79.4)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.62	3.20	2.54	2.77	2.96
จำนวนเด็ก	0.83	0.48	0.58	0.52	0.53
จำนวนวัยแรงงาน	1.60	1.80	1.15	1.54	1.61
จำนวนผู้สูงอายุ	1.19	0.92	0.81	0.71	0.81
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,676	9,738	7,171	14,476	12,132
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,942	3,872	4,961	6,233	5,264
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,733	5,867	2,210	8,243	6,867
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.05	0.04	0.16	0.11
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.04	0.00	0.14	0.09
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.74	0.62	0.50	0.39	0.49
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.17	1.61	0.85	1.74	1.63
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	109	165	93	231	196
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	100	208	54	321	259

ตาราง ๗4.67 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดสกลนคร

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	17 (2.7)	77 (12.1)	26 (4.1)	519 (81.2)	639 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	17 (2.7)	15 (2.3)	5 (0.8)	0 (0.0)	37 (5.8)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	62 (9.7)	21 (3.3)	519 (81.2)	602 (94.2)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.65	4.39	2.54	2.86	3.05
จำนวนเด็ก	1.18	0.96	0.73	0.56	0.63
จำนวนวัยแรงงาน	1.88	2.43	0.96	1.63	1.70
จำนวนผู้สูงอายุ	0.59	1.00	0.85	0.68	0.72
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,049	14,233	7,550	15,432	14,744
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,584	5,571	5,251	6,996	6,689
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,465	8,661	2,298	8,436	8,055
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.04	0.00	0.12	0.10
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.01	0.00	0.10	0.08
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.53	0.60	0.65	0.38	0.42
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.94	2.23	0.65	1.70	1.70
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	103	245	105	284	267
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	75	220	40	229	216

ตาราง ๗4.68 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดนครพนม

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	55 (8.7)	120 (19.0)	42 (6.6)	415 (65.7)	632 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	55 (8.7)	44 (7.0)	12 (1.9)	0 (0.0)	111 (17.6)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	76 (12.0)	30 (4.7)	415 (65.7)	521 (82.4)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.47	3.80	2.45	2.94	3.12
จำนวนเด็ก	0.84	0.69	0.64	0.64	0.66
จำนวนวัยแรงงาน	1.82	2.19	1.24	1.67	1.75
จำนวนผู้สูงอายุ	0.82	0.92	0.57	0.64	0.70
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,345	12,257	7,304	18,944	15,804
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,921	4,569	5,247	7,560	6,522
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,424	7,688	2,057	11,384	9,283
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.15	0.00	0.30	0.22
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.12	0.00	0.26	0.19
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.40	0.38	0.31	0.21	0.27
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.33	2.19	1.05	2.02	1.93
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	141	235	130	319	275
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	117	278	73	405	334

ตาราง ๗4.69 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดมุกดาหาร

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	13 (2.2)	105 (17.9)	27 (4.6)	443 (75.3)	588 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	13 (2.2)	23 (3.9)	2 (0.3)	0 (0.0)	38 (6.5)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	82 (13.9)	25 (4.3)	443 (75.3)	550 (93.5)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.85	3.86	2.63	2.70	2.91
จำนวนเด็ก	0.77	0.77	0.63	0.44	0.52
จำนวนวัยแรงงาน	1.54	2.33	1.19	1.61	1.72
จำนวนผู้สูงอายุ	0.54	0.75	0.81	0.65	0.67
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,836	12,422	8,343	16,221	14,951
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,518	4,884	5,943	7,230	6,670
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,318	7,538	2,400	8,991	8,282
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.05	0.00	0.12	0.10
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.03	0.00	0.09	0.07
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.23	0.46	0.52	0.29	0.33
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.92	2.00	0.85	1.77	1.75
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	131	291	96	372	340
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	46	261	83	303	280

ตาราง ๗4.70 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดนครราชสีมา

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	21 (3.6)	113 (19.4)	24 (4.1)	423 (72.8)	581 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	21 (3.6)	22 (3.8)	8 (1.4)	0 (0.0)	51 (8.8)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	91 (15.7)	16 (2.8)	423 (72.8)	530 (91.2)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.76	3.79	2.29	2.87	3.06
จำนวนเด็ก	1.29	0.83	0.54	0.52	0.61
จำนวนวัยแรงงาน	1.67	2.16	0.79	1.70	1.75
จำนวนผู้สูงอายุ	0.81	0.80	0.96	0.65	0.70
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,281	14,156	7,510	19,636	17,623
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,965	4,803	5,145	8,001	7,115
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,316	9,353	2,366	11,635	10,507
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.10	0.00	0.22	0.18
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.09	0.00	0.17	0.14
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.52	0.48	0.42	0.29	0.34
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.00	2.06	0.71	1.88	1.84
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	248	393	100	452	419
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	101	246	72	334	298

ตาราง ๗4.71 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดกระบี่

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	3 (0.6)	38 (7.6)	5 (1.0)	457 (90.9)	503 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	3 (0.6)	6 (1.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	9 (1.8)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	32 (6.4)	5 (1.0)	457 (90.9)	494 (98.2)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.00	4.16	3.20	3.02	3.11
จำนวนเด็ก	0.67	0.95	1.40	0.63	0.66
จำนวนวัยแรงงาน	1.00	2.74	1.40	1.96	2.01
จำนวนผู้สูงอายุ	1.33	0.47	0.40	0.43	0.44
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,656	15,490	10,318	25,889	24,834
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,893	5,754	7,066	9,840	9,469
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,763	9,736	3,252	16,048	15,365
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.05	0.00	0.23	0.21
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.05	0.00	0.18	0.17
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.67	0.29	0.00	0.21	0.21
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	0.00	2.47	1.40	2.16	2.17
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	83	330	300	490	473
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	0	460	168	554	540

ตาราง ๗.4.72 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดพังงา

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	1 (0.2)	44 (10.2)	11 (2.6)	375 (87.0)	431 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	1 (0.2)	4 (0.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	5 (1.2)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	40 (9.3)	11 (2.6)	375 (87.0)	426 (98.8)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.00	3.41	2.27	2.52	2.61
จำนวนเด็ก	0.00	0.48	0.55	0.39	0.40
จำนวนวัยแรงงาน	1.00	2.25	1.18	1.53	1.59
จำนวนผู้สูงอายุ	2.00	0.68	0.55	0.60	0.61
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,507	11,986	9,258	19,119	18,112
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,571	4,647	6,400	7,521	7,192
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,936	7,338	2,858	11,598	10,920
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.05	0.00	0.15	0.13
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.05	0.00	0.11	0.10
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	1.00	0.27	0.36	0.17	0.19
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.00	2.23	0.73	1.82	1.83
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	100	415	223	503	486
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	0	237	41	336	318

ตาราง ๗4.73 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดภูเก็ต

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	N/A	22 (5.0)	4 (0.9)	418 (94.1)	444 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	N/A	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
ครัวเรือนไม่ยากจน	N/A	22 (5.0)	4 (0.9)	418 (94.1)	444 (100.0)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	N/A	4.27	2.25	2.89	2.95
จำนวนเด็ก	N/A	0.95	0.50	0.51	0.53
จำนวนวัยแรงงาน	N/A	2.77	1.50	2.02	2.05
จำนวนผู้สูงอายุ	N/A	0.55	0.25	0.36	0.37
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	N/A	23,678	9,593	26,499	26,207
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	N/A	5,855	6,691	9,969	9,735
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	N/A	17,823	2,903	16,530	16,472
มีตัวตนดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	N/A	0.27	0.00	0.26	0.26
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	N/A	0.23	0.00	0.22	0.22
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	N/A	0.18	0.00	0.15	0.15
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	N/A	3.18	0.75	2.27	2.30
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	N/A	482	100	727	710
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	N/A	873	0	449	466

หมายเหตุ: N/A หมายถึง ข้อมูลไม่สมเหตุสมผล/ไม่เกี่ยวข้อง/ไม่เข้าข่าย (Not Applicable)

ตาราง ๗4.74 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	3 (0.5)	64 (11.3)	4 (0.7)	495 (87.5)	566 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	3 (0.5)	11 (1.9)	2 (0.4)	0 (0.0)	16 (2.8)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	53 (9.4)	2 (0.4)	495 (87.5)	550 (97.2)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.00	3.66	3.00	2.79	2.89
จำนวนเด็ก	0.33	0.70	1.25	0.50	0.53
จำนวนวัยแรงงาน	2.33	2.30	1.50	1.85	1.90
จำนวนผู้สูงอายุ	0.33	0.66	0.25	0.44	0.46
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,114	16,405	9,377	20,649	20,018
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,722	4,770	6,535	8,164	7,745
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,391	11,635	2,842	12,485	12,272
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.13	0.00	0.17	0.16
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.09	0.00	0.14	0.13
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	1.67	0.28	0.25	0.23	0.24
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	0.33	2.33	1.50	2.04	2.06
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	197	545	100	473	477
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	0	356	150	456	440

ตาราง ๗4.75 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดระนอง

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	30 (6.1)	147 (29.9)	23 (4.7)	291 (59.3)	491 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	30 (6.1)	49 (10.0)	4 (0.8)	0 (0.0)	83 (16.9)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	98 (20.0)	19 (3.9)	291 (59.3)	408 (83.1)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.60	3.43	2.61	2.53	2.87
จำนวนเด็ก	1.33	0.65	0.57	0.37	0.52
จำนวนวัยแรงงาน	1.77	2.18	1.61	1.68	1.83
จำนวนผู้สูงอายุ	0.50	0.61	0.43	0.47	0.51
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,778	11,965	8,337	18,789	15,523
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,783	3,862	5,631	7,511	6,102
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,995	8,104	2,707	11,278	9,420
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.10	0.00	0.14	0.11
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.09	0.00	0.13	0.10
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.23	0.16	0.26	0.18	0.18
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.40	2.31	1.35	1.91	1.97
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	237	409	226	451	415
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	121	315	87	411	350

ตาราง ๗.4.76 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดชุมพร

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	15 (2.6)	80 (14.1)	15 (2.6)	459 (80.7)	569 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	15 (2.6)	17 (3.0)	3 (0.5)	0 (0.0)	35 (6.2)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	63 (11.1)	12 (2.1)	459 (80.7)	534 (93.8)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.87	3.94	2.40	2.67	2.85
จำนวนเด็ก	0.73	0.66	0.73	0.43	0.48
จำนวนวัยแรงงาน	1.20	2.54	1.20	1.64	1.74
จำนวนผู้สูงอายุ	0.93	0.74	0.47	0.60	0.63
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,085	15,004	8,532	19,387	18,134
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,518	5,240	5,987	8,116	7,534
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,567	9,764	2,545	11,271	10,600
มิตินานวัตกรรม (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.14	0.00	0.17	0.15
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.10	0.00	0.13	0.12
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.40	0.50	0.13	0.24	0.28
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	0.73	2.58	1.00	1.91	1.95
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	127	415	128	394	383
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	83	487	162	513	489

ตาราง ๗4.77 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดสงขลา

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	16 (2.5)	85 (13.5)	26 (4.1)	502 (79.8)	629 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	16 (2.5)	14 (2.2)	5 (0.8)	0 (0.0)	35 (5.6)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	71 (11.3)	21 (3.3)	502 (79.8)	594 (94.4)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.38	3.41	2.19	2.46	2.60
จำนวนเด็ก	0.50	0.49	0.65	0.37	0.40
จำนวนวัยแรงงาน	2.06	2.18	1.12	1.58	1.65
จำนวนผู้สูงอายุ	0.81	0.74	0.42	0.51	0.55
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,689	12,295	7,529	16,839	15,582
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,760	4,484	5,220	6,842	6,378
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,929	7,811	2,309	9,997	9,204
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.04	0.00	0.19	0.16
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.02	0.00	0.15	0.13
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.19	0.48	0.27	0.26	0.29
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.44	1.89	0.81	1.71	1.69
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	176	355	108	354	340
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	139	284	61	390	355

ตาราง ๗.4.78 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดสตูล

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	11 (2.2)	67 (13.2)	16 (3.2)	413 (81.5)	507 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	11 (2.2)	16 (3.2)	6 (1.2)	0 (0.0)	33 (6.5)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	51 (10.1)	10 (2.0)	413 (81.5)	474 (93.5)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.55	4.06	3.63	3.08	3.24
จำนวนเด็ก	0.91	0.81	1.13	0.69	0.72
จำนวนวัยแรงงาน	2.27	2.49	1.81	1.79	1.89
จำนวนผู้สูงอายุ	0.36	0.76	0.69	0.60	0.62
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,069	14,295	10,657	19,680	18,410
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,040	5,276	7,397	8,115	7,629
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,030	9,019	3,260	11,565	10,781
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.09	0.04	0.00	0.29	0.24
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.09	0.03	0.00	0.23	0.20
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.18	0.37	0.63	0.28	0.30
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	1.18	2.21	1.38	1.99	1.98
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	164	329	174	342	331
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	147	305	209	401	376

ตาราง ๗.4.79 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดตรัง

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	31 (5.4)	106 (18.6)	24 (4.2)	410 (71.8)	571 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	31 (5.4)	17 (3.0)	11 (1.9)	0 (0.0)	59 (10.3)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	89 (15.6)	13 (2.3)	410 (71.8)	512 (89.7)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.84	4.01	2.29	2.72	3.00
จำนวนเด็ก	1.23	0.66	0.50	0.50	0.57
จำนวนวัยแรงงาน	1.84	2.55	1.29	1.65	1.81
จำนวนผู้สูงอายุ	0.77	0.80	0.50	0.57	0.62
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	7,888	15,730	7,326	18,887	17,218
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,711	5,179	4,788	7,565	6,850
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,178	10,551	2,538	11,322	10,368
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.15	0.00	0.18	0.16
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.08	0.00	0.16	0.13
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.55	0.46	0.33	0.25	0.31
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.29	2.40	0.75	1.87	1.89
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	184	506	126	476	451
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	100	356	46	381	347

ตาราง ๗4.80 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดพิจิตร

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	44 (8.3)	90 (17.0)	38 (7.2)	358 (67.5)	530 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	44 (8.3)	17 (3.2)	10 (1.9)	0 (0.0)	71 (13.4)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	73 (13.8)	28 (5.3)	358 (67.5)	459 (86.6)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.14	3.62	2.00	2.65	2.81
จำนวนเด็ก	0.59	0.59	0.39	0.40	0.45
จำนวนวัยแรงงาน	1.59	2.09	0.66	1.55	1.58
จำนวนผู้สูงอายุ	0.95	0.94	0.95	0.69	0.77
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	6,749	12,644	6,692	16,097	14,060
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	3,789	5,031	4,572	7,290	6,421
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	2,960	7,612	2,120	8,807	7,639
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.09	0.00	0.19	0.14
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.07	0.00	0.13	0.10
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.50	0.56	0.58	0.29	0.37
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ตโฟน	1.14	2.06	0.47	1.77	1.67
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	194	405	104	391	357
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	105	309	33	368	312

ตาราง ๗4.81 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดปัตตานี

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	108 (19.1)	145 (25.6)	57 (10.1)	256 (45.2)	566 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	108 (19.1)	55 (9.7)	19 (3.4)	0 (0.0)	182 (32.2)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	90 (15.9)	38 (6.7)	256 (45.2)	384 (67.8)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	4.53	4.51	3.40	3.07	3.75
จำนวนเด็ก	1.63	1.13	1.18	0.74	1.05
จำนวนวัยแรงงาน	2.28	2.76	1.65	1.95	2.19
จำนวนผู้สูงอายุ	0.62	0.62	0.58	0.39	0.51
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	8,321	14,911	10,264	20,493	15,710
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,716	5,317	7,243	8,537	6,853
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,605	9,594	3,021	11,956	8,858
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.09	0.04	0.25	0.14
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.08	0.00	0.17	0.10
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.31	0.27	0.32	0.11	0.21
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.72	2.57	1.58	2.24	2.16
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	191	405	159	346	313
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	49	147	115	393	236

ตาราง ๗4.82 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563
จังหวัดยะลา

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	15 (2.7)	185 (33.0)	7 (1.3)	353 (63.0)	560 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	15 (2.7)	47 (8.4)	2 (0.4)	0 (0.0)	64 (11.4)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	138 (24.6)	5 (0.9)	353 (63.0)	496 (88.6)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	4.27	3.85	2.71	2.40	2.93
จำนวนเด็ก	1.87	0.76	1.14	0.37	0.55
จำนวนวัยแรงงาน	2.07	2.61	1.29	1.67	1.98
จำนวนผู้สูงอายุ	0.33	0.48	0.29	0.36	0.40
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	8,342	13,405	7,758	14,213	13,708
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	4,358	4,628	4,803	6,267	5,656
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	3,984	8,776	2,955	7,946	8,052
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.12	0.00	0.09	0.10
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.12	0.00	0.08	0.09
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.47	0.48	0.43	0.19	0.30
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.40	2.30	0.86	1.56	1.79
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	203	324	143	243	267
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	135	445	107	270	322

ตาราง ๗4.83 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของครัวเรือน พ.ศ. 2563

จังหวัดนราธิวาส

ลักษณะ	ครัวเรือน ประเภทที่ 1	ครัวเรือน ประเภทที่ 2	ครัวเรือน ประเภทที่ 3	ครัวเรือน ประเภทที่ 4	ครัวเรือน ทั้งสิ้น
ครัวเรือนทั้งสิ้น	49 (8.7)	98 (17.3)	37 (6.5)	382 (67.5)	566 (100.0)
ครัวเรือนยากจน	49 (8.7)	36 (6.4)	12 (2.1)	0 (0.0)	97 (17.1)
ครัวเรือนไม่ยากจน	0 (0.0)	62 (11.0)	25 (4.4)	382 (67.5)	469 (82.9)
โครงสร้างครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	4.98	3.96	2.57	2.91	3.25
จำนวนเด็ก	1.82	0.89	0.81	0.68	0.83
จำนวนวัยแรงงาน	2.67	2.53	1.32	1.78	1.96
จำนวนผู้สูงอายุ	0.49	0.54	0.43	0.44	0.46
ค่าใช้จ่ายครัวเรือน (บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	9,623	12,022	7,709	17,470	15,209
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร	5,540	4,957	5,071	7,650	6,832
ค่าใช้จ่ายด้านที่ไม่ใช่อาหาร	4,083	7,065	2,638	9,820	8,377
มีติด้านดิจิทัล (เครื่อง/ครัวเรือน, บาท/เดือน/ครัวเรือน)					
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งสิ้น	0.00	0.03	0.00	0.19	0.13
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	0.00	0.02	0.00	0.17	0.12
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบปุ่มกด	0.20	0.19	0.08	0.13	0.14
จำนวนโทรศัพท์มือถือ แบบสมาร์ทโฟน	1.80	2.09	1.00	1.94	1.89
ค่าใช้บริการและค่าโทร (โทรศัพท์ทุกประเภท)	157	233	81	259	234
ค่าสมาชิกและค่าบริการ ใช้อินเทอร์เน็ต	155	252	89	410	340

บรรณานุกรม

- สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). **รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและเหลื่อมล้ำของประเทศไทย ปี 2562**. (หน้า 124-132). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2556). **รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาประเด็นเชิงนโยบายด้านความยากจนและการกระจายรายได้ 2556**. (หน้า 156). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

